

VITA ACADEMICA

2019 NR 2-3 (99-100)

KWIECIEŃ-WRZESIEŃ

Biuletyn informacyjny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ISSN 1842-2244

10-lecie chórów jednorodnych
UPJP II

30-lecie chóru Psalmodia

W numerze

Z życia uczelni

Wydarzyło się	3
Beatyfikacja Michała Giedroycia. Dziękczynienie, 8 czerwca 2019	5
Miasto i uczelnie razem dla studentów z niepełnosprawnościami	7
Arcybiskup Marek Jędraszewski z wizytą na UPJPII 27 VI 2019	9
Utworzenie Szkoły Doktorskiej na Uniwersytecie Papieskim	
Jana Pawła II w Krakowie	10
Pożegnanie ks. dr. hab. Wojciecha Żyćńskiego SDB, prof. UPJPII	15
<i>Jan Paweł II – Światowy Ambasador Humanistyki</i> – film	
wyprodukowany na 10-lecie UPJPII we współpracy z NAWA	17
Tutoring Akademicki na Uniwersytecie Papieskim	
Jana Pawła II w Krakowie	20
Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII	
będzie współpracował z Festiwałem Folkloru Ziemi Górskich	
w Zakopanem	21
Relacja z 83. pielgrzymki świata akademickiego na Jasną Górę	
10–11 maja 2019	22
„Miasto bez tajemnic? sprawdź swoją wiedzę”	
Zakończenie Warsztatów Historycznych dla Młodzieży	
„Dzieje miasta – dzieje człowieka”	23
IV Interdyscyplinarne Warsztaty Filozoficzne dla Młodzieży	25

Konferencje

Międzynarodowa konferencja <i>Polonia Restituta</i> – Kraków, 29 IV 2019 ...	28
Konferencja Dziekanów Wydziałów Teologicznych	
we Wrocławiu z udziałem UPJPII 21–22 V 2019	29
Badania młodych naukowców inspirowanych chrześcijaństwem	31
Ogólnopolska Konferencja Naukowa – <i>Ukryte perły archiwistyki</i>	32
<i>Na drogach uzdrowienia – jesteś na to gotowy?</i> wykład otwarty jako	
prolog do sesji jesiennej pt. „Zdrowie zapisane w Testamencie”	34
<i>Europa między nihilizmem post-oświeceniowym a kwestią</i>	
<i>islamską</i> – międzynarodowa konferencja na UPJPII	35
Relacja z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej	
Doktorantów i Studentów Człowiek w relacji do... ..	37
W Wadowicach – <i>Jan Paweł II. Komunikacja i Przebaczenie</i>	39
Krakow Meetings 2019: Vladimir Soloviev – The Metaphysics of Love ..	40
„Nigdy jeden przeciw drugiemu, jedni przeciw drugim” –	
<i>Jana Pawła II koncepcja solidarności</i>	42
„Wadowice 7 czerwca 1979. 40 lat później”	43
Konferencja <i>Jakość życia osób w niepełnosprawności.</i>	
<i>Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość</i>	46
Dyskusja o muzyce z udziałem ks. prof. Roberta Tyrały,	
prorektora UPJPII. 16. Festiwal Misteria Paschalia. Muzyka sakralna	
we współczesnym świecie	48
Tajwan, Tajlandia, Makau – poszerzanie perspektyw (cz. 2)	49
Mgr Joanna Sobczyk-Pajak i ks. Robert Nęcek uhonorowani	
na University St. Joseph w Makau	52

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Redakcja
31-002 Kraków, ul. Kanoniczna 25
tel. 12 421 68 48, wew. 626; faks 12 422 86 26
e-mail: marta.mastylo@upjp2.edu.pl

Redaktor naczelna
Marta Mastylo

Redakcja językowa
Katarzyna Kastelik

Opracowanie graficzne
Justyna Kastelik

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych
oraz zastrzega sobie prawo do skrótów
i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto 8 listopada 2019 r.
Nakład 700 egz., ISSN 1842-2244

Wydawca: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydawnictwo Naukowe

<i>Dialog międzykulturowy i międzyreligijny w strategii UNESCO</i> –	
wykład gościnny prof. Dmitrija Spivaka na UPJPII	55
<i>Muzeum-Rezerwat „Bitwa pod Stalingradem” w Wołgogradzie</i> –	
<i>strażnik pamięci historii najważniejszego starcia II wojny</i>	
<i>światowej</i> – wykład gościnny dr. Siergieja Iwaniuka	56
Wykład gościnny dr. Katarzyny Drag we Lwowie	58
<i>W poszukiwaniu fundamentalnych wartości w mediach</i> –	
debiut doktorancki na ogólnopolskiej konferencji naukowej	59

Goście i partnerzy UPJPII

Wizyta bp. Bashara Wardy na Uniwersytecie Papieskim	
Jana Pawła II w Krakowie	60
Współpraca UPJPII z Renovabis	61
Współpraca z Uniwersyteciem w Zadarze	62
Porozumienie o współpracy Uniwersytetu Papieskiego	
Jana Pawła II w Krakowie i Uniwersytetu Szczecińskiego	63
Z przyjacielską wizytą w Gruzji	64
UPJPII i Ambasada na rzecz Polski i Gruzji	65
UPJPII i ICEA – razem na rzecz chrześcijańskiej przyszłości	65
List intencyjny o współpracy partnerskiej pomiędzy UPJPII	
a Gminą Wadowice 21 VI 2019	67
Wizyta szkół średnich w IDiKS UPJPII	68

Erasmus+

Praktyki w BizPartner Group na Słowacji	69
ERASMUS STORY. Once An Erasmus, Always An Erasmus	
Università Cattolica del Sacro Cuore, Mediolan, Włochy	70
Erasmus+ dla wykładowców – warto skorzystać!	71
Archiwum Historyczne UE we Florencji bazą nowych doświadczeń ...	72

Studenci

Wyjazd naukowy Koła Naukowego Studentów	
Muzyki Kościelnej „Congaudeant”	74
„Klucz do wykluczenia”	75
Festiwal Nauki i Sztuki w Krakowie	76
Studenci UPJPII uczcili 14. rocznicę śmierci Jana Pawła II	
w Wadowicach i Kalwarii Zebrzydowskiej 2 IV 2019	81
Sprawozdanie z wymiany studenckiej między Ruhr-Universität Bochum	
a Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie	82
IV Wieczór Łaciński – Życie żaków w czasach średniowiecznych	
i nowożytnych	82
„Lilia” znowu w akcji!	85
Uczcijmy jubileusz naszego Samorządu!	86
Graduacja 2019, Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej ...	88
Potrójny chórny jubileusz chóru „Psalmodia”	
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie	89
Studenckie spotkanie przy grillu na zakończenie	
roku akademickiego 2018/2019	92

Sukcesy

Nagroda Feniks 2019 dla ks. prof. Janusza Królikowskiego (UPJPII),	
wyróżnienie Feniks 2019 dla ks. prof. Wojciecha Misztala (UPJPII)	93
Dr hab. Lucyna Rotter w Komisji Ewaluacji Nauki MNiSW	94
O. dr hab. Piotr Skonieczny, prof. UPJPII, rzecznikiem dyscyplinarnym	
ministra na lata 2019–2022	95
Ks. prof. zw. dr hab. Józef Marecki został powołany do Rady	
Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki na drugą kadencję	95
Ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal (UPJPII) oraz dr Katarzyna	
Drag (UPJPII) członkami Komisji Medioznawczej Polskiej	
Akademii Umiejętności 9 IV 2019	96

Uniwersytet Trzeciego Wieku

Wycieczka słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII	
do Sandomierza i Kazimierza Dolnego	97
Uroczyste zakończenie roku akademickiego 2018/2019	
na Uniwersytecie Trzeciego Wieku	98
Pielgrzymka studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku	
po Warmii i Mazurach	101
„Dębniaki – śladami Jana Pawła II” z udziałem studentów	
Uniwersytetu Trzeciego Wieku	103

Traditio

Słowo od Redakcji	105
-------------------------	-----

- Historyczną Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie
- 25 maja 2019** Koncert jubileuszowy chóru „Psalmodia”
- 27–28 maja 2019** *Narodziny postsekularyzmu z ducha „religijnej niemuzyczności”* – wykłady otwarte prof. Tomasa Sodeiki
- 28 maja 2019** *Na drogach uzdrowienia – jesteś na to gotowy?* – wykład otwarty Jacka Spodniewskiego na UPJPII z cyklu „Zdrowie zapisane w Testamencie”
- 29 maja 2019** *Ojcostwo i jego odstęp* – ogólnopolska konferencja
- 29 maja 2019** *Europa między nihilizmem postświeciowym a kwestią islamską* – międzynarodowa konferencja naukowa
- 30 maja 2019** 20-lecie Samorządu Studenckiego UPJPII
- 31 maja 2019** Utworzenie Szkoły Doktorskiej na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie
- 1 czerwca 2019** Certyfikat tutoringowy Collegium Wratislaviense dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie
- 1 czerwca 2019** Dies gregoriani – IV Warsztaty Śpiewu Gregoriańskiego organizowane przez Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej UPJPII i Studia Podyplomowe z Monodii Liturgicznej we współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Śpiewu Gregoriańskiego – Sekcja Polska
- 2–5 czerwca 2019** *Vladimir Soloviev. The metaphysics of love* – konferencja naukowa
- 2–5 czerwca 2019** Wystawa prac Joanny Sobczyk-Pająk „Jan Paweł II. Ludzie i Miejsca” oraz wykład ks. prof. Roberta Nęcka w chińskim Makau
- 3 czerwca 2019** *40. rocznica pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny* – konferencja w Gdańsku w z udziałem UPJPII
- 4 czerwca 2019** NEWMANALIA 2019 – ODKRYWAJĄC ORTODOKSJE: „Wszystko przez Nie się stało, a bez Niego nic się nie stało, z tego, co się stało” (J 1, 3) – V Ogólnopolska Konferencja Naukowa
- 6 czerwca 2019** Uroczyste wręczenie nominacji dyktorowi oraz kierownikom dyscyplin Szkoły Doktorskiej na UPJPII
- 7 czerwca 2019** Uroczystości ku czci św. Królowej Jadwigi współorganizowane przez UPJPII
- 7 czerwca 2019** Laureaci konkursu IPN „Kresy – polskie ziemie wschodnie w XX wieku” z indeksami UPJPII, wręczał dr Paweł Krokosz
- 8 czerwca 2019** Uroczyste dziękczynienie za beatyfikację bł. Michała Giedroycia w bazylice Mariackiej
- 8 czerwca 2019** Finał I edycji projektu edukacyjnego „Uniwersytet Młodego Odkrywcę – Historia ma przyszłość”
- 10 czerwca 2019** Spotkanie z cyklu „Klucz do wykluczenia” zorganizowane przez Koło Naukowe Studentów Pracy Socjalnej
- 11 czerwca 2019** *Jakość życia osób w niepełnosprawności* – konferencja z cyklu „Student z niepełnosprawnością w środowisku akademickim”
- 11 czerwca 2019** Laureaci XXIII Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej w Niepokalanowie z indeksami UPJPII, wręczał ks. Stanisław Hałas
- 12 czerwca 2019** *Blaski i cienie ulepszania poznawczego. Perspektywa filozoficzna* – konferencja naukowa
- 13 czerwca 2019** Uroczystość zakończenia roku akademickiego 2018/2019 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku
- 14 czerwca 2019** Jasnogórskie spotkanie „Zanussi – hagiograf”. 80. rocznica urodzin wybitnego reżysera z udziałem pracowników naukowych UPJPII
- 17 czerwca 2019** *Wadowice 40 lat później* – konferencja zorganizowana przez UPJPII i Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach
- 18 czerwca 2019** *Biblia i społeczeństwo. Jan Paweł II – 40-lecie pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny* – międzynarodowa konferencja biblijno-pedagogiczna
- 18 czerwca 2019** Uroczyste wręczenie aktu powołania do Rady Akademickiej Wyższej Szkoły Handlowej w Pradze w Republice Czeskiej (Vysoká škola obchodní v Praze) dr. hab. Krzysztofowi Gajdce, prof. UPJPII z Wydziału Nauk Społecznych UPJPII
- 21 czerwca 2019** List intencyjny o współpracy partnerskiej pomiędzy UPJPII a Gminą Wadowice
- 22 czerwca 2019** Graducja studentów Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
- 27 czerwca 2019** Arcybiskup Marek Jędraszewski z wizytą na UPJPII
- 2 lipca 2019** „Jan Paweł II. Ludzie i Miejsca” – wernisaż wystawy Joanny Sobczyk-Pająk w Muzeum Archidiecezjalnym w Krakowie
- 16 lipca – 8 sierpnia 2019** V Mariacki Festiwal Organowy

upjp2.edu.pl

Beatyfikacja Michała Giedroycia

Dziękczynienie, 8 czerwca 2019

tekst: fragm. przemowy abp. Marka Jędraszewskiego wygłoszonej podczas dziękczynienia za beatyfikację bł. M. Giedroycia
zdjęcia: Archidiecezja Krakowska

„Gaude Mater Polonia,/ Prole fecunda nobili,/ Summi Regis magnalia/ Laude frequenta vigili”. „Raduj się, Matko Polsko,/ w sławne potomstwo płodna!/ Króla królów i najwyższego Pana wielkość/ uwielbiaj chwałą przynależną”.

Tymi właśnie słowami hymnu, który Wincenty z Kielczy napisał z okazji kanonizacji biskupa Stanisława ze Szczepanowa w 1253 r. i który po raz pierwszy został wykonany w Krakowie 8 maja 1254 r., pragnę wyrazić naszą wielką radość, dodając do słów „Gaude Mater Polonia” słowa: „Gaude Mater Lithuania” – „Raduj się Matko Litwo”. Dzisiaj bowiem ową wielką radość przeżywają równocześnie dwa Kraje, dwie Ojczyzny – Polska i Litwa – które dały świętemu, katolickiemu i apostołskiemu Kościołowi bł. Michała Giedroycia.

Wywodzący się z litewskich kniaziów Michał Giedroyc urodził się ok. 1420 r. w miejscowości Giedroycie, niedaleko Wilna. W wieku ok. 40 lat wstąpił na Litwie do zakonu Kanoników Regularnych od Pokuty, w Polsce popularnie zwanych markami. Niewiele później przybył do Krakowa, gdzie w klasztorze tego zakonu, u św. Marka, spędził ok. 25 lat. Tutaj też zmarł dnia 4 maja 1485 r. Przez cały czas służył w klasztorze jako zakrystianin. Prowadził proste życie codziennej modlitwy, pracy, pokuty i miłości bliźniego. Słynął z tego, że małe rzeczy czynił w wielki sposób. W Krakowie

znalazł bliskich sobie duchowo ludzi, którzy byli dla siebie prawdziwymi przyjaciółmi: św. Szymon z Lipnicy, św. Jan Kanty, św. Stanisław Kazimierczyk, sł. Boży Izajasz Boner i sł. Boży Świętosław Milczący. Dzięki nim wiek XV stał się prawdziwie szczęśliwym wiekiem Krakowa – „felix saeculum Cracoviae”.

„Ergo, felix Cracovia,/ [...] Deum, qui fecit omnia,/ Benedic omni tempore” – brzmi dziesiąta strofa hymnu *Gaude Mater Polonia*. „Przeto, szczęśliwy Krakowie,/ Stwórcę całego wszechświata/ błogosław w każdej godzinie”. Te właśnie słowa odnosimy dzisiaj do Krakowa radującego się tymi świętymi postaciami, a w sposób szczególny radującego się bł. Michałem Giedroyciem, który swoim wyniesieniem do chwały ołtarzy potwierdza prawdę o Krakowie jako mieście świętych.

To wyniesienie dokonało się na skutek decyzji Ojca Świętego Franciszka z dnia 7 listopada 2018 r. Wtedy to papież Franciszek potwierdził istnienie kultu bł. Michała od czasów niepamiętnych, dokonując tym samym jego tzw. beatyfikacji równoważnej. Dzisiejsza uroczystość jest naszym

wielkim dziękczynieniem składanym Bogu za tę prawdziwie dla nas błogosławioną decyzję Ojca Świętego.

W sposób znaczący do tej beatyfikacji przyczynił się ówczesny rektor krakowskiego kościoła św. Marka, późniejszy biskup sandomierski, ks. profesor Wacław Świerżawski. W 1985 r. w kościele Mariackim została odprawiona, pod przewodnictwem kard. Franciszka Macharskiego, uroczysta Msza św. w intencji rychłej beatyfikacji Michała Giedroycia. Tenże Pasterz Kościoła krakowskiego celebrował też w ko-

ściele św. Marka Mszę św. w dniu 24 kwietnia 1998 r. z okazji uroczystego zamknięcia procesu informacyjnego na szczeblu diecezjalnym. Dnia 27 lipca 2001 r. Stolica Apostolska wydała dekret, tzw. *Nihil obstat*, wyrażający zgodę na ponowne rozpoczęcie procesu beatyfikacji Michała Giedroycia. Z ramienia Archidiecezji Krakowskiej prace związane z tym procesem wspierał jako jego postulator ks. infułat Michał Jagosz, kanonik kapituły bazyliki Santa Maria Maggiore, za co mu serdecznie wszyscy dziękujemy.

Miasto i uczelnie razem dla studentów z niepełnosprawnościami

opracowała: Marta Mastyló

zdjęcia: Wiesław Majka / krakow.pl

Jacek Majchrowski, prezydent Krakowa, i rektorzy ośmiu krakowskich uczelni podpisali 9 kwietnia 2019 r. porozumienie o wspólnych działaniach na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Była to jednocześnie inauguracja XII Krakowskich Dni Integracji.

Zgodnie z zawartym porozumieniem gmina ma włączyć się w organizowanie wydarzeń dla niepełnosprawnych, promować te odbywające się na uczelniach, wspólnie działać na rzecz badań i przygotowywania raportów o sytuacji niepełnosprawnych.

Miasto ma być pomocne w nawiązywaniu współpracy uczelni ze szkołami średnimi tak, aby uczniowie niepełnosprawni mieli świadomość, jakie wsparcie oferują im poszczególne szkoły wyższe. W porozumieniu znalazł się także zapis o aktywizacji osób z niepełnosprawnościami i podejmowaniu działań zmierzających do poprawy jakości ich życia.

„Staramy się, aby nasze działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami miały charakter polegający nie tylko na realizacji różnych programów, ale chcemy tym ludziom stwarzać możliwość działania” – mówił podczas uroczystości prezydent Jacek Majchrowski. Jako przykład przywołał wybudowanie w Krakowie pierwszej w Polsce hali, w której niepełnosprawni mogą aktywnie uprawiać sport. Dodał, że w 2020 r. pod Wawelem odbędą się mistrzostwa Europy w amp futbolu – piłce nożnej niepełnosprawnych.

„Coraz więcej osób z różnymi niepełnosprawnościami podejmuje studia. Naszym zadaniem jest nie tylko pokazanie, że oni mogą to robić bez barier, ale też stworzenie wspólnoty. Sądzę, że ta umowa będzie zasadniczym krokiem do tego, aby to wszystko funkcjonowało jeszcze lepiej” – powiedział prezydent Krakowa.

Sygnatariuszami porozumienia ze strony uczelni są:

- prof. dr hab. inż. Tadeusz Słomka – rektor Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica;
- prof. zw. dr hab. Jerzy Malec – Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego;
- prof. dr hab. inż. Jan Kazior – Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki;
- prof. dr hab. inż. Andrzej Chochół – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie;
- prof. dr hab. med. Wojciech Nowak – Uniwersytet Jagielloński;
- ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak – Uniwersytet Papieski Jana Pawła II;
- prof. dr hab. Kazimierz Karolczak – Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej;
- prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady – Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja.

Wykorzystanie potencjału, wiedzy, umiejętności i doświadczeń zarówno uczelni wyższych, jak i Krakowa w za-

kresie podejmowania działań na rzecz poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami ma szansę zaowocować realizacją nowych przedsięwzięć, które przyczynią się do poprawy sytuacji społeczno-zawodowej tej grupy społecznej, w tym także studentów krakowskich uczelni.

Studenci na tle mieszkańców Krakowa stanowią grupę szczególnie liczną, zasługującą na rozwiązania pomagające im zdobywać wiedzę w odpowiednich dla nich warunkach, przy nieodzownych udogodnieniach, by mogli korzystać z edukacji na równych prawach, aby mieli równe szanse. Dość powiedzieć, że na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie studiuje obecnie 63 osoby (studenci + doktoranci) posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Są to wspaniali młodzi ludzie, łaknący wiedzy, zarażający innych siłą i optymizmem, pełni inicjatywy, dający przykład, że każdego dnia można przekraczać siebie i swo-

je słabości. Im tylko trochę trzeba w tym pomóc. Można mieć nadzieję, że podpisane porozumienie to kolejny krok zwiększający dostępność krakowskich uczelni dla osób niepełnosprawnych.

Odbývające się w tym roku w dniach 9–12 kwietnia Krakowskie Dni Integracji to cykliczne wydarzenie organizowane przez uczelnie krakowskie współpracujące z sobą w oparciu o „Porozumienie na rzecz wsparcia studentów z niepełnosprawnością”. Głównym celem przedsięwzięcia jest integracja oraz zwiększenie świadomości środowisk akademickich na temat zagadnień związanych z niepełnosprawnością i funkcjonowaniem takich osób na uczelniach wyższych. Podczas XII Krakowskich Dni Integracji odbywały się warsztaty, szkolenia, wydarzenia sportowe, kulturalne oraz spotkania o charakterze integracyjnym.

Arcybiskup Marek Jędraszewski z wizytą na UPJPII 27 VI 2019

tekst i zdjęcia: Marta Mastyló

Arcybiskup Marek Jędraszewski siedzibę rektoratu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie odwiedził po raz pierwszy. Od czasu, gdy sprawuje funkcję metropolity krakowskiego, czyli od 2017 r., Arcybiskup jest zarazem Wielkim Kanclerzem UPJPII, poza tym z Uczelnią jest związany również poprzez fakt uzyskania w 1991 r. habilitacji na Wydziale Filozoficznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, przemianowanej 10 lat temu na obecny Uniwersytet Jana Pawła II w Krakowie. Arcybiskup miał kontakt z Uczelnią już wcześniej, obecnie cały czas bierze udział w inauguracjach roku akademickiego, w organizowanych na UPJPII konferencjach, w Domu Długosza jednak, czyli budynku, w którym urzędują władze Uczelni, jeszcze jako jej Wielki Kanclerz nie był.

Okazją do zaproszenia Arcybiskupa stał się premierowy pokaz obrazu Siergieja Szemieta przedstawiający portret hierarchy. Ściany Sali Senackiej UPJPII zdobią bowiem portrety Wielkich Kanclerzy UPJPII: kard. Franciszka

Macharskiego, kard. Stanisława Dziwisza, a od dziś także abp. Marka Jędraszewskiego.

Czy Arcybiskupowi portret się spodobał? Jak powiedział – „własnej twarzy nikt przecież nie widzi” – oddając tym samym innym pole do oceny trafności ukazania w dziele malarskim swojej postaci.

Obejrzenie obrazu było oczywiście pretekstem do rozmów o obecnej sytuacji, a także przyszłości Uczelni, rów-

nież w kontekście planów zmiany siedziby Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Ale to na razie odległa przyszłość.

W rozmowach z Księdzem Arcybiskupem uczestniczyli: ks. prof. Wojciech Zyzak, rektor UPJPII, prorektorzy: ks. prof. Robert Tyrała, ks. prof. Józef Stala, ks. prof. Antoni Świerczek oraz ks. Andrzej Lichosyt, kanclerz UPJPII, a także ks. Rafał Wilkołek, kapelan metropolity krakowskiego.

Siergiej Szemiet (autor obrazu)

Urodził się w Oszmianie na Białorusi. Jest absolwentem Państwowej Szkoły Muzyki i Malarstwa w Mińsku. Naukę kontynuował w Studium Sztuk Pięknych im. A. K. Glebowa w Mińsku. Nauczyciel malarstwa, rysunku, kompozycji. Od roku 1999 jest członkiem Białoruskiego Związku Malarzy. Jest uczestnikiem krajowych i międzynarodowych wystaw zbiorowych oraz indywidualnych. Jego prace znajdują się w zbiorach Muzeum Sztuki Współczesnej Białorusi, a także w prywatnych kolekcjach na Białorusi, Litwie, w Polsce, w Niemczech, Izraelu, Wielkiej Brytanii, USA. W latach 2006–2007 Siergiej Szemiet był stypendystą programu „Gaude Polonia” Narodowego Centrum Kultury Rzeczypospolitej Polskiej na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Od 2008 r. pracuje w Instytucie Historii Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie jako wykładowca malarstwa. W 2010 r. otrzymał tytuł doktora sztuk pięknych Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Utworzenie Szkoły Doktorskiej na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

rozmawiała: Marta Mastyło

zdjęcia: Agata Jedynak

20 maja 2019 r. rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak powołał Szkołę Doktorską na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Regulamin Szkoły został zatwierdzony uchwałą Senatu UPJPII z dnia 15 kwietnia 2019 r. Warunki rekrutacji oraz program kształcenia Senat UPJPII uchwalił 20 maja 2019 r. z późniejszymi zmianami.

6 czerwca 2019 r. rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak uroczysto wręczył nominację pierwszemu dyrektorowi Szkoły Doktorskiej na Uniwersytecie Jana Pawła II w Krakowie ks. dr. hab. Robertowi Tyrałowi, prof. UPJPII, oraz kierownikom dyscyplin wchodzących w skład Rady Szkoły Doktorskiej:

- ks. prof. dr. hab. Tadeuszowi Borutce – dyscyplina nauki socjologiczne,
- ks. dr. hab. Janowi Dziedzicowi, prof. UPJPII – dyscyplina nauki teologiczne,
- prof. dr. hab. Jerzemu Jastrzębskiemu – dyscyplina nauki o komunikacji społecznej i mediach,
- o. dr. hab. Markowi Urbanowi CSsR – dyscyplina filozofia,
- dr. hab. Marianowi Wołkowskiemu-Wolskiemu – dyscyplina historia.

Rekrutacja do Szkoły Doktorskiej na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie rozpoczęła się 2 września br.

Rozmowa z ks. dr. hab. Robertem Tyrałą, dyrektorem Szkoły Doktorskiej na UPJPII w Krakowie.

Powstała nowa jednostka w strukturze Uniwersytetu Papieskiego – Szkoła Doktorska. Czym różni się będzie obecne kształcenie doktorantów w duchu Ustawy 2.0 od ścieżki doktorskiej z poprzednich lat?

Szkoła Doktorska jest w swoich założeniach realizacją pomysłu, który zapisany został w Ustawie 2.0, czyli tak naprawdę od 1 października 2019 r. nie istnieje już forma kształcenia doktorantów, jaka obowiązywała do tej pory, najczęściej w ramach wydziałów. Szkoła Doktorska jest nową formą tego kształcenia, nowym tworem i właściwie ponad wydziałami, gdyż w tym przypadku sprawa dotyczy dyscyplin. I właśnie te dyscypliny, w których uczelnia ma prawo nadawania stopnia doktora, weszły do Szkoły Doktorskiej. W przypadku Uniwersytetu Papieskiego są to: nauki teologiczne, filozofia, historia, dziennikarstwo i komunikacja oraz nauki socjologiczne (dawniej nauki o rodzinie). Te 5 dyscyplin, które mamy prawo otworzyć, mogliśmy otworzyć w trochę innej strukturze, ale zapadła decyzja, że będzie to jedna szkoła doktorska. W tej szkole doktorskiej będzie się kształciło właśnie doktorantów, którzy się zgłoszą, którzy przejdą kwalifikacje, każdy we własnej dyscyplinie, ale w wypadku uniwersytetu pamiętajmy – to 5 możliwych dyscyplin.

Są jakieś limity, czy też Szkoła Doktorska przyjmie wszystkich rokujących nadzieję?

Przyjmujemy maksymalnie 5 osób na dyscyplinę, to jest bardzo dużo, patrząc globalnie, co się dzieje w tej kwestii w Polsce. I rzeczywiście uważamy, że to jest taka pewna szansa. Dla nas jest to, jak dla każdej uczelni, duża zmiana, bo porównajmy – na uniwersytecie na wszystkich wydziałach, we wszystkich dyscyplinach, które prowadzą studia doktoranckie i które będą je prowadzić do 2023 r., musimy liczyć około 500 doktorantów. My za cztery lata w Szkole Doktorskiej, kiedy będzie koniec [I edycji – przyp. red.] po ocenie śródrokresowej, prawdopodobnie będziemy mieć stu. No bo – 5 kandydatów w 5 dyscyplinach daje nam 25 doktorantów rocznie. Więc za 4 lata będziemy mieć 100.

Taka jest różnica w naszym wypadku. Natomiast [...] jest różnica kompletna jakościowa. Postawiony został akcent na dobre wykształcenie doktorów w nowej ustawie i to jest główne jej założenie, a my próbujemy ją zrealizować.

Rzeczywiście ustawodawca bardzo wysoko postawił doktorat, ale, moim zdaniem, to jest koncepcja, która jest w całości tej ustawy. Kiedy ją się zobaczy w takim kontekście, że bardzo ważnym punktem jest doktorat i bardzo ważnym jest profesor... ale tak naprawdę habilitacja może być, może nie być. Na Uniwersytecie Papieskim pozostawiamy tę opcję habilitacji, będziemy zachęcać, a nawet wprost wymagać od naszych pracowników, by była habilitacja. Natomiast – jak wiemy z ustawy – ona nie musi być. Natomiast ustawodawca postawił bardzo wysoki próg dla doktorantów.

A co teraz z doktorantami, którzy robili doktorat z tzw. „wolnej stopy”?

Ustawa 2.0 pozwala na to i tutaj nie ma żadnych przeszkód, ale w naszym przypadku ta „wolna stopa” jest niemożliwa ze względu na ustawę, którą wprowadził Watykan. Nie ma „wolnej stopy” i to jest pewien problem, który nas dotyka. Kongregacja Edukacji Katolickiej uważa, że doktorant, dajmy na to z nauk teologicznych, musi być tak przygotowany, żeby ten człowiek naprawdę wiedział, kim będzie jako teolog, o czym będzie, jako doktor, mówił. I w związku z tym bardzo wyraźnie się podkreśla, że nie ma takiej możliwości jak uzyskanie doktoratu z „wolnej stopy”.

Kolejna różnica pomiędzy doktorantami, którzy byli, a którzy będą od października, to kwestia stypendiów. Kiedyś 50 proc. najlepszych doktorantów otrzymywało stypendium. Dzisiaj wszyscy (czyli 100 proc. tych, których przyjmujemy) mają prawo otrzymać od nas stypendium. I to stypendium jest dużo większe niż to, które było wcześniej, bo doktorant ma przygotować, opracować swoją rozprawę, temat badawczy dobrze. Dlatego nie powinien gdzieś tam pracować, lecz zajmować się swoją pracą doktorską. Chciałbym też powiedzieć o koncepcji egzaminu wstępnego, który odbywa się u nas we wrześniu i jest dwuetapowy. Ktoś, kto zgłasza się do szkoły doktorskiej, powinien spełniać te wszystkie formalne warunki, które są podane na naszej stronie internetowej, ale oprócz tego najważniejszą rzeczą dla niego jest temat badawczy, projekt badawczy, czyli coś, co chce zrealizować, będąc w Szkole Doktorskiej przez 4 lata kształcenia i pod okiem promotora, którego sobie wybiera. Wybiera sobie tego promotora, ale ostateczna decyzja należy do dyrektora Szkoły, który po konsultacjach z Radą dyscypliny, z kierownikiem dyscypliny – mianuje promotora. W październiku rozpoczynamy studia, a decyzja o wyborze promotora musi zapaść do grudnia. Wracając jednak do samego egzaminu – najpierw na-

leży złożyć ten projekt badawczy, by powołane komisje oceniły, czy dany temat rokuje nadzieje. Jeśli tak, to oczywiście zostanie dopuszczony do drugiego etapu. Drugi etap to rozmowa właśnie nt. tego projektu badawczego.

I teraz sytuacja jest taka bardzo intensywna – przykładowo w przypadku naszego uniwersytetu przez 4 lata studiów doktorant będzie miał 880 godz., w to wliczone są także praktyki, czyli 40 godz., a więc 10 na rok, w to wliczona jest praca z promotorem, wliczone zajęcia z dyscypliny i spoza dyscypliny. Bo na przykład taki doktorant z nauk teologicznych będzie musiał wybrać dużo przedmiotów z własnej dyscypliny, przez całe 4 lata, ale równocześnie będzie musiał sięgnąć do innej dyscypliny, ponieważ koncepcja szkoły doktorskiej w ogóle w Polsce jest taka, ma być interdyscyplinarna. Podobnie ma się rzecz z metodologią – metoda teologiczna i metoda historyczna – można wybrać taką i taką. Wiadomo, że jeśli będzie ktoś pisał doktorat z historii, to więcej będzie miał godzin z historii, a metoda teologiczna przyda mu się do opracowania. Jeżeli będzie sięgał po język, to ma być on specjalistyczny, np. ktoś pisze rozprawę z ojców Kościoła, to oczywistym jest, że powinien mieć zajęcia z greki, specjalistyczne.

To nie będzie trudne dla uczelni?

My sobie poradzimy, mamy specjalistów. Zapisaliśmy nawet taką możliwość, że możemy np. rozpocząć w pewnym momencie egzamin w języku obcym, gdyż chcemy także sprawdzić językowo takiego człowieka, bo doktor ma mieć szerokie horyzonty.

Np. greka...

No greka to może nie, ale angielski, może włoski... Mamy na uczelni collegium językowe – Międzywydziałowe Studium Języków Obcych, działające doskonale i dzisiaj wszystko to jest już przekonsultowane. Zawiesiliśmy na stronie program, który jest dosyć jasny, także w temacie języków, więc nie będzie pod tym względem na pewno żadnych niejasności.

Fachowcy od greki też na UPJPII są?

Też, bo na przykład teolog, który przygotowuje się, dajmy na to, do przygotowania swojej rozprawy magisterskiej, a bierze coś z Pisma św., to on ma do czynienia nierzadko także np. z hebrajskim, więc my takich specjalistów mieć musimy.

Jakie obowiązki ciąży na dyrektorsze Szkoły Doktorskiej?

Nie wiem, co to znaczy być dyrektorem Szkoły Doktorskiej, bo nikt tego nie wie. Wszyscy jednak dziś patrzymy na ten nowy twór pełni nadziei. Struktury na uniwersytecie zostały stworzone. Rady dyscyplin, w których będziemy nadawać doktoraty, zostały wybrane, kierownicy dyscyplin zostali mianowani przez rektora dyscyplin, praca została się przez czas wakacyjny. We wrześniu czekamy na kandydatów. Na naszej stronie jest zakładka dotycząca szkoły doktorskiej, w której zawiesiliśmy nazwiska potencjalnych promotorów w poszczególnych dyscyplinach. Klikając, wchodzi się w dossier danej osoby, widać jej publikacje, widać, czym się zajmowała, jakie ma osiągnięcia. Każdy ma prawo wybrać sobie promotora. Oczywiście zakres problematyki to temat do późniejszej rozmowy, a jak to będzie funkcjonowało, to pozwolę sobie powtórzyć i podkreślić – jesteśmy pełni nadziei. Jeżeli jednak wcześniej udało się ogarnąć 500 doktorantów, to uważam, że uda się ogarnąć w najszybszym okresie 100.

Czy w stosunku do tych 500, którzy na tę ścieżkę doktorską wkroczyli dawniej, trzeba było dokonać jakichś zmian, czy też podążają oni zgodnie z zasadami starego systemu?

Oczywiście, kierując się moralną odpowiedzialnością i szacunkiem do naszych doktorantów, którzy są na naszej uczelni, przed wakacjami zorganizowaliśmy spotkanie z obecnymi doktorantami, by mieli świadomość, że dla nich tak naprawdę nic się nie kończy. Oni muszą się czuć bezpieczni, że swoje doktoraty mają prawo dokończyć. Dzielą się oni na dwie jakby kategorie. Jedni to ci, którzy otwarli swoje przewody, otwarli możliwości dokończenia doktoratu – ci mają czas do 31 grudnia 2021 r., żeby ten doktorat zamknąć, zakończyć. Na radzie wydziału musi się odbyć głosowanie, tu toczy się jeszcze dyskusja: czy na radzie wydziału, czy na radzie dyscypliny.

Druga zaś kategoria naszych doktorantów to ta, która idzie starym cyklem studiów. Gdy np. ktoś zaczął studia rok temu i teraz będzie na drugim roku, to jemu nic nie przepada. Ustawodawca to wymyślił dosyć sprytnie. Mianowicie, że tak naprawdę jego 4 lata studiów przedłużają się o rok (ponieważ jego „normalne” 4 lata studiów kończą się w 2022 r.) – więc do 31 grudnia 2023 r. ma prawo obronić doktorat, tyle że już na nowych zasadach określonych w ustawie. Studia może skończyć, ale obrona, cała procedura musi być według nowych zasad, które są podane w ustawie.

Można powiedzieć, że w najlepszej sytuacji są ci, którzy te doktoraty otworzyli, czyli tę całą procedurę rozpoczęli, bo oni dokończą według starych zasad. I tak jest w całej Polsce na wszystkich uczelniach, tak zadecydował prawodawca. Wszyscy inni natomiast muszą dokończyć swoje studia i przeskoczyć pewien próg nowej procedury. Tutaj nikt nie zostaje wyrzucony za to, że jest w starym systemie, a nie w nowym. On ma prawo dokończyć na zupełnie spokojnych warunkach.

Obawy?

Obawy są, jeżeli chodzi o tych starych doktorantów, że my tak naprawdę nie wiemy, czy oni wszyscy dokończą studia. Bardzo byśmy sobie tego życzyli, aby ta grupa bardzo liczna jednak dokończyła. Co do nowych też nie wiemy, kto przyjdzie, to zawsze jest pewnego rodzaju loteria. Nie wiemy, jak to zafunkcjonuje, to jest też pewnego rodzaju wątpliwość. Ale oczywiście mamy sekretariat, mamy stronę internetową, jesteśmy do dyspozycji, będziemy rozwiązywać na bieżąco wszystkie problemy. Regulamin np. Szkoły Doktorskiej był tworzony dosyć wnikliwie przez ludzi, którzy mieli doświadczenie, np. czy wszystkie tematy zostały uwzględnione – wydaje nam się, że tak, ale prawdopodobnie wszystko okaże się w zetknięciu z nową rzeczywistością. Sądzymy, że to jest dobry kierunek, że to jest chęć postawienia doktoratu na właściwym poziomie i chyba takie jest założenie prawodawcy, bo na wielu szkoleniach ministerialnych ciągle powtarza się to słowo. Nawet więcej – my oprócz tego, że mamy radę szkoły doktorskiej, a do rady szkoły doktorskiej, poza dyrektorem, wchodzi kierownicy dyscyplin, to jeszcze tworzymy radę naukową szkoły doktorskiej, do której zostaną powołani specjaliści z danej dziedziny z całego świata.

Trochę jak konsultorzy watykańscy?

Trochę tak. To są ludzie, którzy są autorytetami w danej dziedzinie. Otworiliśmy dla studentów-doktorantów wykłady w języku obcym. Bo oni w cyklu kształcenia mogą wybrać (jakaś odpowiednia ilość osób oczywiście musi być) np. wykład w języku niemieckim, angielskim, włoskim. Ściągniemy tych ludzi z zagranicy. Nie jest żadną tajemnicą, często powtarza się także w Polsce, jak i w różnych innych krajach, chociażby w Niemczech, takie powiedzenie: „Powiedz mi, jaką masz radę szkoły doktorskiej, a powiem ci, czy warto u ciebie studiować”. I to jest taka rzeczywistość, że chcemy to otworzyć, pokazać możliwości, a te możliwości dla uczelni kościelnej są niezwykle, bo chociażby wszystkie uniwersytety papieskie w Rzymie – my mamy jakby naturalne połączenie z nimi i w całym świecie; we Francji, w innych miejscach, więc to jest nasza szansa, tak to postrzegam – po prostu szansa.

Będzie uczelnie stać na zapraszanie gości z zagranicy?

Tak, budżet jest przygotowany. Ale też nie wiemy, czy będzie takie zapotrzebowanie.

Pieniądze są uczelniane?

Tak, bo to uczelnia ma obowiązek kształcić doktorantów. Taka jest idea tej szkoły doktorskiej; to jest taka kuźnia kadr, czyli tak naprawdę kształcimy ludzi, którzy po nas przyjdą na uczelnię.

Do tej pory to nie zawsze się udawało...

Wracam do tej cyfry 500. Czyli co 5 lat musiałaby być wymiana prawie wszystkich pracowników. U nas tylu pracowników nie ma. Natomiast zupełnie inna jest sytuacja w momencie, kiedy widzimy naturalne zaplecze, bo tak będzie; że jeżeli w danej dyscyplinie w ciągu 4 lat skończy studia 25 dobrze wykształconych doktorów, to jest duże prawdopodobieństwo, że w ciągu tych lat część z nich zostanie na uczelni, bo to będzie dla nich jakby naturalna droga. To też chyba założenie tej ustawy – dopuszczenie ludzi młodych, twórczych, którzy chcieliby wejść w takie czy inne struktury. Ja uważam, że ta ustawa niezwykle łączy działalność pracownika naukowego z tym, że ma się prawa do doktoratów. Jeżeli taki pracownik naukowy się rozwija, publikuje, jest na różnych konferencjach itd., to jest dokładnie taka sama droga tego doktora – on też będzie na konferencjach, on będzie publikował, on przejdzie ocenę śródokresową po dwóch latach; niezwykle ważna sprawa, która czekać będzie każdego doktoranta. Ocena śródokresowa to jest takie jakby powiedzenie „ok, te dwa lata przeżyłeś, co konkretnie zrobiłeś?” – i to jest ocena doktora i ocena promotora. W nowej ustawie jest nawet napisane, że jeżeli ten doktorant tego nie przejdzie, to promotor może mieć z tego powodu kłopot. W związku z tym to nie jest już tak, jak do tej pory na wszystkich uczelniach było – mamy doktoranta, cieszymy się nim – teraz on po dwóch latach studiów musi zdać w pewnym sensie egzamin z tego, co zrobił, takie sprawozdanie.

Jak będą wyglądać takie studia... spotkania z promotorem, wykłady...

Ćwiczenia, konwersatoria, wszystko – cały tok studiów. Jak widać jednak z tych 880 godz. na cztery lata, to jest bardzo niewiele i to idzie sukcesywnie – najwięcej jest na roku pierwszym, drugim, a potem to spada i coraz więcej czasu jest na to, żeby pisać i ten doktorat musi być zakończony w odpowiednim momencie.

Ile można przedłużyć?

Maksymalnie 2 lata można przedłużać, czyli maksymalnie studiować można 6 lat. Teraz już się tak nie da, że doktorat robi się 10 lat. Wszystko jest w systemie ogólnodostępnym i wszyscy wszystko będą wiedzieć. To jest akurat bardzo dobra regulacja, która powoduje uporządkowanie, a ono było bardzo potrzebne.

Dziękuję za rozmowę

Pożegnanie ks. dr. hab. Wojciecha Życińskiego SDB, prof. UPJPII

tekst: ks. Szymon Drzyżdżyk, ks. Marek Gilski, o. Henryk R. Kośła OFM
zdjęcia: WT

Na ostatniej w roku akademickim 2018/2019 Radzie Wydziału Teologicznego w dniu 28 czerwca 2019 r. jej członkowie złożyli podziękowania przechodzącemu na emeryturę ks. dr. hab. Wojciechowi Życińskiemu SDB, prof. UPJPII. Dla przypomnienia: w latach 1994–1997 był prodziekanem Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej, a w latach 1997–2000 dziekanem tego wydziału. Od 2000 do 2006 był prorektorem Papieskiej Akademii Teologicznej ds. Nauki i Współpracy Krajowej i Zagranicznej. Od 1995 do 2017 pełnił funkcję kierownika najpierw II Katedry Dogmatyki, później Katedry Mariologii. Od 2012 r. jest zwyczajnym członkiem Pontificia Accademia Mariana Internationalis.

Ks. Wojciech to ceniony autor wielu artykułów i monografii, szczególnie z zakresu mariologii. Na uwagę zasługują chociażby: *Johna H. Newmana teoria rozwoju doktryny mariologicznej* (Wydawnictwo KUL, Lublin 2010) oraz *Matka, która pozostała Dziewicą* (seria „Horyzonty Dogmatu”, Kraków 2017).

Ks. prof. dr hab. Arkadiusz Baron w swoim wystąpieniu nawiązał do twórczego wkładu ks. prof. Wojciecha Życińskiego w działalność Wydziału Teologicznego – jako

prodziekana i dziekana, podkreślając jego organizacyjne kompetencje i naukową wrażliwość.

Ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak w imieniu całej społeczności Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie podziękował ks. prof. Wojciechowi za wieloletnią pracę dydaktyczną, a także za wszystkie podejmowane inicjatywy naukowo-badawcze. Następnie, jako znak szczególnej wdzięczności, wręczył ks. Życińskiemu złoty medal *Bene Merenti*, przyznawany przez Senat za wyjątkowy wkład w rozwój Uczelni. Przed tą doniosłą chwilą ks. prof. dr hab. Szymon Drzyżdżyk odczytał pismo od władz Uczelni skierowane do ks. prof. Wojciecha, podpisane przez rektora UPJPII, dziekana WT, kierownika Instytutu Teologii Dogmatycznej oraz członków Rady Wydziału, którego treść podaje się niżej.

Na zakończenie głos zabrał ks. prof. Wojciech Życiński SDB. W krótkich słowach podziękował zgromadzonym za wszystkie oznaki wdzięczności wobec jego osoby. Ze wzruszeniem podkreślił, że zawsze cenił sobie wysoki poziom kompetencji osób, z którymi przyszło mu współpracować na wielu odcinkach uczelnianej działalności.

Drogi Księżu Profesorze, Wojciechu, raz jeszcze wyrażamy Ci podziękowanie za wkład w wielowymiarowy rozwój wpiętej Papieskiej Akademii Teologicznej, dziś Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Dziękujemy za aktywność administracyjną, dydaktyczną, badawczą wyrażoną w licznych publikacjach, a także za wypromowanych magistrów, licencjuszy i doktorów. Wdzięczni jesteśmy za to, że uprawiana przez Ciebie teologia była praktyczna, bo pomagała zrozumieć innym, dlaczego wierzą, że była uosobieniem prostej wiary. Szczególne podziękowanie za twoje teksty o Maryi, Bożej Rodzicielce, którą ukazywałeś jako Tę, która objaśnia naszą historię, a przede wszystkim jako Matkę naszej teraźniejszości. Życzymy Ci spokojnej, bo od dziś emerytalnej twórczości, wolnej od pośpiechu i terminów. Wdzięczni Twoi współpracownicy.

ks. Szymon Drzyżdżyk
ks. Marek Gilski
o. Henryk R. Kośła OFM

Drogi Księżu Profesorze Wojciechu,

Św. Paweł w *Liście do Kolosan* pisze o nowym życiu w Chrystusie w takich słowach:

Jako więc wybrańcy Boży - święci i umiłowani - obleczcie się w serdeczne miłosierdzie, dobroć, pokorę, cichość, cierpliwość, znosząc jedni drugich i wybacząc sobie nawzajem, jeśli by miał ktoś zarzut przeciw drugiemu: jak Pan wybaczył wam, tak i wy! Na to zaś wszystko [przyobleczcie] miłość, która jest więzią doskonałości. A sercami waszymi niech rządzi pokój Chrystusowy, do którego też zostaliście wezwani w jednym Ciele. I bądźcie wdzięczni!

To ostatnie zdanie - **I bądźcie wdzięczni!** - staje się, szczególnie dzisiaj, inspiracją dla nas, wspólnoty akademickiej, w której spędziłeś szereg lat, aby wyrazić Tobie naszą wdzięczność. Wdzięczność za każdego magistra teologii. Wdzięczność za tak wielu wypromowanych doktorów, zarówno z Polski, jak i spoza naszego Kraju. Wdzięczność za pełnienie licznych administracyjnych funkcji w tym Dziekana Wydziału Teologicznego i Prorektora, wtedy Papieskiej Akademii Teologicznej, a dziś Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

W momencie, w którym przechodzisz na emeryturę, czyli w 623 roku od powołania Wydziału Teologicznego i w dziesiątą rocznicę ustanowienia Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, życzymy Ci, aby sercem Twoim rządził pokój Chrystusowy a Matka Pana, której poświęciłeś znaczącą część Twoich naukowych badań, poszukiwań i refleksji wypraszała u dobrego Boga potrzebne łaski.

Kraków, 28 czerwca 2019 r.

DZIEKAN
Wydziału Teologicznego

KIEROWNIK
Instytutu Teologii Dogmatycznej

Członkowie Rady Wydziału:

REKTOR UPJPII

Jan Paweł II – Światowy Ambasador Humanistyki – film wyprodukowany na 10-lecie UPJPII we współpracy z NAWA

tekst: Paulina Guzik

zdjęcia: Jakub Stoszek

Na początku pontyfikatu Janowi Pawłowi II pokazano opasłą szafę z dziełami życia św. Tomasza z Akwinu. Zachwył się nią, ale nie wiedział wówczas, że ilość jego pism – Karola Wojtyły i papieża Jana Pawła II – przekroczy ogromną liczbę stron napisanych przez genialnego dominikańskiego świętego.

Dorobek intelektualny Karola Wojtyły i Jana Pawła II można badać przez całe życie, ale wielu z Polaków, mimo miłości do papieża, nie sięga po to bogactwo myśli. Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie wraz z Narodową Agencją Współpracy Akademickiej NAWA wyprodukował film o niezwykłym dorobku humanistycznym Świętego Jana Pawła II. Film wyreżyserowała i wyprodukowała dr Paulina Guzik, autorem zdjęć jest Jakub Stoszek, a drugim operatorem Piotr Ćwik.

W filmie, który jest też celebracją 10 lat podniesienia PAT do rangi Uniwersytetu Papieskiego, występują znawcy dziedzictwa Jana Pawła II. Są to eksperci światowego formatu: George Weigel – biograf Papieża, prof. Stanisław Grygiel, wieloletni rektor Papieskiego Instytutu Rodziny w Rzymie, czy prof. Rocco Buttiglione, filozof i przyjaciel Ojca Świętego.

W filmie nie mogło zabraknąć ks. kard. Stanisława Dziwisza, prof. Teresy Maleckiej z papieskiego Środowiska, oraz największego znawcy papieskich dzieł na UPJPII – o. prof. Jarosława Kupczaka.

„Humanista i myśliciel Wojtyła, ulepiony był z ludzkiej gliny i z boskiej gliny. Te dwa rodzaje gliny były razem ze sobą zmieszane, w zupełnie unikalnych proporcjach” – mówi w filmie o. prof. Kupczak. „Formacja Karola Wojtyły w sztukach wyzwolonych i naukach humanistycznych była niezbędna dla jego pracy teologicznej i duszpasterskiej” – zaznaczył w produkcji George Weigel. Prof. Stanisław Grygiel dodaje: „On przypominał tej cywilizacji, kulturę. Jest to uprawianie człowieczeństwa, w każdym z nas pod przyszłe spełnienie. Czyli jest to praca w nadziei na przyszłość, praca w zawierzeniu się prawdzie człowieka. Ta ufność, że konsekwencje tej prawdy w przyszłości nas nie zawiodą”.

Film, powstały w ramach projektu „Nowoczesna Promocja Zagraniczna” finansowanego z grantu NAWA, jest ukazaniem dziedzictwa Jana Pawła II jako genialnego humanisty, ale też podkreśla najważniejsze momenty historii naszego Uniwersytetu. „Myślę, że możemy być szczególnie dumni z historii, która jest niezwykła, bo sięgamy korzeniami Wydziału Teologicznego, pierwszego w Polsce, dzięki któremu mógł powstać uniwersytet w Krakowie” – powiedział ks. prof. Wojciech Zyzak, rektor UPJPII.

„Ojciec Święty Jan Paweł II prosił nas jeszcze jako pracowników Papieskiej Akademii Teologicznej, aby uczelnia była Alma Mater, aby była matką. To wezwanie Ojca Świętego traktujemy jako swoiste dziedzictwo” – powiedział w filmie ks. prof. Józef Stala, prorektor UPJPII i koordynator grantu NAWA.

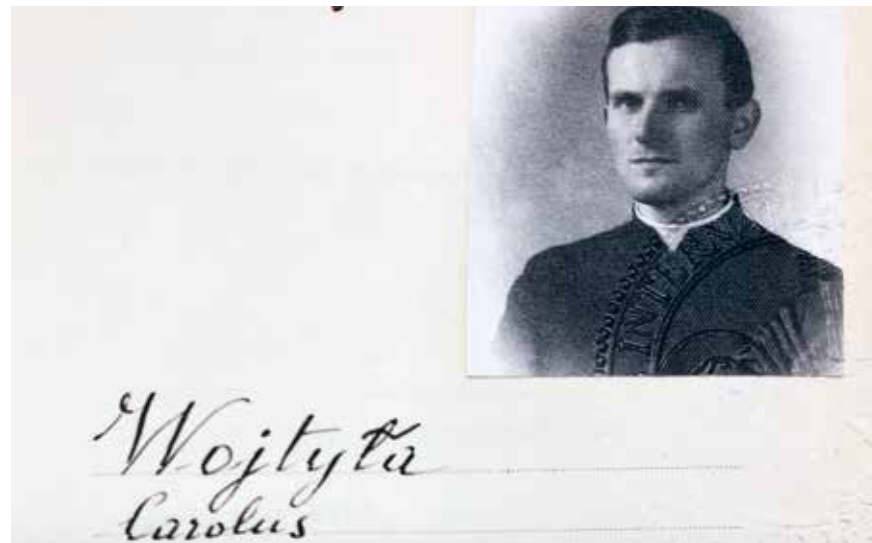
Ks. prof. Antoni Świerczek zwrócił z kolei uwagę na to, że jesteśmy zobowiązani do kontynuacji misji wielkiego polskiego papieża: „Jan Paweł II był wielkim człowiekiem, wielkim świętym, ale zarazem wielkim wizjonerem. Widział przyszłość i wskazywał na to, w jaki sposób się rozwijać, i widział też przyszłość dla uniwersytetu. I dla nas jest to wielki zaszczyt, honor, ale zarazem wyzwanie”.

„Nasz dokument ma na celu pokazać, skąd pochodzi mądrość Karola Wojtyły, jakie były dzieła jego życia, na czym skupił się jako filozof, co stanowi fundament teologii ciała, a wreszcie – co, a raczej kto był centrum jego życia i nauczania. Dzięki temu filmowi zabierzemy widzów w podróż przez życie Papieża całkowicie zatopionego i zakochanego w sztukach wyzwolonych i ludziach, ale przede wszystkim – człowieka zakochanego w Chrystusie” – mówi dr Paulina Guzik, twórca filmu.

Materiały nagrane do filmu przez Jakuba Stoszkę, absolwenta UPJPII, i Piotra Ćwika, absolwenta i wykładowcę UPJPII, są tak bogate, że powstanie z nich kolejna produkcja – tym razem telewizyjna. Film *Lubię patrzeć, jak wschodzi słońce* będzie hołdem złożonym Wojtyłie – humaniście. 52-minutowy dokument zostanie wyemitowany w Telewizji Polskiej w maju 2020 r. – w 100-lecie urodzin Karola Wojtyły.

Telewizja Polska została koproducentem długiej wersji dokumentu, dzieląc się z UPJPII niezwykle wartościowymi archiwami. „Jestem bardzo szczęśliwa, że po raz kolejny Telewizja Polska i UPJPII łączą siły, aby wyprodukować wartościowe, misyjne programy – a w końcu trudno o ważniejsze zadanie w 100-lecie urodzin Papieża niż promocja i rozpowszechnianie jego dziedzictwa” – mówi Paulina Guzik. Przedstawienie w dokumencie telewizyjnym tak głębokiego myśliciela, jak Wojtyła nie było łatwym zadaniem. „Może dlatego taki dokument nigdy nie został wyprodukowany – mówi Paulina Guzik. – Jako naukowcy podjęliśmy wyzwanie i sprawiliśmy, że się to udało”.

Film powstał dzięki ogromnej pomocy i otwartości ludzi będących blisko polskiego Papieża, z którymi przeprowadzono wywiady. „Wierzmy, że Jan Paweł II, nasz ukochany podróżujący papież, byłby szczęśliwy, widząc, że jego nauczanie znów odżyje w naszej pamięci. Pokazane w dokumencie archiwa Telewizji Polskiej wzbogacą wypowiedzi

dzi tłumaczące naukę największego z Polaków” – mówi ks. rektor Wojciech Zyzak.

Producentami wykonawczymi filmu byli Iwona Bąk i Tomasz Książ. Szczególne podziękowania należą się: studentom Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej oraz słuchaczom Akademii Telewizyjnej za wkład w produkcję; Akademickiemu Centrum Medialnemu z ks. prof. Michałem Drożdżem na czele i Dyrekcji Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej za życzliwe i cierpliwe udostępnianie sprzętów telewizyjnych; s. Karoli Zaborskiej SINSJ z Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie za niezliczone zdjęcia Karola Wojtyły dostarczone do filmu, a także niezwykle życzliwości ks. dr.

Andrzeja Dobrzyńskiego z Ośrodka Dokumentacji pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie. Podziękowanie za udostępnienie archiwów i pomoc w produkcji i promocji filmu kierujemy do Uniwersytetu św. Tomasza z Akwinu w Rzymie i Ojca Rektora Michała Palucha.

Film nie powstałby wreszcie bez konsultacji, przyjaźnej i życzliwej pomocy i inspiracji intelektualnej o. prof. Jarosława Kupczaka, a także serdeczności Muzeum Dom Rodzinny Jana Pawła II w Krakowie wraz z jego Dyrekcją.

Za nieustanną życzliwość i wsparcie dziękujemy także ks. kardynałowi Stanisławowi Dziwiszowi i diakonowi Andrei Nardotto.

Jan Paweł II – Światowy Ambasador Humanistyki

Scenariusz i reżyseria: Paulina Guzik

Reżyseria obrazu: Jakub Stoszek

Drugi operator kamery: Piotr Ćwik

Montaż: Jacek Galica

Grafika: Paweł Weremiuk

Organizacja produkcji: Iwona Bąk, Tomasz Książ

Tutoring Akademicki na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

tekst i zdjęcia: Joanna Małocha

W ramach projektu „Skonsolidowany Plan Rozwoju UPJPII” w semestrze letnim roku akademickiego 2018/19 dziesięciu pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego ukończyło – prowadzony przez specjalistów z wiodącego w tym zakresie Collegium Wratislaviense – 64-godzinny kurs „Szkoły Tutorów Akademickich” I stopnia zakończony otrzymaniem Certyfikatu Tutora. Byli to: ks. prof. dr hab. Józef Marecki; ks. dr hab. Dariusz Tabor, prof. UPJPII; s. dr hab. Susi Ferfoglia; dr hab. Lucyna Rotter; dr Grzegorz Chajko; dr Sławomir Dryja; dr Andrzej Giza; dr Tomasz Graff; dr Joanna Małocha oraz dr Ewa Skotniczna. Tym samym nabyli oni uprawnienia do prowadzenia zajęć tutoringowych, Uniwersytet zaś wszedł do grona instytucji naukowo-edukacyjnych, w których wdrażany jest system nauczania z wykorzystaniem tej metody. Certyfikat dla UPJPII w imieniu władz uczelni odebrała dr Joanna Małocha podczas uroczystości towarzyszącej VI Ogólnopolskiemu Kongresowi Tutoringu – największemu dorocznemu wydarzeniu w Polsce o tej tematyce, który odbywał się we Wrocławiu w dniach 30.05–01.06.2019 r.

Tutor (łac. – opiekun) to ktoś, kto potrafi pokierować rozwojem podopiecznego, trafnie rozpoznać jego potencjał,

pomóc w odkryciu i rozwinięciu posiadanych talentów, aby wspólnie wyznaczyć ścieżkę rozwoju naukowego (a w razie potrzeby także osobistego) oraz zmotywować do efektywnej i dającej radość pracy. Sama zaś metoda tutoringu – zaczerpnięta z systemów edukacyjnych czołowych uczelni anglosaskich, takich jak Oxford, Cambridge, Stanford czy Berkeley – jest całkowicie dobrowolna, elitarna i oparta na głębokiej relacji między wykładowcą-mistrzem a studentem-ucznem. Przy czym relacja ta nawiązuje się i umacnia podczas cyklu 8–10 indywidualnych spotkań, w czasie których – dzięki holistycznemu spojrzeniu na człowieka oraz zastosowaniu nowoczesnych narzędzi edukacyjnych – tutor stara się o pełny rozwój potencjału studenta. Jest to więc coś więcej niż przekazanie wiedzy – to również refleksja nad wartościami, kształcenie charakteru, nauka samodzielnego myślenia, argumentowania oraz podejmowania mądrych decyzji życiowych.

Po zakończeniu prac nad schematem organizacyjnym wdrożenia systemu tutoringu na UPJPII, na stronie uczelni zamieszczone zostaną stosowne informacje o sposobie realizacji projektu w roku akademickim 2019/20, zasadach rekrutacji do niego studentów oraz profile tutorów, o których opiekę będzie można się starać.

Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII będzie współpracował z Festiwałem Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem

tekst i zdjęcia: Biuro Komunikacji Społecznej i Promocji Urzędu Miasta Zakopane

9 maja podczas konferencji prasowej poświęconej jubileuszowej edycji Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem ogłoszona została informacja o Patronacie Honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy oraz Małżonki Prezydenta Pani Agaty Kornhauser-Dudy nad tym wydarzeniem. Oficjalnie zainaugurowana została także współpraca z Instytutem Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

[...] Władze miasta wyrażały też zadowolenie z nawiązania współpracy z Instytutem Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. List intencyjny w tej sprawie uroczystie podpisał burmistrz Leszek Doruła oraz dyrektor ks. prof. Michał Drożdż. Tym samym Instytut stał się nowym partnerem Festiwalu. Studenci Instytutu będą mogli podczas tak dużego wydarzenia zdobyć wiele cennych doświadczeń, ale także skutecznie wspomóc działanie Biura Prasowego Festiwalu. Współpraca obejmie także konkurs fotograficzny „Żywiół Folkloru” oraz konferencję naukową.

„Bardzo się cieszę, że zostaliśmy zaproszeni do współpracy, i mam wrażenie, że dotyczy ona szerszego kontekstu. Tutaj w Zakopanem wartości chrześcijańskie, które są dziedzictwem naszej kultury i naszej wiary, są czymś naturalnym. Widać, że przenikają one życie codzienne. Możecie być dumni z dziedzictwa, które pielęgnowaliście Państwo przez te kilkadziesiąt lat istnienia Festiwalu. Nasze kontakty zaczęły się od pisma z zaproszeniem na Złote Gody Festiwalu. To określenie bardzo nas wzruszyło. Oznacza

ono, że świętujecie ten jubileusz bardzo rodzinnie. Takie jest Państwa podejście do tradycji, do folkloru – to dla Was jest życie, codzienność, tożsamość i pewna nisza duchowa. Tym samym Wasz Festiwal przekazuje ważne wartości” – podkreślał dyrektor Instytutu.

„W naszej współpracy najbardziej chcielibyśmy skupić się na udziale naszych studentów w pracach Biura Prasowego w szerokim zakresie działań medialnych i promocyjnych, także nowych mediów. W naszym Instytucie funkcjonuje Akademickie Centrum Medialne, które dysponuje odpowiednim zapleczem technicznym i osobowym” – wyjaśniała zastępca dyrektora ds. public relations dr Klaudia Cymanow-Sosin, która wraz z zastępcą dyrektora ds. kształcenia dr Katarzyną Drąg także reprezentowała podczas konferencji prasowej Instytut.

Więcej informacji + Galeria fot.:

<https://www.zakopane.eu/aktualnosci/maj-2018/festiwal-folkloru-pod-patronatem-pary-prezydenckiej-i-ze-wsparciem-uniwersytetu-papieskiego>

Relacja z 83. pielgrzymki świata akademickiego na Jasną Górę 10–11 maja 2019

tekst: Magdalena Żyła
zdjęcia: Marta Mastyło

Już po raz osiemdziesiąty trzeci władze wyższych uczelni, wykładowcy, studenci, absolwenci, duszpasterze i cała brać akademicka pielgrzymowała na Jasną Górę przed cudowny wizerunek Najświętszej Maryi Panny, by tam doświadczyć duchowego umocnienia i wspólnotowej radości. Udali się tam również przedstawiciele Duszpasterstwa Akademickiego PATMOS wraz ze swoimi opiekunami, s. Terezą Huspekową i ks. dr. Pawłem Pielką.

Choć spotkanie zaczęło się już w piątek, 10 maja, Apelem Jasnogórskim, nasza delegacja u stóp Jasnej Góry pojawiła się dopiero w sobotę rano. Po rejestracji i wspólnej modlitwie w bazylice wysłuchaliśmy konferencji ks. Dominika Chmielewskiego SDB, znanego kaznodziei, który zyskał dużą popularność w sieci. To właśnie jego społeczność akademicka zdecydowała się zaprosić na swoje roczne spotkanie. Ks. Dominik mówił o powołaniu – najpierw o powołaniu każdego człowieka do życia w czystości, które możliwe jest, gdy ten całym sercem zakocha się w Bogu, a potem o powołaniu do małżeństwa czy kapłaństwa. Warunkiem realizacji każdej drogi jest postawienie Boga i Jego miłości na pierwszym miejscu. Bez tego człowiek ubóstwa stworzenie i nigdy nie będzie w pełni szczęśliwy.

Po wykładzie studenci podzielili się na dwie grupy. Dla kobiet naukę stanową wygłosiła Monika Gomułka, zaś dla mężczyzn jej mąż, Marcin Gomułka. Oboje zachęcali do zachowania wstrzemięźliwości seksualnej aż do ślubu i do życia w czystości adekwatnie do swojego stanu życia. Dali też świadectwo własnego nawrócenia, które zaowocowało „czystością z odzysku” i podjęciem decyzji o zachowaniu wstrzemięźliwości po okresie narzeczeńskim, w którym – jak sami mówią – daleko im było do Pana Boga.

Kolejnym wysłuchanym wykładem była konferencja dla nauczycieli akademickich wygłoszona przez ks. abp. Marka Jędraszewskiego, zaś studenci mieli czas wolny i mogli do woli cieszyć się urokami Jasnej Góry w ten piękny, słoneczny dzień.

W godzinach popołudniowych wszyscy spotkali się pod pomnikiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki i przeszli w procesji wraz z władzami uczelni aż do bazyliki. W tym czasie wspólnie odmawialiśmy różaniec w intencji całego środowiska akademickiego. W bazylice powitano rektorów i wiceprezydentów obecnych pośród nas m.in. ks. prof. dr. hab. Wojciecha Zyzaka, rektora UPJPII, i ks. dr. hab. Roberta Tyrałę, prof. UPJPII, prorektora ds. studenckich i dydaktyki, którzy zaszczytili nas swoją obecnością i otoczyli modlitwą.

Po przemarszu do bazyliki i uroczystym powitaniu władz przyszedł czas na nabożeństwo majowe, a następnie na modlitwę przed Najświętszym Sakramentem przy wtórce kanonów z Taize. W tym czasie można też było skorzystać z sakramentu pokuty. Po adoracji uczestniczyliśmy we Mszy Świętej celebrowanej przez ks. abp. Marka Jędraszewskiego, który wygłosił także homilię. Powoływał się na wiarę Piotra – choć ułomną i wielokrotnie się załamującą, to jednak stanowiącą fundament także dla nas.

Gorąca herbata, grochówka i świeże bułki – ten typowo pielgrzymkowy posiłek spożyliśmy na błoniach tuż po Eucharystii. Kto choć raz w życiu przemierzył drogę do

Pani Jasnogórskiej, ten wie, że jedzenie smakuje wtedy inaczej niż zwykle. I tak też było w czasie naszego spotkania. Najprostsze potrawy podane w iście harcerski sposób stanowią rarytas, możliwy do uchwycenia tylko tam i tylko sercem (żołądkiem sic!) pielgrzymu. Po posiłku przyszedł czas na Apel Jasnogórski, a następnie czuwanie, na którym jednak nie mogliśmy zostać, bo trzeba było wyruszyć w drogę powrotną do Krakowa.

Choć tylko jeden dzień spędziliśmy, adorując Czarną Madonnę i zawierając się Jej, odnowiliśmy siły i wracamy do swoich obowiązków umocnieni.

Królowo Polski, módl się za nami!

„Miasto bez tajemnic? sprawdź swoją wiedzę”

Zakończenie Warsztatów Historycznych dla Młodzieży „Dzieje miasta – dzieje człowieka”

tekst: Magdalena Ficoń
zdjęcia: Katarzyna Nenko

W roku akademickim 2018/2019 Instytut Historii Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII w Krakowie po raz kolejny zorganizował Warsztaty Historyczne skierowane do młodzieży szkół średnich. Tegoroczne spotkania odbywały się pod hasłem „Dzieje miasta – dzieje człowieka”.

Warsztaty odbywały się raz w miesiącu, począwszy od października 2018 r., aż po kwiecień 2019 r. Każde spotkanie składało się z dwóch części. Część pierwszą stanowiła sesja edukacyjna prowadzona w formie wykładu lub

prelekcji, poświęcona tematyce danego warsztatu. Częścią drugą było wyjście poza uniwersyteckie mury, by móc dotknąć historii, a nie tylko o niej słuchać. Młodzi adepci nauki mogli zajrzeć w miejsca i dotknąć dokumentów, które zwykle pozostają niedostępne dla przeciętnych turystów czy mieszkańców Krakowa.

W ramach sześciu spotkań uczniowie wysłuchali wykładów na temat początków miasta, uniwersytetów dawniej i dziś, krakowskich artystów, życia codziennego w średnio-wiecznym Krakowie zapisanego w dokumentach archiwal-

nych, kartografii Krakowa oraz Krakowa okupacyjnego. W częściach warsztatowych uczniowie zmierzli się z grą miejską „Śladami Krakowian – znani i nieznani bohaterowie miasta”; przeszli śladami średniowiecznych żaków, odwiedzając Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego; wykazali się talentem artystycznym, kończąc dzieło mistrza i tworząc witraże à la Wyspiański; nauczyli się odczytywać dawne pismo i kalendarz w Archiwum Narodowym w Krakowie; zobaczyli, jak zmieniało się miasto przez stulecia, analizując mapy w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa – Krzysztofor, i odwiedzili siedzibę Gestapo przy ul. Pomorskiej.

Zaplanowany cykl spotkań wieńczył finał, który odbył się 13 IV 2019 r. O godz. 9.45 uczestnicy, nauczyciele i koordynatorzy spotkali się w sali 201 przy ul. Franciszkańskiej 1, gdzie, po krótkim przywitaniu, Uczestnicy Warsztatów zmierzli się z testem sprawdzającym wiedzę, a następnie wzmocnieni śniadaniem, oczekując na wyniki, udali się wraz z Panią Przewodnik i naszymi Doktorantami na zwiedzanie Wawelu, które było idealnym zwieńczeniem tegorocznej tematyki warsztatowej.

Po powrocie z królewskich rezydencji nadszedł czas na uroczyste podziękowania i wręczenie upominków. Nagrodzeni zostali nauczyciele, uczestnicy, zwycięzcy konkursu plastycznego, konkursu przeprowadzonego w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa oraz najpilniejsi

uczestnicy ze 100 proc. frekwencją. Trzymając wszystkich długo w napięciu, dopiero na końcu ogłoszono wyniki testu i wręczono indeksy oraz cenne nagrody rzeczowe trojgu uczniom (Daniel Bartosiewicz, Magdalena Trybulska, Paulina Goraj), którzy osiągnęli najwyższy wynik. Indeksy i nagrody zostały wręczone przez ks. prof. dr. hab. Jacka Urbana, dziekana WHiDK, oraz dr. hab. Józefa Cezarego Kałużnego, kierownika Warsztatów. Po brawach i gratulacjach czekała na nas jeszcze słodka warsztatowa niespodzianka (i tym razem nie były to krówki).

Mamy nadzieję, że uczestnictwo w naszych Warsztatach pozwoliło nie tylko na ubogacenie wiedzy i umiejętności, ale stało się także okazją do zawarcia ciekawych znajomości z rówieśnikami o podobnych zainteresowaniach. Liczymy również na to, że Warsztaty Historyczne pozwoliły na rozwinięcie fascynacji zarówno historią jako dziedziną humanistyczną, jak i środowiskiem uniwersyteckim, do którego poznawania i włączenia się chcieliśmy w ten sposób zaprosić.

Wszystkim, którzy już pytają, odpowiadamy – tak, będzie kolejna edycja.

Pełna fotorelacja z przebiegu Warsztatów oraz dnia finałowego znajduje się na Facebookowej stronie Warsztatów:

<https://www.facebook.com/Warsztaty-Historyczne-UPJP-II-1660489070642561/>

IV Interdyscyplinarne Warsztaty Filozoficzne dla Młodzieży

tekst: Jakub Synowiec

zdjęcia: Bartosz Frydrychowski

W drugim semestrze roku akademickiego 2018/2019 Wydział Filozoficzny UPJPII po raz szósty zorganizował interdyscyplinarne warsztaty naukowe dla młodzieży szkół średnich. Warsztaty służą wzbogaceniu wiedzy i poszerzeniu horyzontów uczestników, a zatem mogą stanowić cenne uzupełnienie zajęć szkolnych oraz istotną pomoc w przygotowaniu do egzaminów maturalnych. Przede wszystkim jednak są one dla uczniów okazją do zapoznania się ze środowiskiem akademickim oraz sposobem na nabycie i kształtowanie umiejętności i kompetencji filozoficznych, takich jak samodzielne, krytyczne, nieszablonowe myślenie czy analiza tekstów kultury. Celem warsztatów jest uświadomienie, że znajomość filozofii często stanowi atut w poszukiwaniu pracy oraz ułatwia efektywne działanie w zakresie wielu dziedzin życia społecznego, politycznego, ekonomicznego i kulturalnego. Warsztaty realizowane są za pomocą platformy e-learningowej, dzięki czemu biorą w nich udział uczniowie z całej Polski. W tym roku było to 168 uczniów z 40 szkół, a w sumie w ciągu 6 lat – ponad 1000 osób.

Warsztatom towarzyszy konkurs z nagrodami. Finalistami konkursu zostają osoby, które uzyskają najwięcej punktów z zadań konkursowych związanych z trzema, wybranymi

mi przez nie, tematami. Dwudziestu finalistów zaprosiliśmy w mury UPJPII wraz z ich nauczycielami. Nagrodami dla finalistów były starannie dobrane – książki. Laureaci – zwycięzcy finału – otrzymali także indeksy na Wydział Filozoficzny UPJPII oraz obietnicę stypendium, jeżeli po maturze wybiorą ten kierunek. Nagrodę w postaci książek otrzymuje również szkoła, której uczniowie zdobędą łącznie największą liczbę punktów. Poziom prac był bardzo wysoki, stąd między 20 finalistami było mniej niż 10 punktów różnicy. Również w finale wyniki były bardzo zbliżone.

Finał Warsztatów odbył się w 13 kwietnia 2019 r. w budynku dydaktycznym UPJPII przy ul. Bernardyńskiej 3. W wydarzeniu wzięło udział 20 finalistów z 12 szkół, których zadaniem było zapoznanie się z fragmentami dzieł filozoficznych i odpowiedź na dwa pytania: jedno sprawdzające rozumienie tekstu i jedno badające samodzielność, rzetelność i kreatywność przemyśleń. Prace sprawdzał zespół sędziowski w składzie: dr Amadeusz Pała (przewodniczący), mgr Paulina Wąż-Bigos i mgr Karol Petryszak. W czasie sprawdzania prac finaliści wzięli udział w dwóch wykładach: *Czy istnieje filozofia chrześcijańska?* (o. dr hab. Marek Urban CsSR) oraz *Wybory konsumenne – sprawa życia i śmierci?* (dr Jakub Synowiec). Spotkanie prowadzili: o. dr hab.

Marek Urban – prodziekan Wydziału Filozoficznego UPJPII, dr Jakub Synowiec, dr Barbara Żmuda-Frydrychowska – organizatorzy warsztatów i konkursu. Organizatorzy dzie-

kują studentom Wydziału Filozoficznego za pomoc w przygotowaniu i zrealizowaniu wydarzenia.

Z przyjemnością prezentujemy listę laureatów VI edycji Warsztatów Filozoficznych:

I miejsce – Michał Karłowski z Zespołu Szkół Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (opiekun: **dr Agnieszka Grzelak**). Nagrodą za zwycięstwo w warsztatach jest indeks na studia filozoficzne na UPJPII oraz stypendium w wysokości 500 zł miesięcznie. Wynik końcowy: 77 punktów.

II miejsce – Mateusz Solak z Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie (opiekun **mgr Grażyna Marta Dziurok**). Nagrodą za drugie miejsce jest indeks na studia filozoficzne na UPJPII oraz stypendium w wysokości 200 zł miesięcznie. Wynik końcowy: 76,5 punktu.

III miejsce – Bartosz Żak z I Liceum Ogólnokształcącego w Piotrkowie Trybunalskim (opiekun: **mgr Iwona Drobczuk**). Nagrodą za trzecie miejsce jest indeks na studia filozoficzne na UPJPII oraz stypendium w wysokości 100 zł miesięcznie. Wynik końcowy: 75,5 punktu.

IV miejsce – Aleksandra Dziurok z II Liceum Ogólnokształcącego im. Hetmana Tarnowskiego w Tarnowie (opiekun: **ks. Krzysztof Hajkowski**). Nagrodą za zajęcie czwartego miejsca jest indeks na studia filozoficzne. Wynik końcowy: 74,5 punktu.

V miejsce – Wojciech Pietrzkiewicz z Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Marii Konopnickiej w Nowym Sączu (opiekun: **mgr Stanisław Kwoka**). Nagrodą za zajęcie piątego miejsca jest indeks na studia filozoficzne. Wynik końcowy: 74 punkty.

W konkursie szkół zwyciężyli uczniowie z I Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Orkana w Limanowej (opiekun: **mgr Anna Smaga-Trojanowska**). Szkoła zdobyła łącznie 599,75 punktu, co jest absolutnym rekordem w historii warsztatów. Nagrodą za drużynowe zwycięstwo są książki dla szkolnej biblioteki. Drugie miejsce zajął Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Marii Konopnickiej w Nowym Sączu (opiekun: **mgr Stanisław Kwoka**). Szkoła zdobyła łącznie 347,25 punktu. Ten świetny wynik szkoła uzyskała mimo zgłoszenia tylko 5 uczestników. Wszyscy oni znaleźli się w finale, co sprawiło, że stanowili jedną czwartą uczestników finału. Sędziowie i organizatorzy konkursu docenili to i przyznali szkole specjalne wyróżnienie, którego materialnym przejawem będą książki dla szkolnej biblioteki.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom, uczniom, którzy poświęcili swój czas i energię na spotkanie z filozofią. Jesteśmy przekonani, że warsztaty będą miały wpływ na podniesienie jakości myślenia i zachęcą do kontynuowania filozoficznej przygody. Dziękujemy również nauczycielom, którzy towarzyszyli i wspierali uczniów w rozwijaniu ich ponadprogramowych zainteresowań. Zebraliśmy sporo informacji zwrotnych i postaramy się jeszcze bardziej udoskonalić warsztaty, o czym przekonacie się Państwo w 7. edycji, na którą już dziś zapraszamy!

Galeria zdjęć znajduje się na Facebooku Wydziału:
<https://www.facebook.com/studiuofilozofienaUPJPII/>

Międzynarodowa konferencja *Polonia Restituta* – Kraków, 29 IV 2019

tekst: Elżbieta Osewska
zdjęcia: Barbara Gajda-Kocjan

29 kwietnia 2019 r. w auli Akademii Ignatianum w Krakowie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa *Polonia Restituta*, w której uczestniczyło kilkadziesiąt osób. Konferencja została przygotowana jako zwieńczenie ministerialnego projektu „Polonia Restituta. Dekalog dla Polski w 100-lecie odzyskania niepodległości”. Konferencja została zorganizowana przez trzy uczelnie: Akademię Ignatianum w Krakowie, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie, stąd jej prowadzenie realizowali przedstawiciele tych uczelni: dr hab. Monika Stankiewicz-Kopeć (prorektor AIK), ks. prof. dr hab. Józef Stala (prorektor UPJPII) oraz ks. dr hab. Marcin Wysocki, prof. KUL (KUL). Wcześniejsze naukowe debaty podejmowały następujące zagadnienia: rodzina, godność i solidarność społeczna, zrównoważony rozwój, osoba ludzka i jej prawa, społeczna gospodarka rynkowa, Europa i pojednanie, suwerenność i praworządność, patriotyzm, sumienie i odpowiedzialność, przedsiębiorczość, obywatelskość i praca,

kultura i tożsamość, wolność, Kościół – państwo. Podczas konferencji w Krakowie podjęto pytania o duchowe i kulturowe fundamenty Europy oraz o rolę Polski w budowaniu społecznej, kulturowej i religijnej rzeczywistości tego kontynentu. Szczególnie skoncentrowano się na pytaniu o wkład Kościoła i katolickiej nauki społecznej w odnawianie nadziei i budowanie wspólnej przyszłości. Uczestników konferencji powitali ks. prof. dr hab. Józef Brehmer, rektor Akademii Ignatianum, oraz abp Marek Jędraszewski, metropolita krakowski, wiceprzewodniczący Konferencji Episkopatu Polski. Pogłębioną refleksję naukową nad wyżej wspomnianymi zagadnieniami podejmowali najpierw w języku angielskim: kard. Peter Kodwo Appiah Turkson (prefekt Dykasterii ds. Integralnego Rozwoju Człowieka): *Misja Kościoła w dzisiejszej Europie i jego wizje Europy*; prof. Nikita Harwich (Université Duke, London School of Economics, École pratique des hautes études): *Tożsamość europejska w obliczu wyzwania procesu rozszerzania i integracji UE. Spojrzenie z zewnątrz*; prof. Rocco D'Ambrosio (Wydział Nauk Społecznych Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie): *Stare i nowe fundamenty Europy i co na nich chcemy i możemy zbudować*. Prelegenci zaprezentowali relację między Kościołem a państwem, ukazując szanse i zagrożenia, mocne i słabe strony współczesnej tożsamości europejskiej, a także sięgnęli do podwalin Europy, sprawdzając, co nowego można jeszcze na nich zbudować? Następnie w panelu I: *Polska w Europie i Europa w Polsce oczami Kościoła katolickiego*, którą moderował ks. dr Rafał Kowalski (rzecznik Archidiecezji Wrocławskiej i dyrektor Radia Rodzina), bardzo ciekawą debatę odbyli: kard. Stanisław Dziwisz (arcybiskup-senior Archidiecezji Krakowskiej), abp Zbigniew Stankiewicz (metropolita Rygi, Łotwa), abp Stanisław Gądecki (metropolita poznański, przewodniczący KEP), abp Józef Kupny (metro-

polita wrocławski, przewodniczący Rady ds. Społecznych KEP), abp Wiktor Skworec (metropolita katowicki, przewodniczący Komisji Duszpasterstwa KEP). Paneliści dostrzegli, że zmienia się postrzeganie Polski, którą wcześniej prezentowano jako kraj za żelazną kurtyną, natomiast obecnie coraz częściej jest ona ukazywana jako ostoja tradycyjnego chrześcijaństwa w Europie. Równocześnie wskazywali, że Polska powinna wyciągnąć wnioski z historii krajów Europy Zachodniej zmagających się z liberalizmem. Przypominali, że Polska ma bardzo wiele do zaoferowania Europie, a jej doświadczenie może być bardzo cenne dla krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Natomiast w panelu II: *Miejsce i rola katolickiej nauki społecznej w życiu publicznym współczesnego polskiego społeczeństwa*, który moderował ks. dr hab. Arkadiusz Wuwer, prof. UŚ, uczestnicy: prof. dr hab. Aniela Dylus (UKSW), dr hab. Iwona Niewiadomska, prof. KUL (KUL), dr hab. Elżbieta Osewska, prof. PWSZ (PWSZ Tarnów), ks. dr hab. Marek Żmudziński, prof. UWM (UWM) między innymi wskazali na potrzebę promocji katolickiej nauki społecznej, szczególnie wśród najmłodszego pokolenia Polaków, tak, aby młodzi chrześcijanie podejmowali decyzje społeczne zgodne ze wskazaniami Kościoła. Na zakończenie ks. dr Wit Pasierbek SJ oraz dr hab. Tadeusz Borkowski, prof. AIK, zaprezentowali wyniki ankiet dotyczących znajomości katolickiej nauki społecznej wśród Polaków, a następnie zaprezentowali publikację upamiętniającą cykl konferencji *Polonia Restituta. Dekalog dla Polski w 100-lecie odzyskania niepodległości*. Całość konferencji i projektu „Polonia Restituta. Dekalog dla Polski w 100-lecie odzyskania niepodległości” podsumował ks. dr hab. Tomasz Homa SJ, prof. AIK, a także zaprezentował deklarację *Dekalog na nowe stulecie* oraz inicjatywy Akademii Ignatianum w Krakowie.

Konferencja Dziekanów Wydziałów Teologicznych we Wrocławiu z udziałem UPJPII 21–22 V 2019

tekst i zdjęcia: Arkadiusz Cichosz, rzecznik prasowy PWT we Wrocławiu

Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu gościł uczestników kolejnej Konferencji Dziekanów Wydziałów Teologicznych. Tegoroczne spotkanie przebiegało pod hasłem *W trosce o nauki kościelne*.

Spotkania dziekanów wydziałów teologicznych odbywają się corocznie. Za każdym razem organizuje je inny ośrodek naukowy w kraju. W tym roku dwudniowe spotkanie rozpoczęło się we wtorek 21 maja od zwiedzania wystawy „Dwa ołtarze”. O ołtarzu biskupa Jerina opowiedzieli ks. Paweł Cembrowicz, proboszcz parafii katedralnej, oraz Jacek Witecki, kurator wystawy. Wystawa eksponowana jest w Muzeum Narodowym we Wrocławiu. Przedstawia słynny srebrny ołtarz biskupa Jerina.

Następnie rektorzy i dziekani zwiedzili kościół uniwersytecki pw. Najświętszego Imienia Jezus oraz gmach główny Uniwersytetu Wrocławskiego. Przewodnikiem po nim był prof. dr hab. Adam Jezierski, rektor Uniwersytetu Wrocławskiego.

W drugim dniu Konferencji jej uczestników przywitał ks. prof. dr hab. Włodzimierz Wołyniec, rektor Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu. Obradom przewodniczył ks. prof. dr hab. Krzysztof Pawlina, przewodniczący Konferencji Dziekanów Wydziałów Teologicznych w Polsce, rektor Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie – Collegium Joanneum. Podkreślił on znaczenie przeprowadzanych w Polsce reform szkolnictwa wyższego oraz zmian

związanych z wprowadzaniem w życie konstytucji apostolskiej *Veritatis Gaudium*. Ks. Pawlina zachęcił zgromadzonych do uważnego śledzenia zmieniającego się prawodawstwa i sytuacji, kreatywności w poszukiwaniu nowych rozwiązań prawnych i organizacyjnych oraz współpracy między uczelniami kościelnymi i wydziałami teologicznymi w Polsce.

Na część roboczą spotkania, w drugim dniu Konferencji, złożyły się dwa wystąpienia. Pierwsze dotyczyło dokumentów *Ratio Fundamentalis* i *Ratio Studiorum*, które zaprezentowali przewodniczący komisji ds. nowej „Ratio Studiorum” i ks. dr Grzegorz Strzelczyk. Dyskutowano na temat proporcji między ilością wykładów i ćwiczeń, podkreślając potrzebę wzmocnienia kreatywnych form kształcenia. Dyskutowano także na temat różnych propozycji związanych z włączeniem roku propedeutycznego w formacji kandydatów do kapłaństwa w cykl kształcenia akademickiego.

Drugie wystąpienie *Projekt wizyty AVEPRO na wydziałach kościelnych* zaprezentowali o. Andrzej Wodka CSsR, prezes AVEPRO – watykańskiej agencji ds. jakości kształcenia akademickiego, oraz Riccardo Cinquegrani, dyrektor AVEPRO. Przedstawiciele AVEPRO zaprezentowali główne założenia działalności tej instytucji, której zadaniem jest pomoc uczelniom w prowadzeniu kształcenia na wysokim poziomie. Prelegenci podkreślili również konieczność długodystansowego planowania i realizacji strategii rozwoju uczelni kościelnych. Podkreślono znaczenie współpracy AVEPRO, uczelni i konferencji episkopatów we wdrażaniu programów podnoszenia jakości kształcenia. W tym celu należy powołać „grupę kontaktową” złożoną z przedstawicieli uczelni i konferencji episkopatu, podjąć ścisłą współpracę tej grupy z AVEPRO w celu przygotowania i przeprowadzenia procesu oceny jakości kształcenia na uczelniach kościelnych i wydziałach teologicznych w Polsce. W dyskusji poruszono sprawy związane z kalendarzem prac, wypracowaniem zasad współpracy AVEPRO z Polską Komisją Akredytacyjną oraz doboru ekspertów AVEPRO.

W związku z reformą szkolnictwa wyższego podjęto dyskusję nad zmianami w kształceniu doktorantów (tworzenie tzw. szkół doktorskich). Zgromadzeni zastanawiali się nad możliwościami włączenia w akademicki cykl kształcenia kościelnych studiów licencjackich. W tej ostatniej sprawie rektorzy i dziekani podjęli decyzję o wystosowaniu odpowiedniego pisma do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Na zakończenie Konferencji wszyscy wzięli udział w Eucharystii sprawowanej w kaplicy Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu. Modlitwie przewodniczył i homilię wygłosił ks. bp Andrzej Siemieniowski.

Kolegium Dziekanów Wydziałów Teologicznych, które organizuje coroczne spotkania, składa się z dziekanów wszystkich wydziałów teologicznych w Polsce. Gremium powstało w 1998 r. z inicjatywy kierujących wydziałami teologicznymi w Polsce. Zadaniem Kolegium jest podejmowanie bieżących zagadnień wynikających z obecności teologii na wyższych uczelniach, ale również współpraca z Radą Naukową KEP czy z seminariami duchownymi. Kolegium współpracuje również z Polską Komisją Akredytacyjną, Uniwersytecką Komisją Akredytacyjną, Polską Akademią Nauk. Wśród zadań gremium jest także podejmowanie współpracy z zagranicznymi uniwersyteckimi ośrodkami teologicznymi.

W Konferencji Dziekanów Wydziałów Teologicznych we Wrocławiu uczestniczyli: ks. prof. Wojciech Zyzak, rektor UPJPII, ks. prof. Arkadiusz Baron, dziekan Wydziału Teologicznego w Krakowie, oraz prodziekani – ks. prof. Jan Dziedzic i ks. prof. Roman Bogacz.

Wydział Teologiczny – Sekcję w Tarnowie reprezentowali: dziekan – ks. prof. Janusz Królikowski oraz prodziekan – ks. prof. Marek Kluz. W Konferencji wzięł także udział o. dr hab. Marek Urban CSsR, prodziekan Wydziału Filozoficznego UPJPII.

Badania młodych naukowców inspirowanych chrześcijaństwem

tekst: Katarzyna Matyja

zdjęcia: Katarzyna Matyja, Katarzyna Nenko

W dniach 23–24 maja 2019 r. na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Badania młodych naukowców inspirowanych chrześcijaństwem* zorganizowana przez Samorząd Doktorantów UPJPII w Krakowie. W tym roku miała miejsce czwarta edycja tej konferencji, która dzięki dużemu zainteresowaniu zagranicznych środowisk akademickich, otrzymała po raz pierwszy miano „międzynarodowej”.

Inspiracją dla organizatorów tegorocznej edycji była z jednej strony chęć pogłębienia współpracy z polskimi ośrodkami naukowymi, a z drugiej – nawiązanie współpracy naukowej z młodymi naukowcami z uczelni zagranicznych. Dzięki temu możliwe stało się stworzenie przestrzeni dla poznawania się i nawiązania kontaktów naukowych między doktorantami.

Konferencję otworzył opiekun naukowy wydarzenia – dr hab. Józef Cezary Kałużny, witając zebranych gości, między innymi Adrienne Körmendy – konsul generalną Węgier. Wykład inauguracyjny pt. *Prawda i nadzieja w badaniach* wygłosił ks. dr hab. Grzegorz Godawa.

W pierwszym dniu konferencji wyniki swoich badań prezentowali młodzi naukowcy z dziedziny historii oraz historii sztuki. Dzień drugi poświęcony był wystąpieniom

z zakresu filozofii, teologii oraz nauk społecznych. Plan obrad został podzielony na osiem paneli, w których przeszło trzydziestu prelegentów zaprezentowało swoje referaty, często wzbogacone o materiał graficzny.

Prowadzone obrady miały charakter wielopłaszczyznowy oraz interdyscyplinarny. Zakres tematyczny prezentowanych wystąpień był szeroki, od zagadnień związanych z historią Kościoła, przez te dotyczące teologii moralnej, biblijnej, a także misjologii. Dzięki temu dyskusje po prelekcjach były ciekawe i nierzadko rozpoczynały się od spornych kwestii między przedstawicielami różnych dziedzin.

Podsumowując dwudniowe obrady, zarówno wystąpienia prelegentów, jak i dyskusje po panelach, organizatorzy podkreślili, jak obszernym i niewyczerpanym tematem badawczym jest chrześcijaństwo, które od samego początku istnienia nieustannie inspirowało do badań.

W wydarzeniu wzięło udział 32 prelegentów z ośmiu ośrodków naukowych w Polsce oraz ośmiu ośrodków zagranicznych, m.in. z Czech, Węgier, Chorwacji, Hiszpanii czy Niemiec.

Ze względu na międzynarodowy charakter konferencja została objęta kilkoma patronatami honorowymi, co niewątpliwie wpłynęło na rangę wydarzenia. Patronatu udzielił Wielki Kanclerz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II

w Krakowie abp Marek Jędraszewski, Konsul Honorowy Republiki Chorwacji w Krakowie, Konsul Generalna Węgier w Krakowie, Muzeum Archidiecezjalne Karola Wojtyły w Krakowie, Wydawnictwo św. Stanisława BM, Tygodnik Katolicki Niedziela, Fundacja im. Królowej Jadwigi dla

UPJPII w Krakowie, a także organizacje zrzeszające doktorantów: Porozumienie Doktorantów Nauk Społecznych, Porozumienie Doktorantów Uczelni Krakowskich oraz Doktorancie Forum Uniwersytetów Polskich.

Ogólnopolska Konferencja Naukowa – *Ukryte perły archiwistyki*

tekst: dr Joanna Małocha
zdjęcia: Agata Jedynak

Zgodnie z wieloletnią już tradycją, także i w bieżącym roku akademickim, Katedra Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII zorganizowała coroczną konferencję naukową poświęconą tematyce archiwistycznej. Tym razem spotkanie odbyło się 24 maja 2019 r. w budynku dydaktycznym UPJPII przy ul. Bernardyńskiej 3, zaś tematem obrad były *Ukryte perły archiwistyki*. W organizację przedsięwzięcia włączyły się również: Stowarzyszenie Archiwistów Kościelnych oraz Sekcja Historyczna Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie.

Konferencja miała zasięg ogólnokrajowy i zgromadziła w sumie czternastu prelegentów, reprezentujących łącznie jedenaście uczelni oraz archiwa kościelne i świeckie, m.in. Uniwersytet Kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Archiwum Akt Dawnych Diecezji Toruńskiej, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Wyższe Seminarium w Radomiu czy Archiwum MI w Niepokalanowie. Plan obrad zakładał trzy panele i mimo związanych z pogodą utrudnień w dojeździe prelegentów zrealizowany został w całości.

Spotkania zainaugurował prodziekan Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego dr Tomasz Graff, a następnie referat wprowadzający pt. *Archiwa skarbnica przeszłości*

wyłosił kierownik Katedry, a zarazem przewodniczący Komitetu Organizacyjnego – ks. prof. dr hab. Józef Marecki.

Sesja pierwsza pozwoliła na omówienie wybranych archiwaliów, związanych z funkcjonowaniem instytucji kościelnych i prywatnych. I tak ks. prof. dr hab. Kazimierz Łatak CRL przedstawił niezwykle wartościowy – nie tylko z historycznego, lecz także z artystycznego punktu widzenia – album Arcybractwa Najświętszego Sakramentu i Pięciu Ran Pana Jezusa, powstały przy krakowskim kościele Bożego Ciała. Z kolei dr Mateusz Żmudziński omówił trudności konserwatorskie i unikatowość dokumentów miejskich i kościelnych z archiwum dokumentowego parafii Nowego Miasta Lubawskiego. Ks. dr Wacław Umiński CM, dzięki archiwaliom z zasobu Archiwum Instytutu Wydawniczego „Nasza Przyszłość”, odmalował barwną postać generałowej Jadwigi Zamoyskiej oraz specyfikę jej dzieła patriotyczno-edukacyjnego, jakim była „Szkoła domowej pracy kobiet”.

Drugi panel poświęcony został spuściznom archiwalnym jako wielowątkowym źródłom historycznym. Stąd też dr Robert Derewenda przedstawił dokumenty związane z osobą kard. Karola Wojtyły, jakie zachowały się w zasobie Archiwum Głównego Ruchu „Światło-Życie”, prof. dr hab. Tomasz Nowicki natomiast zaprezentował silnie spersonalizowaną i oddającą charakter aktotwórcy spuściznę po ks. prof. Tadeuszu Styczniu SDS ze zbiorów Ośrodka Badań nad Myślą Jana Pawła II. Z kolei dr Joanna Małocha omówiła unikatowy pamiętnik autorstwa prowincjała o. Alojzego Karwackiego OFMConv, powstały w początkach XX w. Natomiast dwa ostatnie referaty tej sesji dotyczyły archiwaliów ze zbiorów krakowskich dominikanów. Mgr Adrian Cieślik przedstawił bowiem, jako przykład biografistyki zakonnej, *Okruszyny biograficzne o niektórych znakomitych ojcach Zakonu Kaznodziejskiego* spisane przez br. Kazimierza Jucewicza OP, a mgr Marcin Sanak sięgnął po archiwalia innego rodzaju, prezentując bogatą kolekcję negatywów fotograficznych o. Adama Studzińskiego OP.

W ostatnim panelu zaprezentowano różnorodne „perły” z archiwów zakonnych. Poczynając od dokumentów personalizowaną i oddającą charakter aktotwórcy spuściznę po ks. prof. Tadeuszu Styczniu SDS ze zbiorów Ośrodka Badań nad Myślą Jana Pawła II. Z kolei dr Joanna Małocha omówiła unikatowy pamiętnik autorstwa prowincjała o. Alojzego Karwackiego OFMConv, powstały w początkach XX w. Natomiast dwa ostatnie referaty tej sesji dotyczyły archiwaliów ze zbiorów krakowskich dominikanów. Mgr Adrian Cieślik przedstawił bowiem, jako przykład biografistyki zakonnej, *Okruszyny biograficzne o niektórych znakomitych ojcach Zakonu Kaznodziejskiego* spisane przez br. Kazimierza Jucewicza OP, a mgr Marcin Sanak sięgnął po archiwalia innego rodzaju, prezentując bogatą kolekcję negatywów fotograficznych o. Adama Studzińskiego OP.

W ostatnim panelu zaprezentowano różnorodne „perły” z archiwów zakonnych. Poczynając od dokumentów per-

gaminowych, pochodzących z toruńskiego klasztoru cysterek-benedyktyn (mgr Paulina Lewandowska i Anita Zakrzewska), przez modelowy przykład staropolskiej kroniki reformackiej z Chełma (mgr Małgorzata Morawek), po dokumenty kartograficzne, audiowizualne i aktowe radomskich bernardynów (ks. dr Michał Krawczyk). Ostatni referat, wygłoszony przez o. dr. Romana Aleksandra Soczewkę OFMConv, pozwolił zaś zebrany na zapoznanie się z unikatowymi fotografiami oraz wyjątkowym nagraniem filmowym – materiałami, które prezentują życie zakonników z Niepokalanowa i ukazują postać św. o. Maksymiliana Kolbe.

O jakości konferencji świadczyła niemała frekwencja słuchaczy, wśród których znaczną część stanowili młodzi adepci archiwistyki. Pozostaje więc mieć nadzieję, iż w trakcie kolejnych sympozjów to oni wystąpią w roli prelegentów.

Na drogach uzdrowienia – jesteś na to gotowy?

wykład otwarty jako prolog do sesji jesiennej pt. „Zdrowie zapisane w Testamencie”

tekst i zdjęcia: Jacek Spodniewski – www.zielarz.eu

Pewnego rodzaju wiedzy opartej na doświadczeniu, podobnie jak modlitwy, nie da się wyłożyć. Doświadczeniem i modlitwą się dzieli. Modlitwa nie jest czymś wyuczonym, modlitwa jest Darem. Jest tak naprawdę nie tyle rozmową, co spotkaniem z ukochaną osobą. Jeśli byłeś kiedykolwiek zakochany i miałeś lub miałaś spotkanie z tym jedynym/jedyną, to wiesz, jakie to uczucie SPOTKANIA. Dokładnie takim samym spotkaniem jest modlitwa. I tym pragnę się dzielić – doświadczeniem jak modlitwą.

W świecie medialnego chaosu, zamętu, dramatycznych diagnoz i złowróżnych przepowiedni nie słyhać już głosu, który mówi do ciebie „Pójdź za mną...”, „Nie lękaj się...”, „Ja jestem”. Nie słyhać go w lawinie sensacyjnych wieści, które zastępują pragnienie spokoju. Dlaczego? Bo tylko w ciszy słyhać to zapewnienie... Bo jedynie w ciszy nie będziesz biegał na oślep, raniąc się o każdy schodek. Ale dzisiaj wolimy kupować coraz droższe leki, coraz tańsze kłamstwa i bylejakie opakowanie. Podczas różnych schorzeń wszyscy za wszelką cenę chcą dzisiaj szybko dobrze się poczuć, nie zwracając uwagi na przyczyny swoich dolegliwości. Podczas majowego wykładu na UPJPII ukazywałem związek pomiędzy emocjami a chorobą, ponieważ mają one duży wpływ na nasze zdrowie. Kiedy Duch uchodzi z ciała, wtedy człowiek umiera. Mówimy: „wyzionął Ducha”. Mówimy, ale w to nie wierzymy. Nie wierzymy w to, że stan ducha ma znaczący wpływ nie tylko na samopoczucie, lecz również na stan zdrowia i systemu immunologicznego. I tutaj zaczyna się problem. Czynimy zupełnie inaczej, niż mówimy. Mowa nie jest spójna z czynem. Pragniemy czegoś, ale nie dążymy do tego, nic nie zmieniamy. Czyżbyśmy rzucali słowa na wiatr? Jeżeli tak jest z większością naszych wypowiedzi, to co musi dziać się w sercu, jeżeli mowa z niego pochodzi... „Obróbka słowa” tworzona jest w trakcie procesu logicznego myślenia w swej siedzibie, czyli w mózgu. Tak więc jeżeli wypowiadamy słowa, w które nie wierzymy, to co musi dziać się w tej biednej głowie... Może migrena? A w sercu – kołatania? Migotanie przedsiónek? Duch w człowieku zajmuje bardzo ważne miejsce, choć nie

bierzemy go pod uwagę. Doceniamy go i czujemy tylko w sytuacjach, kiedy jesteśmy smutni, depresyjni, szczęśliwi lub zakochani. Nauka w oczywisty sposób zjawiska te wyjaśnia, i dobrze. Bo gdyby było inaczej, to nasze życie opierałoby się wyłącznie na cudach, które w potocznym języku nazywane są „przypadkami”. Kiedy jednak jesteśmy ciągle smutni, zamknięci w sobie lub złośliwi, wtedy zabijamy w sobie Ducha (czasami również w innych). Na konsekwencje nie trzeba długo czekać. Depresja, choroby serca, zaburzenia przemiany materii, pola widzenia itp. Ale od czego są leki? No właśnie. Powinny służyć człowiekowi pod warunkiem, że nie staną się celem samym w sobie, tzn. nie wystarczy przyjmować lekarstwa, aby być zdrowym.

Pewien wędrowny starzec powiedział do Cesarza, gdy ten chorował: „Mądry człowiek nie zajmuje się leczeniem chorób, lecz tym, co może do nich doprowadzić”.

Nad dobrym zdrowiem i samopoczuciem, tak jak nad każdą inną czynnością, trzeba popracować. Zaczniemy zatem od siebie, a w sobie od rzeczy małych. Może na początek częściej się uśmiechajmy i rzadziej słuchajmy złych wiadomości, które z każdej strony wchodzą do naszego Domu. Organizm zacznie wytwarzać więcej endorfiny (tzw. hormonu szczęścia, który tłumi odczuwanie drętwienia i bólu, natomiast wzmacnia uczucie przyjemności i dobrego nastroju). Miną stany niepokoju, lęku i braku cierpliwości..., a w ich miejsce przyjdzie wiara, nadzieja i miłość.

Szwajcarski psychiatra C. G. Jung powiedział: „Leczyłem tysiące ludzi. Wśród moich pacjentów nie było ani jednego, którego problem nie sprowadzałby się ostatecznie do znalezienia właściwego religijnego poglądu na świat. Twierdzę, że każdy z nich wróciłby do zdrowia, gdyby odzyskał wiarę”.

Europa między nihilizmem postoświeceniowym a kwestią islamską – międzynarodowa konferencja na UPJPII

tekst i zdjęcia: Joanna Adamik, Justyna Tyrka

29 maja 2019 r. w Krakowie w auli Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II odbyła się międzynarodowa konferencja *Europa między nihilizmem postoświeceniowym a kwestią islamską*. Organizatorami tego wydarzenia byli: metropolita krakowski abp Marek Jędraszewski, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Centro Internazionale Giovanni Paolo II, przy współpracy z Istituto Acton. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda.

Na początku wszystkich zebranych powitał prorektor UPJPII ks. prof. dr hab. Józef Stala, który poprosił metropolitę krakowskiego, abp. Marka Jędraszewskiego, o oficjalne rozpoczęcie konferencji. Ksiądz Arcybiskup powiedział, że konferencja otwiera obchody 100-lecia urodzin św. Jana Pawła II. Nawiązał do słów papieża, w których mówił, że w Wadowicach wszystko się zaczęło (uczestnicy konferencji udadzą się do Wadowic, aby pomodlić się w kościele, do którego często w młodości przychodził Karol Wojtyła). Ksiądz Arcybiskup stwierdził, że współcześni ludzie są świadkami zmagania o Europę i jej chrześcijańskie korzenie, a tytuł konferencji wskazuje na dwa zagrożenia, które czyhają na kulturę śródziemnomorską: nihilizm postoświeceniowy, czyli kryzys rozpoczęty w dobie oświecenia, przez który następuje kryzys solidarności międzyludzkiej, oraz napływ ludności dalekiej kulturowo, wzbudzający niepokoje społeczne. „Nasza konferencja będzie okazją, żeby uzmysłowić sobie wielkość tych zagrożeń i szukać odpowiedzi na pytanie co my w tej sytuacji możemy zrobić” – powiedział metropolita krakowski. Podziękował także wszystkim organizatorom spotkania oraz powitał jego uczestników.

Następnie głos zabrał dr Marco Ferrini, przewodniczący Międzynarodowego Centrum Jana Pawła II, który podkreślił, że świadectwo i nauka Jana Pawła II jest epokowe i wydało wiele dobrych owoców. Powiedział, że Kościół trzeciego milenium nie może zapomnieć o nauczaniu tego wybitnego człowieka. Podziękował abp. Markowi Jędraszewskiemu oraz Uniwersytetowi Papieskiemu Jana Pawła II w Krakowie, wszystkim organizatorom oraz patronom.

Z kolei dr Kishore Jayabalan, dyrektor Instytutu Acton w Rzymie powiedział, że instytut, w którym pracuje, skupia się na ekonomii i bardzo ściśle łączy się z myślą społeczną św. Jana Pawła II. Stwierdził, że należy jego słowa nieść w przyszłość, by odnieść sukces. Przyznał, że należy przemyśleć, w jaki sposób istota ludzka może przemieniać świat na lepsze dla dobra ogółu człowieczeństwa. Podziękował i życzył wszystkim zebranych owocnego czasu.

Następnie ks. prorektor Józef Stala odczytał list Prezydenta Polski, w którym Andrzej Duda stwierdził, że wnioski z konferencji przysłużą się do wypracowania rozwiązań,

które pozwolą odkryć wartości będące przez wieki fundamentem, dumą i bogactwem Europy. Prezydent życzył także kolejnych udanych inicjatyw.

W pierwszej sesji, *Europa między nihilizmem postoświeceniowym a kwestią islamską*, moderatorem był abp Luigi Negri, emerytowany arcybiskup Ferrary-Comacchio. Powiedział, że temat konferencji jest bardzo istotny, ponieważ we współczesnej Europie relatywizm postoświeceniowy blokuje rozwój wszelkiej prawdy i w sposób brutalny rozwija się zagrożenie islamskie. Benedykt XVI rozpoczął debatę na temat tego problemu.

Pierwszy referat pt. *Nihilizm postoświeceniowy w Europie* wygłosił prof. Francesco Botturi z Katolickiego Uniwersytetu Najświętszego Serca w Mediolanie. Wskazał on na początki i losy współczesnej sekularyzacji, która była procesem globalnym, inspirującym nowożytną historię, wytłumaczył również różne formy nihilizmu i wyjaśnił, co znaczy „uwolnić wolność”. Kluczami zrozumienia chrześcijaństwa stają się inne elementy niż te wykorzystywane przez wiele lat sekularyzacji. W kontekście kryzysu nihilistycznego tymi kluczami są emocje, bycie z innymi ludźmi, działania na rzecz społeczności i ekologii. „W tym momencie jesteśmy skazani na to, by odczytywanie wiary było inne i odpowiednie dla dzisiejszych czasów, tego jacy jesteśmy” – podkreślił.

Prof. Stanisław Grygiel z Papieskiego Instytutu Teologicznego Jana Pawła II w Rzymie wygłosił referat *Dialog: świadectwo prawdy*, w którym mówił o miłości Stwórcy jako Bożym Dialogu, oddaniu się sobie nawzajem jako odsłonięciu prawdy o człowieku z pomocą dialogu, który jest niszczone przez kłamstwo. Wskazał, że człowiek nowożytny nie przebywa w dialogu, ponieważ jest narcystyczny, wymienia tylko opinie, powinien jednak zachwycić się pięknem Słowa Bożego i żyć w miłości. Człowiek, który kocha drugiego człowieka, przebywa z nim w dialogu, w którym razem wędrują do ziemi obiecanej na Początku. Wspólnie widzą zarówno dobro, które czynią w miłości, jak i zło, które popełniają z powodu jej braku. Na zakończenie pierwszej części konferencji nastąpiła dyskusja, podczas której uczestnicy uszczegółowili tematykę oraz zebrali wnioski.

Kolejny prelegent, ks. prof. dr hab. Piotr Mazurkiewicz, w referacie *Islam i migracja w Europie* przypomniał, że islamscy migranci postrzegają Europę inaczej niż sami Europejczycy. Według nich Europa jest nadal chrześcijańska, co zachęca ich do zdobywania nowych terenów na rzecz swojej religii. Równocześnie dostrzegają Europę, w której prawo pozwala na aborcję, eutanazję, związki jedнопłciowe, daleko posuniętą ingerencję medyczną i dlatego mają poczucie „wyższości” moralnej. Uważają, że powinni wpro-

wadzić w Europie swój porządek zgodnie z wolą Allacha, gdyż Europa staje się symbolem odwrócenia się od Boga. Połączenie poczucia wyższości moralnej z odmiennością cywilizacyjną tworzy sytuację, w której zwłaszcza ludzie młodzi stają się coraz bardziej podatni na radykalizację, interpretując wersety Koranu jako wskazanie do fizycznej wojny z niewiernymi.

Po przerwie rozpoczęła się sesja druga pt. *Wyjść z ucisku: jaką drogą? Elementy kulturowe i duszpasterskie dotyczące sekularyzmu: odpowiedź krytyczna na nowoczesność*, którą moderował ks. prof. Józef Stala. Jako pierwszy wystąpił kard. Willem Eijk, który w referacie *Sekularyzacja naszych czasów* poruszył problem sekularyzacji Holandii. Nie jest to jeden z pierwszych krajów, w którym pojawiło się to zjawisko, jest to również państwo, w którym powstał pierwszy w Europie instytut zajmujący się studiami socjologicznymi sytuacji eklezjastycznej. Kardynał wskazał w szerokim ujęciu, jaka jest geneza sekularyzacji oraz jak będzie wyglądała przyszłość. Wskazywał, że zadaniem Kościoła w Europie Zachodniej jest tworzenie twórczej mniejszości wiernych, która okazuje żywą wiarę w Chrystusa i będzie w stanie wpłynąć na kulturę mniejszości.

Z kolei metropolita krakowski, abp Marek Jędraszewski, w referacie *Dominus Jesus punktem fundamentalnym nauczania Jana Pawła II* przywołał pierwszą pielgrzymkę papieża Polaka do Ojczyzny, a zwłaszcza jego słowa, które obudziły w Polakach nadzieję na zmianę. W przestrzeni publicznej Jan Paweł II mówił o Jezusie Chrystusie jako fundamencie i kluczu do rozumienia człowieka. Ta myśl pojawiła się już podczas Mszy św. inauguracyjnej pontyfikatu Jana Pawła II, a potem pojawiała się wielokrotnie za-

również w przygotowywanych przez niego dokumentach, jak i w nauczaniu ustnym, a szczególnie w encyklice *Redemptor Hominis*. Jan Paweł II ukazywał, że z jednej strony człowiek nie może zrozumieć siebie samego bez Jezusa Chrystusa, a z drugiej nikt nie może zrozumieć człowieka bez Jego Zbawiciela, godność bowiem, natura i powołanie człowieka wypływają bezpośrednio z jego związku z Jezusem Chrystusem. Dokument *Dominus Jesus* miał ogromne znaczenie, gdyż przywoływał i wyjaśniał potrzebę, a zarazem konieczność, głoszenia Jezusa Chrystusa. Chociaż powstało wiele teorii, które starały się zniweczyć prawdy wiary, Kościół nieustannie odwoływał się do wcielenia Syna Bożego, który objawiając się człowiekowi, nie tylko pokazał, kim jest Bóg, ale przywrócił mu godność dziecka Bożego. Ksiądz Arcybiskup przypomniał powstanie i myśl zawartą w dokumencie, a jednocześnie pokazał jego znaczenie w nauczaniu św. Jana Pawła II.

Ostatni referat *Misja jako odpowiedź na sekularyzację* wygłosił abp Luigi Negri, emerytowany arcybiskup Ferrary-Comacchio. W swoim wystąpieniu odpowiedział na to, co dzieje się współcześnie w Kościele, i wskazał, jakie są perspektywy otwierające się przed ludźmi. Tożsamość Kościoła wynika z Chrystusa, którego lud uznaje za obecnego w swej rzeczywistości społecznej i za którym podąża. Kościół potrzebuje przeżywania absolutnego spokoju rodzącego się z wiary, otwarcia drzwi na każde rozwiązania, impetu, który pozwala modlić się i przeżywać jedyne misterium wiary.

Na zakończenie konferencji nastąpiła dyskusja, podczas której prelegenci odpowiedzieli na pytania zebranej publiczności.

Relacja z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Doktorantów i Studentów *Człowiek w relacji do...*

tekst: Marta Miazga
zdjęcia: Kamil Marek

30 maja 2019 r. w gmachu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy ul. Bernardyńskiej odbyła się I Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Człowiek w relacji do...*. Organizatorami byli doktoranci i studenci Wydziału Nauk Społecznych, w większości związani z projektem badawczym „Traditio. Przestrzeń Cywilizacji Łacińskiej”, który istnieje od 5 lat przy Uniwersytecie Papieskim. O. prof. dr hab. Jarosław Kupczak OP, dyrektor Ośrodka Badań nad Myślą Jana Pawła II objął konferencję Patronatem Honorowym. Celem konferencji było stworzenie interdyscyplinarnej przestrzeni wymiany myśli i doświadczeń wśród badaczy z różnych gałęzi nauk (zarówno humanistycznych, jak i ścisłych) zajmujących się zagadnieniem człowieka jako osoby oraz relacji międzysobowych.

Przed rozpoczęciem konferencji w kaplicy budynku Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II przy ul. Bernardyńskiej 3 została odprawiona Msza św., którą koncelebrowało trzech kapłanów – uczestników konferencji: ks. dr hab. Grzegorz Godawa (prodziekan ds. studentów Wydziału Nauk Społecznych UPJPII w Krakowie), ks. dr hab. Grzegorz Hołub SDB (prof. UPJPII, związany z Międzywydziałowym Instytutem Bioetyki na tejże uczelni) oraz o. Łukasz Buksa OFM (rekolekcjonista i duszpasterz młodzieży, doktorant na kierunku nauki o rodzinie UPJPII w Krakowie).

Uroczystego otwarcia konferencji w imieniu dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego ks. dr hab. Michała Drożdża dokonała red. Dorota Kumorek (przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Konferencji,

doktorantka nauk o rodzinie) oraz o. prof. dr hab. Jarosław Kupczak OP (teolog i antropolog, badacz myśli personalistycznej Karola Wojtyły – Jana Pawła II). W swym przemówieniu na rozpoczęcie konferencji o. prof. Jarosław Kupczak OP zwrócił szczególną uwagę na aktualność nauczania papieża i jego myśli personalistycznej w kontekście pełnego i otwartego dialogu oraz poszanowania każdej osoby ludzkiej. Podczas wystąpienia dominikanin podkreślił, iż w odniesieniu do dzisiejszej debaty publicznej i problemów społecznych niezmiennie ważna jest postawa otwarcia na drugiego człowieka, umiejętność słuchania siebie nawzajem oraz rzetelnego argumentowania reprezentowanych poglądów. O. prof. dr hab. Jarosław Kupczak OP wyraził również przekonanie, że Uniwersytet Papieski Jana Pawła II jest odpowiednim miejscem do pielęgnowania tych idei.

Konferencja została podzielona na 3 panele tematyczne: część I (filozoficzna), część II (nauki społeczne: media i rodzina), część III (teologia). W konferencji wzięło udział w sumie 32 prelegentów z 7 jednostek naukowych: Wydziału Teologicznego UPJPII, Wydziału Filozoficznego UPJPII,

Wydziału Nauk Społecznych UPJPII, Ośrodka Badań nad Myślą Jana Pawła II, Wydziału Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Katedry Psychiatrii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kliniki Psychiatrii Dorosłych Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Katedry Psychologii Społecznej i Komunikacji Interpersonalnej Akademii Ignatianum w Krakowie.

W zastępstwie dziekana Wydziału Nauk Społecznych UPJPII ks. dr. hab. Michała Drożdża na konferencji wystąpiła dr Maja Bednarska z przemową na temat *Człowiek w relacji do mediów*. Ksiądz prof. dr hab. Tadeusz Borutka (kierownik Katedry Socjologii Rodziny na Wydziale Nauk Społecznych UPJPII) dokonał uroczystego otwarcia głównej części konferencji ogniskującej się wokół tematyki nauk społecznych.

Główny patronat medialny nad wydarzeniem objął projekt „Traditio. Przestrzeń Cywilizacji Łacińskiej”, następnie media: „Anthropos My/Wokół Człowieka”, „Vita Academica”, „Franciszkańska3.pl”.

W Wadowicach – Jan Paweł II. Komunikacja i Przebaczenie

tekst i zdjęcia: ks. Robert Nęcek

20 maja 2019 r. w Wadowicach, w auli parafii św. Piotra Apostoła, odbyła się międzynarodowa konferencja *Jan Paweł II. Komunikacja i Przebaczenie*, w ramach cyklu konferencji „Edukacja Medialna”.

Głównymi organizatorami byli: ks. dr hab. Robert Nęcek (kierownik Katedry Edukacji Medialnej UPJPII), mgr red. Magdalena Drohomirecka, mgr Joanna Sobczyk-Pająk i ks. prał. Tadeusz Kasperek, proboszcz parafii św. Piotra w Wadowicach. O godz. 9 wprowadzenie poprzedzające pierwszą sesję wygłosił nuncjusz apostolski w Polsce abp dr Salvatore Pennacchio, a słowo wstępne ks. dr hab. Roberta Tyrały, prof. UPJPII, prorektora UPJPII, odczytał ks. dr hab. Robert Nęcek. Głos zabrał mgr Bartosz Kaliński, burmistrz Wadowic, oraz ks. prałat Tadeusz Kasperek.

Wybór miejsca i czas spotkania nie były przypadkowe. Ks. Nęcek podkreślił, że „wpisujemy się w rozpoczęcie obchodów stulecia urodzin Karola Wojtyły, a parafia św. Piotra została erygowana jako wotum za ocalenie życia św. Jana Pawła II”.

W konferencji udział wzięli liczni prelegenci. Dr hab. Agnieszka Łukasik-Turecka (KUL), która zauważyła świetne relacje Jana Pawła II z mediami, jego wyjątkową umiejętność komunikowania politycznego. Ks. dr hab. Robert Nęcek stwierdził, że „trudno sobie wyobrazić, aby była możliwa komunikacja między ludźmi i służyła rozwojowi

bez umiejętności przebaczenia. Co więcej, istotnym przejawem przebaczenia, będącego dynamiką komunikacji, jest nadawca będący jednocześnie odbiorcą przekazu. Oznacza to, że nadawca zobowiązany jest uważnie słuchać, aby być pewnym, że jego przekaz został przyjęty”. Natomiast ks. dr Rafał Kowalski, rzecznik prasowy abp. Kupnego, dodał, że Bóg zlecił Kościołowi posługę jednania. Tymczasem obecną rzeczywistość charakteryzują: frustracja, izolacja i rywalizacja. Ks. prof. Wojciech Misztal poruszył zagadnienie pamięci Internetu, pamięci mediów i kwestię przebaczenia.

Z kolei red. Magdalena Drohomirecka przypomniała o odchodzeniu i śmierci Jana Pawła II, które nazwała jego „ostatnią pielgrzymką”. Jednym z gości konferencji był dr hab. Marek Rembierz z Uniwersytetu Śląskiego, który zauważył, że pojednanie to coś, o czym trzeba myśleć, gdyż brak przebaczenia jest destrukcją dla człowieka i prowadzi do ubezwłasnowolnienia. Prof. Anita Frankowiak z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego przedstawiła antropologiczny wymiar komunikacji Jana Pawła II, a mgr Joanna Sobczyk-Pająk podjęła tematykę Obrazu wizualnego będącego nośnikiem miłosierdzia.

W Wadowicach odbył się także wernisaż wystawy mgr Joanny Sobczyk-Pająk „Jan Paweł II. Ludzie i Miejsca”, którą obejrzało wielu zainteresowanych.

Krakow Meetings 2019: Vladimir Soloviev – The Metaphysics of Love

tekst: Karolina Fiutak
zdjęcia: Ilias Stanekzai

Już po raz dziesiąty, w dniach od 2 do 5 czerwca 2019 r., odbyła się międzynarodowa konferencja z cyklu „Krakow Meetings” poświęcona filozofii rosyjskiej. To jedna z najważniejszych konferencji na świecie w tej dziedzinie myśli. Tegoroczne wydarzenie naukowe miało miejsce w tynickim opactwie Benedyktynów. Do najstarszego opactwa w Polsce zjechali naukowcy z całego świata: oprócz Polski – ze Stanów Zjednoczonych, Japonii, Wielkiej Brytanii, Austrii, Francji, Szwajcarii, Austrii, Niemiec, Włoch, Czech, Słowacji, Bułgarii, Szwecji, Holandii, Danii, Węgier, Izraela, Kazachstanu, Ukrainy i Rosji. Organizatorami wydarzenia byli: Katedra Filozofii Rosyjskiej i Bizantyjskiej Wydziału Filozoficznego UPJPII, Instytut Edyty Stein (Granada), Międzynarodowe Centrum Badań nad Chrześcijańskim Wschodem (Granada) i Komitet Nauk Filozoficznych PAN, który objął konferencję patronatem honorowym. Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych zapewniło nagranie referatów i dyskusji.

Przeor benedyktyński klasztoru br. Leopold Rudziński rozpoczął konferencję słowami powitania. Głos zabrali również prodziekan Wydziału Filozoficznego UPJPII o. dr hab. Marek Urban, a także s. prof. dr hab. Tereza Obolevich, przewodnicząca komitetu organizacyjnego konferencji, która wprowadziła w tematykę tegorocznego spotkania.

Inspirując się pracami Włodzimierza Sołowjowa, prelegenci dzielili się wiedzą i przedstawiali różne aspekty jego twórczości. Między innymi można było usłyszeć wystąpienia poświęcone pojęciu „wszechjedność”, rozumieniu miłości jako integralności człowieka, tematyce ciała. Mowa była o religijnym aspekcie twórczości oraz współczesnym znaczeniu projektu wiedzy integralnej w myśli Sołowjowa.

W tym roku do specjalnych gości należał między innymi prof. Alexey Kozyrev, prodziekan Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Moskiewskiego. W swoim wystąpieniu ukazał on, w jaki sposób filozofia miłości Sołowjowa powstała z jego wczesnych francuskich szkiców pt. *Sofia* i planów „uniwersalnej nauki”. Zwrócił uwagę na to, że we wczesnych pracach rodzaj *ordo amoris* stanowi polityczny model filozofii. Także w późniejszych pracach „przemieniony Eros” miał znaczący wpływ na etykę Sołowjowa, zarówno na poziomie publicznym, jak i osobistym. Ponadto prelegent ukazał, jak sublimacja Erosa, zbudowana we wczesnych utworach powstałych w platońskim, a nawet hermetycznym kluczu, przekształciła się w rodzaj ascetycznego modelu, w którym sublimuje nie tylko Eros, ale i cała namiętna, afektywna część duszy.

Natomiast prof. George Pattison z Uniwersytetu Glasgow w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na metafizykę miłości

Sołowjowa w świetle pytania dotyczącego związku między ewolucją biologiczną a miłością. Sołowjow był jednym z pierwszych myślicieli chrześcijańskich, którzy integrowali idee ewolucji w kompleksowy teologiczny schemat myślenia. Prelegent przytoczył cytaty z *Boskiej komedii* Dantego kończące się wizją poety o „miłości, która porusza Słońce i inne gwiazdy”. Ta ekspresyjna linia oddaje wiarę poety, że moc, która poruszyła lub spowodowała powstanie materialnego kosmosu i utrzymywanie jego istnienia, była tą samą mocą, która objawiła się w miłości. Jednak głównym celem tego referatu było ukazanie, że metafizyka miłości Sołowjowa pozostaje ważnym źródłem dla współczesnej myśli chrześcijańskiej.

W trakcie konferencji, oprócz przedstawionych tematów, poruszono wiele kwestii dotyczących współczesnej fi-

lozofii, teologii i antropologii, a odnoszących się do myśli Sołowjowa. Na zakończenie „Krakow Meetings” uczestnicy wybrali się na spacer filozoficzny po Krakowie, którego celem było zwiedzenie miejsc związanych z rosyjskim filozofem.

Po raz kolejny została stworzona niezwykła przestrzeń, w której przez kilka dni naukowcy z całego świata mogli rozmawiać, współpracować, żywo dyskutować, a zarazem wzajemnie ubogacać się, inspirować i motywować do dalszego pogłębiania myśli filozoficznej. W następnym roku odbędzie się spotkanie poświęcone Semionowi Frankowi.

Zapraszamy na stronę krakowmeetings.eu oraz [facebook.com/krakowmeetings](https://www.facebook.com/krakowmeetings), gdzie można odnaleźć więcej informacji i obejrzeć zdjęcia z tegorocznej konferencji.

„Nigdy jeden przeciw drugiemu, jedni przeciw drugim” – Jana Pawła II koncepcja solidarności

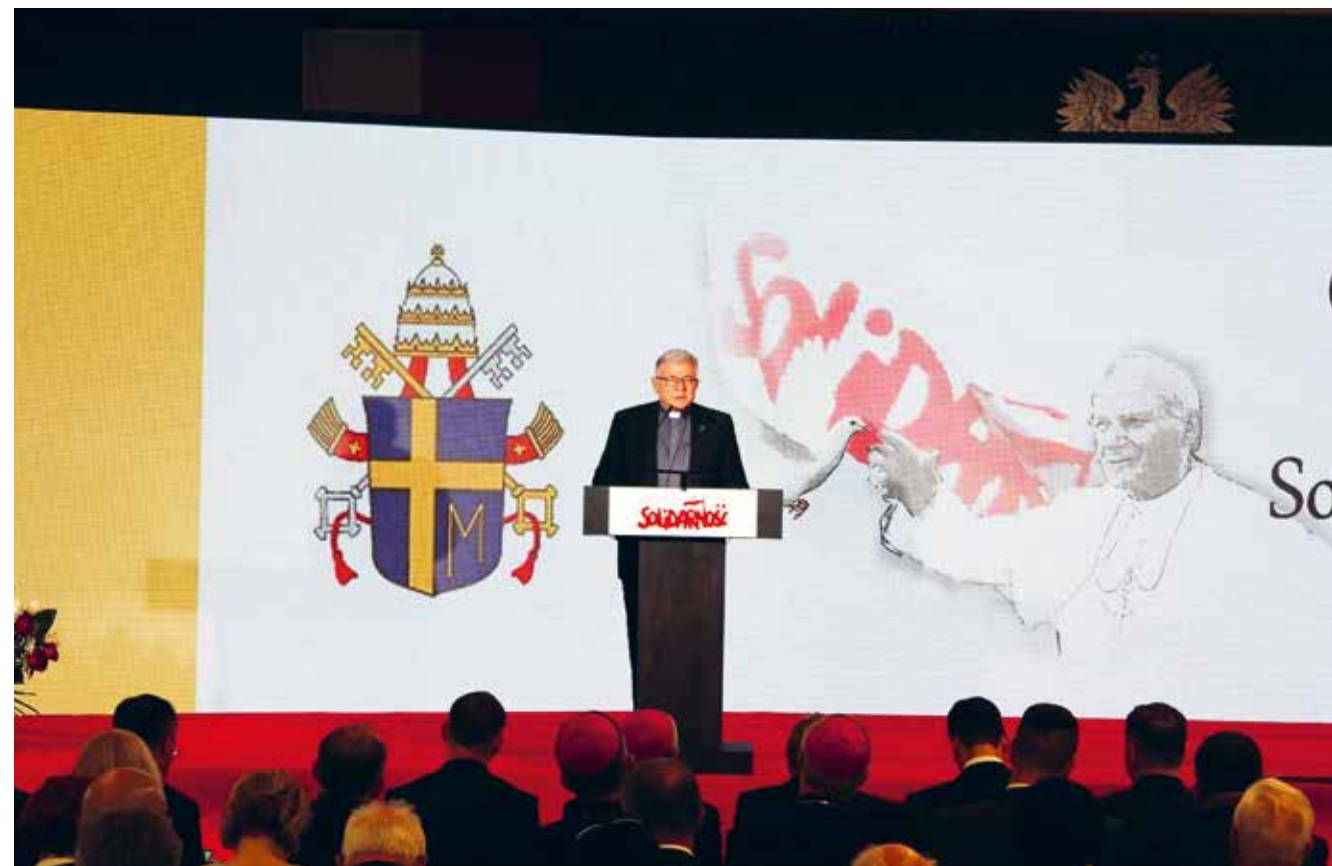
zdjęcia: IPN

W historycznej Sali BHP Stoczni Gdańskiej, 3 czerwca 2019 r., odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa *Obudził w nas Solidarność*. Zorganizowana została z inicjatywy NSZZ „Solidarność”, Rządu Rzeczypospolitej

Polskiej i Międzynarodowego Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności przy Wydziale Filozoficznym UPJPII z okazji 40. rocznicy pierwszej pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Ojczyzny.

Wprowadzenie do wykładu wygłoszonego podczas konferencji przez ks. prof. Jarosława Jagiełłę (Wydział Filozoficzny UPJPII):

„Wokół idei solidarności zogniskowało się nauczanie społeczne Kościoła rzymskokatolickiego co najmniej od roku 1891, a więc od ukazania się drukiem Encykliki *Rerum novarum* papieża Leona XIII. Jednakże dopiero św. papież Jan Paweł II, jak nikt inny wcześniej, wyeksponował w aspekcie filozoficznym i teologicznym znaczenie antropologiczne idei solidarności. Podobnie – jak nikt inny wcześniej – to właśnie ten papież «z dalekiego kraju» dokonał szczególnej hermeneutyki tej idei. Szczególna jest ta hermeneutyka nie tylko dlatego, że Jan Paweł II przedstawił światu swoje bardzo wnikliwe rozumienie samego pojęcia «solidarność» w kontekście fenomenu ludzkiej pracy. Ta hermeneutyka jest również i dlatego szczególna, ponieważ papież z Polski dokonał ekspozycji rozumienia tego, w jaki sposób «solidarność», zapisana zarówno wielką, jak i małą literą, została zrozumiana przez znakomitą część narodu polskiego, a zwłaszcza przez tych wewnętrznie wolnych Polaków, którzy zbudowali etos solidarności, czyli gniazdo, dom, w którym idea solidarności mogłaby się zdomowić na zawsze i z którego mogłaby promieniować na cały świat. Tym domem jest najpierw Polska – nasza Ojczyzna, Matka Karmicielka, tryskająca życiodajnymi sokami międzyludzkiej więzi, to znaczy solidarności, która jest – jak podkreślił papież – «prawdziwym dziedzictwem narodowym Polaków». Ale tym domem jest równocześnie szczególne gniazdo – dzieło międzyludzkiej solidarności, a zarazem miejsce nieustającego wzywania ludzi do solidarności. W optyce papieskiej tym szczególnym domem urzeczywistniania idei solidarności ma być Niezależny Samorządny Związek Zawodowy «Solidarność». To na nim w sposób szczególny spoczywa zadanie i obowiązek wzywania do pielęgnowania i promocji tego naszego narodowego dziedzictwa”.

„Wadowice 7 czerwca 1979. 40 lat później”

tekst: Marta Mastyló

zdjęcia: Krzysztof Mleczko

„Wadowice 7 czerwca 1979. 40 lat później” pod takim hasłem dokonywano analizy nauczania Jana Pawła II w kontekście jego pierwszej pielgrzymki do Polski podczas konferencji, jaka odbyła się w wadowickiej Sali Teatralnej. Wydarzenie zorganizowały Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie wraz z Muzeum Dom Rodzinny Jana Pawła II w Wadowicach.

Dla tych, którym dane było w wydarzeniach przed 40 laty uczestniczyć, wspomnienia pozostały na całe życie, podobnie jak kolejne wizyty papieża Polaka w Ojczyźnie. Pierwsza pielgrzymka do Polski Ojca Świętego Jana Pawła II, swoistego rodzaju rekolacje wygłoszone do narodu Polskiego od 2 do 10 czerwca 1979 r., miała – można śmiało powiedzieć – fundamentalne znaczenie nie tylko dla Polaków, ale i dla świata. W miastach, które odwiedził wówczas papież, na różne sposoby przypomniano potem chwile tego także ważnego spotkania. Tymi szczególnymi miejscami były: Warszawa, Gniezno, Kraków, Częstochowa, Nowy Targ, Kalwaria Zebrzydowska, Oświęcim i oczywiście Wadowice, gdzie przecież „wszystko się zaczęło”, gdzie Karol Wojtyła spędził pierwszych 18 lat swojego życia.

I właśnie w Wadowicach, w Sali Teatralnej, w której rozpoczął swoją przygodę teatralną, nieopodal kościoła, w którym został ochrzczony mały Lolek, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie wraz z Muzeum Dom Rodzinny Ojca

Świętego Jana Pawła II w Wadowicach zorganizowały konferencję *Wadowice 7 czerwca 1979. 40 lat później*.

Miała to być tym razem nie tyle naukowa analiza papieskiego nauczania, co nade wszystko powrót do wspomnień. W takim więc duchu przygotowali swoje wystąpienia uniwersyteccy prelegenci. Prowadzący spotkanie Paweł Woźniak (absolwent UPJPII), pracownik Muzeum, historyk, publicysta, odczytując słowo nieobecnego ze względów zdrowotnych dyr. Muzeum, ks. Jacka Pietruszki, przypomniał, ile wysiłku kosztowało ówczesne komunistyczne władze, by do tej pielgrzymki w 1979 r. nie doszło. Reżimowych decydentów przecucie nie myliło – czas pierwszej pielgrzymki okazał się światłem w mroku, na wygaszenie którego nie było już później sposobu.

Ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII, a zarazem prorektor Uniwersytetu, przypomniał działania przyszłego papieża, który jako biskup Krakowa bronił zlikwidowanego przez władze komunistyczne Wydziału Teologicznego UJ, by wreszcie doprowadzić w 1981 r. do ustanowienia Papieskiej Akademii Teologicznej (dzisiejszy Uniwersytet Papieski). Przypomniał też pięć spotkań z przedstawicielami UPJPII podczas wszystkich pielgrzymek papieża do Ojczyzny, z których pierwsze miało miejsce 9 czerwca 1979 r., a ostatnie w 2002 r., podczas którego Jan Paweł II pobłogosławił miejsce budowy nowej biblioteki dla PAT w Krakowie.

Dr Paulina Guzik swoją refleksję rozpoczęła od wspomnienia Światowych Dni Młodzieży, w organizacji których brała czynny udział, a które w pełni uświadomiły jej, jak wielkim wizjonerem był Jan Paweł II i jak mocna była w nim pewność, że nic tak nie buduje właściwych relacji jak osobiste spotkanie z drugim człowiekiem. Można było wysłuchać fragmentu jej wywiadu z Valentiną Alazraki, dziennikarką od 45 lat relacjonującą wydarzenia z Watykanu, która opowiada m.in. o reakcjach włoskich i innych dziennikarzy spoza naszego kraju na słowa – przesłania, które padły podczas pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski.

Z kolei ks. dr hab. Bogdan Zbroja w wykładzie *Biblijna i kulturowa symbolika liczby 40* skupił się na tym, jak Jan Paweł II „prowadził nas od niewoli do wolności” – od czasów, gdy zakazana była nawet procesja Bożego Ciała w Rynku Głównym w Krakowie, do momentu, gdy ludzie uwierzyli, że mają wpływ na swoje losy, co było początkiem wychodzenia Polski z reżimu komunistycznego.

„Pada dziś pytanie – jaką drogą powinien iść kościół – ewolucyjną czy rewolucyjną?” – ks. dr Bogusław Mielec dzielił się swoją refleksją w świetle nauczania Jana Pawła II. Rozpoczął od analizy okoliczności, faktów i skutków zamachu na Ojca Świętego 13 maja 1981 r. Istnieją pewne przesłanki, że był on echem właśnie pierwszej pielgrzymki do Polski. Już w listopadzie 1979 r. Komitet Centralny Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego wydał dokument będący intensyfikacją działań przeciwko Janowi Pawłowi II. „Dość ciekawym jest również fakt – mówił ks. Mielec – że akurat dzień 13 maja 1981 r. był wyjątkowo wolnym dniem wiecznie zapracowanego Leonida Breżniewa, sekretarza generalnego KC KPZR, który nazajutrz spotkał się z Andrzejem Gromką, ministrem spraw zagranicznych

ZSRR, a chwilę później z szefem KGB”. „Papież stał się niebezpieczny dla bloku sowieckiego” – usłyszawszy niegdyś takie stwierdzenie, prymas Stefan Wyszyński, który notabene zmarł tydzień po zamachu na Jana Pawła II, miał powiedzieć – „zawsze się tego obawiałem”.

Losy polityczne kraju splecione były ściśle z uwagą papieża skupioną na życiu społecznym i jego zagrożeniach. Określał on 3 filary narodu, w które najmocniej uderza siła rewolucyjnego chaosu. Swoje przesłania kierował zatem do: rodzin, młodzieży, chorych. W sposób bardzo konkretny zwracał się do ludzi Kościoła. Biskupom za wzór stawiał św. Stanisława, księżom nakazywał, by byli blisko ludzi i ich spraw, ale po kapłańsku; zakonnikom i zakonnicom natomiast, by zachowywali swoją tożsamość i docierali do konkretnych ludzi potrzebujących wsparcia. Ks. Mielec, parafrazując słowa Isaaca Newtona, skonkludował: „Stoimy na barkach olbrzymów, dla Kościoła i Polski Jan Paweł II jest jednym z tych olbrzymów”.

„Wiadomo, jak wiele dla rozwoju ludzkiej osobowości i charakteru znaczą pierwsze lata życia, lata dziecięce, a potem młodzieńcze. Dlatego tak bardzo pragnęłam przybyć tutaj, aby razem z wami Bogu podziękować za wszelkie dobro, jakiego tutaj doznałem” – mówił Ojciec Święty, zwracając się do wiernych w swoim rodzinnym mieście 40 lat temu. Przypominając te i inne jego słowa, jakie padły w Wadowicach, dr Tomasz Graff mówił o rodzinie, dzieciństwie, o 12 Pułku Piechoty Ziemi Wadowickiej, w którym służył ojciec papieża, o pomniku tej Ziemi postawionym, który komunistyczna władza nakazała wyburzyć, by po latach mógł wrócić na swoje miejsce; o chrzcielnicy w kościele Ofiarowania NMP, gdzie został ochrzczony, o obrazie Matki Bożej Nieustającej Pomocy, przed który biegał, by się

pomodlić jako gimnazjalista... i o tym wszystkim, co było mu tu tak bardzo bliskie.

Myślenie o Wadowicach i wadowiczanych towarzyszyło Janowi Pawłowi przez całe życie, a już bardzo szczególnie u jego schyłku, co zaznaczył obecny na konferencji kardynał Stanisław Dziwisz, wieloletni osobisty sekretarz Ojca Świętego Jana Pawła II. „Jeszcze raz, przed tą konferencją przeczytałem wszystkie jego przemówienia. To było nauczanie ponadczasowe. W nich są odpowiedzi. Na świecie ludzie powracają do Jana Pawła II. Jak jest kryzys, to wiedzą do kogo powrócić” – mówił Kardynał. „Pozostawił nauki, doktryny, ale przede wszystkim trzeba poznać wyjątkową osobę. To było połączenie niesłuchanego talentu, człowieczeństwa i świętości... był człowiekiem wielkiej modlitwy, mistykiem, wypraszał wiele łask dla innych ludzi... ludzie szukali Boga poprzez Jana Pawła II... Jego siłą był Duch Święty”.

Młodzież z Liceum im. Marcina Wadowity, do którego uczęszczał niegdyś Karol Wojtyła, obecna na sali, dzieliła

się niepokojami, że ten, który winien być przykładem, dziś bywa, że jest wyśmiewany, także przez młodzież, która – jak mówiła jedna z uczennic – tak naprawdę niewiele o nim i jego nauczaniu w tej chwili wie. „Dlatego właśnie – tłumaczyła dr Paulina Guzik – organizujemy takie spotkania, takie konferencje. To święty człowiek, zawsze wpatrzony w Chrystusa, którego każdy krok wynikał z tego wpatrzenia, którego świętość jest nie do podważenia” – powtórzyła za papieżem Franciszkiem. „Dlatego trzeba o nim jak najwięcej wiedzieć, żeby umieć go bronić” – mówiła. Stąd też mowa była o zintensyfikowaniu współpracy pomiędzy szkołami w Wadowicach, Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie i Muzeum Dom Rodzinny Jana Pawła II w Wadowicach.

„Nade wszystko należy pamiętać, że największą jego cechą był autentyczność” – podkreślał kardynał Dziwisz. „Wzorem był Jezus, reszta była jego”.

Konferencja *Jakość życia osób z niepełnosprawnościami. Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość*

tekst i zdjęcia: Ewa Rak, Justyna Wróbel

11 czerwca 2019 r. odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Student z niepełnosprawnością w środowisku akademickim” pt. *Jakość życia osób z niepełnosprawnościami. Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość*. Organizatorami konferencji był Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie – Instytut Nauk o Rodzinie, Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II oraz Polskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych.

Warto nadmienić, że pierwsza tego typu konferencja została zorganizowana w czerwcu 2010 r., a jej temat związany był z konstruowaniem systemu wsparcia w środowisku akademickim dla studentów z niepełnosprawnościami. Natomiast w roku 2015 miała miejsce druga edycja, której nadrzędnym tematem były doświadczenia związane z pracą ze studentem z niepełnosprawnością. Ponadto podczas tej samej konferencji została poruszona kwestia pozauczelniowego sposobu funkcjonowania studentów z niepełnosprawnościami. Trzecia edycja konferencji skupiała się na formie funkcjonowania osób dorosłych z niepełnosprawnościami w społeczeństwie, a także w aspekcie ich pracy zawodowej.

ZAMIAST

*Piękny dzień co przeminął
kwiat co przekwitł
ciepło czyjeś ręki
dobra gwiazda co o świcie blednie
chwila szczęścia co jak mydlana bańka przysła
wspomnienie tak piękne że aż się za nim tęskni
mówią – to co dobre szybko się kończy
zamiast się smucić że coś się skończyło –
cieszyć się – że było ci to dane.*

Dotyczyło to różnych dziedzin życia, takich jak: edukacja, praca, rodzina itp.

Podczas tegorocznej konferencji głównym tematem rozważań była jakość życia osób z niepełnosprawnościami. Jakość ta niewątpliwie ulega ciągłej przemianie, dlatego warto poświęcić tej problematyce uwagę. Konferencja była skierowana do naukowców specjalizujących się w różnych dziedzinach, takich jak: pedagogika, socjologia, nauki o rodzinie, filozofia, teologia czy prawo. W konferencji wzięły udział także osoby z niepełnosprawnościami, które opowiadały o swojej codzienności. Jak wygląda życie osoby z niepełnosprawnością najlepiej będzie mogła przedstawić osoba, która zmaga się z wieloma trudnościami na co dzień.

Sala konferencyjna była miejscem wystawy wierszy naszej zmarłej studentki, Marty Dąbkowskiej, która pozostawiła po sobie bezcenny skarb, jakim jest poezja. Marta studiowała zaocznie nauki o rodzinie, była na drugim roku. Urodziła się w 1983 r., a odeszła w 2019. Warto zapoznać się z jej twórczością, która może służyć jako drogowskaz w chwilach słabości czy załamania.

TYLE MAM

*Mam oczy – a zatem cię dostrzegam
mam usta – więc uśmiecham się do ciebie –
chcę powiedzieć ci dobre słowo
mam nogi – podążam w twoją stronę
mam ręce – wyciągam je do ciebie
mam uszy – słyszę twoje wołanie
mam wiarę – zapalę twą świecę
mam nadzieję – gdy upadniesz wstać ci pomogę
mam miłość – więc cię kocham
mam serce – otworzę ci drzwi gdy zapukasz –
radość się mnoży kiedy się ją dzieli
a ja mam tylko tyle – ile potrafię dać drugiemu człowiekowi.*

Na konferencji pojawili się pracownicy naukowcy z różnych jednostek uniwersyteckich. Wygłoszone zostały następujące referaty: dr hab. Marta Bolińska, prof. UJK w Kielcach, opowiedziała o wierszach Marty Dąbkowskiej. Ks. dr hab. Grzegorz Godawa zreferował, jak ważna jest rola opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością w kontekście więzi rodzinnych. Historia opieki i relacji, jakie wywiązały się pomiędzy nią a małą Kasią, była niesamowita. Kobieta traktowała dziecko jak własną córkę, a praca w charakterze opiekunki sprawiała, że kobieta się realizuje i spełnia. Pomimo tego, że opieka nad dzieckiem z niepełnosprawnością wymaga od opiekunów znacznie więcej trudu, kobieta nie chciała zrezygnować. Dziewczynka z czasem przywią-

zała się do niej i okazywała jej swoją miłość i wdzięczność za oddanie zwykłym-niezwykłym uśmiechem, który był najlepszym podziękowaniem. Kobieta miała świadomość, że dziewczynka jest nieuleczalnie chora i w każdej chwili może odejść. Codziennie wychodząc z domu, żegnała się z dziewczynką. Jak zaznaczył ks. dr hab. Grzegorz Godawa, wciąż brakuje na rynku pracy ogłoszeń nian chcących zająć się dzieckiem z niepełnosprawnością.

Podczas spotkania swoje odczucia związane ze studiowaniem i procesem usamodzielniania się opowiedział Michał Ostrowski z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Michał najpierw krótko się przedstawił, a potem opowiedział o swojej niepełnosprawności i przebytych operacjach. Przybliżył również fakt, dlaczego podjął studia. Takimi najważniejszymi przesłankami z jego punktu widzenia była zdana matura, która otwiera perspektywę na przyszłość. Drugim równie ważnym sygnałem była chęć wyrwania się z rodzinnej miejscowości. Trzecią przesłanką którą też uznał za bardzo ważną, była obserwacja pełnosprawnych znajomych, którzy podjęli studia, i myśl, że jeżeli oni mogą studiować, to „ja też dam sobie radę”. Następnie podzielił się z nami swoją refleksją nad własną samooceną, która, dzięki studiom, stale się podnosi i umacnia. Poprzez studiowanie człowiek się realizuje i pnie do góry. Nie mogło zabraknąć także wspomnień o jakże bogatym życiu towarzyskim, pasjach oraz planach na przyszłość. W dalszej części przybliżył nam, jak funkcjonuje w życiu codziennym. Opisał kwestię mieszkaniową osób z niepełnosprawnościami – w przypadku Michała Ostrowskiego jest to akademik dostosowany do potrzeb takich właśnie osób. Nakreślił także, jak

funkcjonuje komunikacja miejska i w jaki sposób dociera na zajęcia. Bardzo ważnym zagadnieniem, które poruszył, była sprawa dostosowania budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na zdjęciach wyświetlanych na prezentacji mieliśmy możliwość zobaczyć, jak wygląda Uniwersytet Warmińsko-Mazurski i biblioteka, w której Michał spędza bardzo dużo czasu. Dowiedzieliśmy się również, iż na terenie uczelni powstanie niebawem mini-centrum naukowe Kopernik. Padło też kilka słów na temat funkcjonowania Biura Osób Niepełnosprawnych.

O doświadczeniach bycia mamą, będąc osobą z niepełnosprawnością w teorii i praktyce, opowiedziała mgr Monika Pyrczak-Piega, UPJPiI. Można było także posłuchać referatu poświęconego roli humoru i śmiechu w życiu człowieka, który został wygłoszony przez dr Henrykę Radziejowską z Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie. Dr hab. Marta Bolińska podczas drugiego referatu opowiedziała o technologii audiodeskrypcji. Dr Katarzyna Kutek-Sładek wygłosiła referat o wpływie wykształcenia na jakość życia osób z niepełnosprawnością. Przedstawione tematy to tylko niektóre spośród kilku, jakie zostały tego dnia przedstawione publiczności.

Jak można łatwo zauważyć, tematyka jest bardzo szeroka i różnorodna. Konferencja była bardzo ciekawa i można było z niej wyciągnąć ciekawe wnioski. Należy cieszyć się życiem, bo nigdy nie wiemy, co nas czeka, i być wdzięcznym za to, co mamy. Należy starać się żyć ze swoją niepełnosprawnością i nie zamykać się na drugiego człowieka. Każdy z nas jest wartościowy i jedyny w swoim rodzaju. Należy to tylko odkryć.

Dyskusja o muzyce z udziałem ks. prof. Roberta Tyrały, prorektora UPJPII

16. Festiwal Misteria Paschalia

Muzyka sakralna we współczesnym świecie

tekst: ks. dr hab. Robert Tyrała, Marta Mastyło
zdjęcia: Marta Mastyło

Ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII, prorektor ds. studenckich i dydaktyki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie:

„Przygotowując program tegorocznego festiwalu, wiele czasu poświęciliśmy na rozmowy o pierwotnej funkcji i kontekście istnienia muzyki, którą prezentujemy podczas festiwalu. Muzyka towarzyszyła liturgii od najwcześniejszych wieków. Tworzyli ją najwięksi mistrzowie i to właśnie ich praca na tym polu była motorem najważniejszych zmian w muzyce. To na jej gruncie przez wiele wieków dokonywał się rozwój tej sztuki — od monodycznego chorału, przez najwcześniejsze formy wielogłosowości, tj. organum, konduktus, motet, po skomplikowane formy polifoniczne. Od wieków muzyka była integralną częścią liturgii, a do jej jakości przykładano najwyższą wagę. Co więc się zmieniało? Jakie zasady rządzą dziś muzyką sakralną? Czym różni się muzyka liturgiczna od religijnej? Czy dzisiaj muzyka nadal jest istotną częścią liturgii, czy tylko uciążliwym często dodatkiem? Czy w szeregu dokumentów, które tak ściśle określają zasady obecności muzyki podczas nabożeństw, jest choć jeden zapis odnoszący się do jakości wykonania?

Wspólnie z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II postanowiliśmy zadać te nie zawsze łatwe pytania. W Wielki Poniedziałek (15 kwietnia) w Pałacu Biskupa Erazma Ciołka, oddziale Muzeum Narodowego w Krakowie, miał miejsce panel dyskusyjny, który poprowadził Marek Zając, dziennikarz znany ze współpracy z «Tygodnikiem Powszechnym», obecnie dyrektor telewizji Polsat Rodzina, a do dyskusji zaprosiliśmy grono wybitnych specjalistów i praktyków w tej dziedzinie z Polski i Włoch: ks. Vincenza Di Gregoria — przewodniczącego Papieskiej Rady Kultury; ks. Roberta Tyrałę, przewodniczącego Archidiecezjalnej Komisji ds. Muzyki Kościelnej, prorektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II; o. Nikodema Kilnara OSPPE, krajowego duszpasterza muzyków kościelnych, dr. Jakuba Kubieńca z Instytutu Muzykologii UJ; dr. Dinko Fabrisa (Università degli Studi della Basilicata, Matera) i dr. Giuseppinę Crescenzo (Universität Frankfurt am Main, Conservatorio di Sassari)».

Podczas spotkania rozmówcy skupili się na tym, jaką rolę odegrała muzyka sakralna na tle muzyki w ogóle, jaką rolę odgrywa w dzisiejszym świecie. Muzyka sakralna to przede wszystkim śpiew, jak podkreślano, i tak jest od 1500 lat. Rozmawiano o dwóch głównych nurtach: o repertuarze ściśle związanym z liturgią oraz o twórczości inspirowanej religią. Właśnie m.in. o rozróżnieniu muzyki sakralnej i religijnej mówił ks. Robert Tyrała, prorektor UPJPII.

Trudno rozprawić o muzyce sakralnej z pominięciem chorału gregoriańskiego. O tym, jak chorał gregoriański zawsze służył i wciąż służy modlitwie, mówił o. Nikodem Kilnar OSPPE.

Ciekawie poruszonym zagadnieniem była kwestia muzyki sakralnej, która stała się narzędziem ewangelizacji, szczególnie kierowanym do młodych ludzi.

Tajwan, Tajlandia, Makau – poszerzanie perspektyw (cz. 2)

tekst: Weronika Wojtanowska
zdjęcia: ks. prof. Władysław Zuziak

Nawiązując do wcześniejszej relacji („Vita Academica” 2018, nr 3) dotyczącej wykładów gościnnych ks. prof. dr. hab. Władysława Zuziaka w Azji podczas jego wyjazdu naukowo-dydaktycznego w pierwszym semestrze 2018/2019, pragnę przedstawić dalsze etapy tej podróży.

Na pierwszym planie pojawia się Providence University w Tajwanie/Tajczung. Na tej uczelni katolickiej studiuje 12 tys. studentów, a wśród nich garstka katolików. Większość studentów to buddyści i wyznawcy innych wielkich religii Azji. Na uwagę zasługuje ich głęboka duchowość i kultura ciszy – po wykładach grupa studentów w liczbie około 100 osób wychodzi z zajęć prawie w zupełnej ciszy, w skupieniu i radości, bez nadmiernego hałasu, który jest obecny na korytarzach wielkich uczelni w innych krajach. Nawet w czasie gier sportowych słyszone są tylko konieczne komunikaty ze

strony grających. W swojej relacji Ksiądz Profesor podaje, że odkrył wartość i znaczenie kultury ciszy oraz medytacji w życiu człowieka.

Ksiądz Profesor Władysław Zuziak wygłosił cykl wykładów na następujące tematy: *Beauty – philosophical and Biblical Approach* (16.10), *Culture of Poland* (18.10), *Natural Law* (23.10) oraz *Social Justice* (24.10). Wśród wielu studentów z różnych zakątków świata i religii (buddyzm, taoizm), a także wśród niewierzących (a jest ich coraz więcej), prezentowane wykłady z personalizmu, fenomenologii wartości i filozofii społecznej cieszyły się dużym zainteresowaniem.

W celu wzmocnienia dialogu między tak odmiennymi kulturami Chin i Europy, sam rektor uczelni zaproponował Księdzu Profesorowi miesięczny kurs języka chińskiego. W trakcie nauki pisanie znaków chińskich uaktywniały

się nowe obszary mózgu, co sprawiało, że zainteresowany, zmęczony po codziennych wykładach, odczuwał relaks i wewnętrzne zadowolenie. Należy również zauważyć, iż studenci, obsługa administracyjna i wykładowcy tworzą jedną wielką wspólnotę w atmosferze wzajemnego szacunku i życzliwości. Sami studenci są chłonni wiedzy oraz otwarci na poznawanie bogatej rzeczywistości świata i najnowszej technologii w dziedzinie komputeryzacji i informatyki.

Nieco inny profil posiada znana katolicka uczelnia *Assumption University* w Bangkoku. Okazuje się, że wśród mieszkańców całego kraju katolicy stanowią mniej niż 0,5 proc. populacji. Jednakże szkoły i uniwersytety katolickie są bardzo prężne i popularne w tym kraju. Zwrócił na to uwagę zarówno Jan Paweł II podczas swojej pielgrzymki do Tajlandii, jak i kard. Zenon Grocholewski, który jako prefekt Kongregacji ds. Wychowania Katolickiego przebywał na tej uczelni. Imponująca jest liczba młodych studentów ekonomii, prawa i dziennikarstwa należących do różnych wyznań. Na terenie nowego kampusu stoją: kościół katolicki, świątynia buddyjska i meczet. 14 listopada 2018 r. na Wydziale Filozoficznym tej uczelni Ksiądz Profesor wygłosił wykład pt. *Love and Responsibility according to Karol Wojtyła*. Wśród słuchaczy byli studenci z innych wydziałów, a także mnisi buddyjscy.

Ostatnim etapem cyklu wykładów był referat *Understanding Europe – About the Antinomies of European Axiology*, wygłoszony 22 listopada 2018 r. na konferencji naukowej *The Challenge of Cross-Cultural Exchange and Communication* na University of Saint Joseph (Matteo Ricci Institute) w Makau.

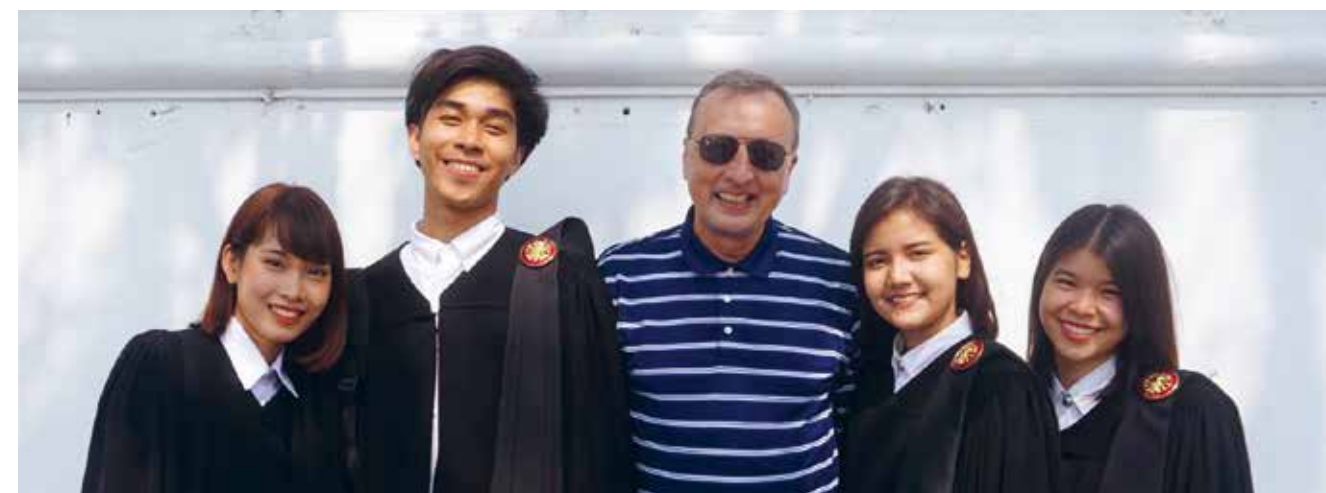
Udział w lektorii języka chińskiego (Tajwan)

Tematyka konferencji związana była z ważnym i nośnym projektem rządu chińskiego *Silk Road One Belt*. Zasadniczo obejmuje on sferę życia ekonomicznego i handlowego. Na konferencji skupiono się na zagadnieniach z zakresu życia kulturowego i moralno-duchowego mieszkańców Azji i Europy. W swoim wystąpieniu ks. prof. Władysław Zuziak omówił aksjologiczne punkty styżne pomiędzy kulturą chińską i europejską, nawiązując zarówno do historii obu kultur, jak i do obecnych trendów i przemian społecznych. Referat dobrze się wpisywał w główne idee przyświecające organizatorom Konferencji, ponieważ Księdzu Profesorowi udało się pokazać, w jaki sposób poznanie historii i kultury Chin i Europy może przyczynić się do ich dalszego rozwoju w perspektywie nowych wyzwań i możliwości. W referacie zwrócono uwagę na to, że poznając problemy i zagrożenia, z którymi zmagają lub nadal zmagają się inna kultura, można podejmować skuteczniejsze działania, aby przeciwdziałać takim zjawiskom we własnym kraju. Ponadto, sukcesy i dobre rozwiązania w innych krajach mogą stanowić pewną inspirację do wprowadzania innowacji i do dalszego rozwoju własnej kultury.

To nowe doświadczenie o charakterze poznawczym i kulturowym wpłynęło bardzo pozytywnie na dalszą twórczość naukową i pracę dydaktyczną Księdza Profesora. Poszerzyło również perspektywy badawcze i kontakty naukowe z innymi ośrodkami naukowymi. Mamy nadzieję, że wpłynie to także na kształcenie studentów i doktorantów w naszym środowisku akademickim.

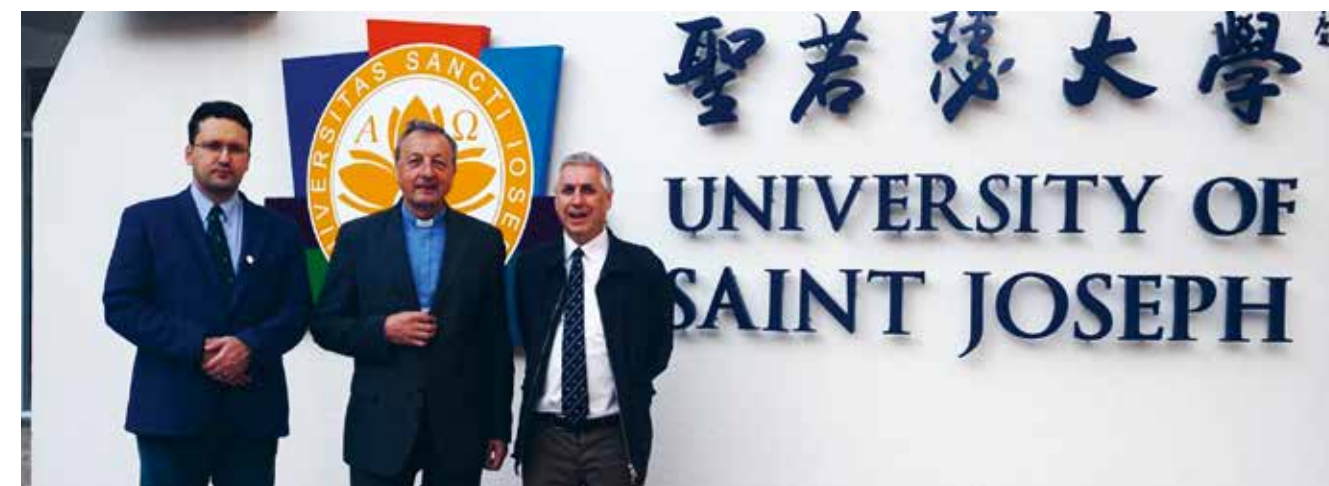
Pobyt w Instytucie M. Ricciego (Makau)

Spotkanie ze studentami (Bangkok)

Wykład w Assumption University (Bangkok)

Uczestnicy sympozjum *The Challenge of Cross-Cultural Exchange and Communication* (Makau)

Mgr Joanna Sobczyk-Pająk i ks. Robert Nęcek uhonorowani na University St. Joseph w Makau

tekst i zdjęcia: ks. Robert Nęcek

Na zaproszenie prof. Stephena Morgana, dziekana Wydziału Nauk Religijnych i Społecznych University of Saint Joseph w Makau, gościnnie wystąpili na uczelni z wykładami: ks. prof. Robert Nęcek, kierownik Katedry Edukacji Medialnej, i mgr Joanna Sobczyk-Pająk, krakowska artystka, fotograf i wykładowca z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Do grona zaproszonych osób należeli także ks. prałat Tomasz Boroń, proboszcz parafii Podłężę, wieloletni dyrektor „Księżówki” w Zakopanem, i mąż artystki Jarosław Pająk z córką Igą.

Już sama podróż była intensywna. Przejazd do Warszawy, a stamtąd długi lot do Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Następnie 4 godziny przerwy i 5 godzin lotu do Hongkongu. Pierwszy raz lecieliśmy największym samolotem na świecie Airbus A380-800 należącym do arabskich linii lotniczych *Emirates*. Jest to największy pasażerski czterosilnikowy samolot marzeń. Na jego skrzydłach mogłoby zaparkować ponad dwadzieścia samochodów. Po wylądowaniu odbiór bagaży i dalsza godzinna podróż wodolotem do Makau. Trasa wodna, jaka się odsłaniała, przechodziła wszelkie wyobrażenia. Piękne widoki, wspaniały ponad 50-kilometrowy morski most, potężne wieżowce stupiętrowe – to wszystko robiło niesamowite wrażenie. Na miejscu w porcie morskim czekał na nas przedstawiciel miejscowej diecezji. Gdy otrzymaliśmy już klucze do własnych apartamentów przyszedł czas na odpoczynek, a kolejnego dnia ruszyliśmy z wizytą do diekana.

Spotkanie z prof. Morganem było niezwykle interesujące. Wyraził swoje zainteresowanie Katedrą Edukacji Medialnej, a także wprost pytał mgr Sobczyk-Pająk o rolę obrazów i fotografii w jej życiu. Po dłuższej rozmowie okazało się, że mamy wspólnego znajomego na Uniwersytecie w angielskim Birmingham. Wychodząc z biura diekana, poznaliśmy austriackiego profesora z Wiednia Franza Gassnera. To właśnie on towarzyszył nam podczas uroczystego wykładu i otwarcia wystawy.

Wernisaż miał miejsce 2 czerwca, a cała wystawa trwała dziesięć dni. Krakowska artystka przywiozła do Makau dwadzieścia swoich prac i była pierwszą polską artystką i fotografem, która zaprezentowała swoją twórczość na Uniwersytecie w Makau. Święty Jan Paweł II był główną postacią wystawy, ale nie jedyną. Oglądający wystawę Portugalczycy, Brazylijczycy, Hiszpanie i Chińczycy rozpoznali postać kard. Macharskiego i klasztor Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej. Niezwykle interesującym był obraz papieża modlącego się przed Ścianą Płaczu w Jerozolimie. Na wystawie gościły miejscowe media. Obrazy Joanny Sobczyk-Pająk, które można było oglądać w azjatyckim Makau stanowiły część większej wystawy po-

święconej polskiemu papieżowi. Jej bowiem główna odsłona zostanie zainaugurowana 2 lipca w krakowskim Muzeum Archidiecezjalnym w ramach przygotowań do obchodów 100-lecia urodzin Karola Wojtyły. Mając tego świadomość, Joanna Sobczyk-Pająk powiedziała w wywiadzie dla dziennika „O Clarim”, że: „[...] dzięki tej wystawie zamierzam świętować kilka ważnych momentów. Minęło czterdzieści lat od pierwszej wizyty Karola Wojtyły w Polsce jako papieża. Ta wizyta była bardzo ważna dla Polski i Polaków. Makau i Kraków są pierwszymi miejscami, w których można oglądać tę wystawę. W pewnym sensie Makau zapatrzyło się w Kraków”.

„Wystawa «Jan Paweł II. Ludzie i Miejsca» odzwierciedla postawę wielkiej pokory, którą – jak mówi artystka i fotograf – papież był w stanie przekazać zarówno Kościołowi, jak i światu. Nie było mi łatwo nazwać tę wystawę. Obrazy są bowiem różne. W końcu wybrałam ten tytuł. Jan Paweł II był w tak wielu miejscach i był blisko tak wielu osób, tak wielu ludzi, że wydawało się to najbardziej odpowiednim tytułem” – twierdzi Joanna Sobczyk-Pająk. Prawie piętnaście lat po swojej śmierci Jan Paweł II pozostaje wiodącą postacią w rodzinnej Polsce.

Krakowska artystka uważa papieża za inspirację i pragnie, by sztuka, którą tworzy, przybliżała ludzi do dziedzictwa Wojtyły: „Jan Paweł II jest bardzo ważną postacią dla Polaków. To wciąż dla mnie odniesienie. Był papieżem, kiedy byłam dzieckiem, kiedy byłam nastolatką. Jego nauki były ważne, gdy kształtowała się moja osobowość” – mówiła Sobczyk-Pająk. Dodała też, że jako artystka stara się inspirować innych swoją pracą i sztuką – „Myślę, że moja praca jest dobrym sposobem, aby inni dowiedzieli się więcej o postaci takiej jak Jan Paweł II”.

Z kolei w godzinach wieczornych 5 czerwca, gdy już żar słońca nieco zelżał – miało miejsce wystąpienie ks. prof. Roberta Nęcka z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Warto podkreślić, że dziedzictwo Jana Pawła II, zwłaszcza w odniesieniu do otwartego i szczerzego związku, jaki papież zdołał utrzymać z mediami podczas swojego pontyfikatu, było punktem kulminacyjnym seminarium naukowego na University St. Joseph. Kierownik Katedry Edukacji Medialnej poruszył między innymi rolę mediów w szerzeniu nauk Karola Wojtyły. Prawie piętnaście lat po jego śmierci i pięć lat po tym, jak został ogłoszony Świętym przez Kościół katolicki, Jan Paweł II nadal jest żywym źródłem inspiracji zarówno w ojczyźnie, jak i w wielu innych miejscach na świecie. W wywiadzie dla dziennika „O Clarim” ks. Nęcek omówił sposób, w jaki media się zmieniają, i wpływ sieci społecznych na wysiłki ewangelizacyjne prowadzone przez Kościół. W rozmowie panelowej prowadzo-

nej w języku angielskim przez Joannę Sobczyk-Pająk i w języku włoskim przez ks. Roberta Nęcka podkreślono, że nie należy ignorować platform takich jak Twitter lub Facebook. Fakt, że nie wszyscy księża są w stanie wchodzić w interakcje z nową rzeczywistością mediów społecznościowych, oznacza po prostu, że członkowie Kościoła muszą się kształcić i odzyskać dostęp do mediów. Jan Paweł II był fenomenem w mediach. Doskonale zdawał sobie sprawę ze znaczenia mediów i posiadał roztropność i przenikliwość, aby nauczyć się komunikować z dziennikarzami. Dzisiejszy świat jest zglobalizowany. Media mają moc przyspieszania łączności między różnymi narodami i kulturami, informowania niemal natychmiast w skali globalnej. Media oferują możliwość pomnażania wiedzy, promowania dzieł miłosierdzia pośród zglobalizowanej publiczności. W obliczu tak wielu konfliktów, tak wielu punktów zapalnych i nieporozumień,

Jan Paweł II wzywał dziennikarzy i media, aby pomogły rozpowszechniać Dobrą Nowinę.

W końcowej fazie seminarium naukowego o głos został poproszony były dyrektor „Księżówki” – ks. prałat Tomasz Boroń. W ciekawej dyskusji przedstawił, zróżnicowanej narodowościowo publiczności, kulisy wizyty Jana Pawła II w Zakopanem i dokonał opisu jej znaczenia w pobudzeniu wiary na Podhalu. Warto dodać, że otwarcie wystawy i wykład były transmitowane na żywo przez telewizję internetową, a wywiady prasowe stały się przesłaniem pierwszych stron gazet w Makau.

Na zakończenie pobytu w Makau Joanna Sobczyk-Pająk i ks. Robert Nęcek zostali uhonorowani przez rektora uczelni pamiątkowymi tablicami, na których znajdują się wyrzeźbione słowa w języku angielskim i chińskim „Veritatis Sancti Ioseph”.

Public lecture

„The Role of The Media in The Service of Mercy, Based on The Teachings of John Paul II”

Rev. Dr. Robert Nęcek, PhD,

Head of the Department of Media Education
Institute of Journalism and Social Communication
Faculty of Social Sciences
John Paul II Pontifical University in Cracow

05.06.2019

**Gratia Hall of the Faculty
Seminario de São José**

Art Exhibition

John Paul II. People and places.

Joanna Sobczyk-Pająk

Arsarti crative agency
John Paul II Pontifical University in Cracow

3-10.06.2019

Seminario de São José

Dialog międzykulturowy i międzyreligijny w strategii UNESCO – wykład gościnny prof. Dmitrija Spivaka na UPJPII

tekst: Paweł Krokosz

zdjęcia: Marta Mastyło, Ewelina Skrabacz

7 maja 2019 r. społeczność akademicka naszej uczelni miała możliwość wysłuchania wykładu gościnnego zatytułowanego *Dialog międzykulturowy i międzyreligijny w strategii UNESCO*, który wygłosił prof. Dmitrij Spivak, kierownik Katedry UNESCO ds. Badań Porównawczych Tradycji Duchowych, Specyfiki Ich Kultur i Dialogu Międzyreligijnego, Sankt Petersburg/Moskwa, działającej przy Rosyjskim Naukowo-Badawczym Instytucie Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego im. D. S. Lichaczewa w Moskwie. W pierwszej części wykładu przedstawione zostały okoliczności utworzenia UNESCO – Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury, powołanej do życia oficjalnie 16 listopada 1945 r. W dalszej części spotkania prof. Spivak zarysował działania podejmowane przez UNESCO w kwestii prowadzenia dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego na świecie, podkreślając, jak wielką wagę odgrywają w nim moralność i etyka oraz wzajemny szacunek. Prelegent zauważył, iż podstawowym działaniem w tym zakresie jest organizacja międzynarodowych konferencji i kongresów naukowych, stwarzających płaszczyznę poznawczą wielu nurtujących międzynarodową społeczność problemów religijno-kulturowych.

Po wykładzie odbyło się oficjalne spotkanie prof. Dmitrija Spivaka z prorektorem Uniwersytetu Papieskiego

Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. Robertem Tyrałą i przedstawicielami władz Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego: dziekanem ks. prof. Jackiem Urbanem i prodziekanem dr. Tomaszem Graffem. W trakcie rozmów poruszono m.in. problemy dotyczące różnorodnych spraw związanych z działalnością UNESCO na rzecz zachowania światowego dziedzictwa kulturowego i religijnego oraz trudności w prowadzeniu dialogu pomiędzy wyznawcami różnych religii, podkreślając wielkie zaangażowanie papieża Jana Pawła II w tym zakresie. Poruszona została także kwestia utrzymywania dalszych kontaktów i współpracy naukowej uczelni z Katedrą UNESCO kierowaną przez prof. Spivaka. W spotkaniu wziął także udział dr Paweł Krokosz z Instytutu Historii UPJPII, który w 2018 r. otrzymał tytuł honorowego profesora Katedry UNESCO ds. Badań Porównawczych Tradycji Duchowych, Specyfiki Ich Kultur i Dialogu Międzyreligijnego.

Prof. Dmitrij Spivak – rosyjski lingwista, kulturolog, profesor nauk filologicznych. Autor licznych publikacji naukowych, w tym fundamentalnych dzieł poświęconych duchowej tradycji Sankt Petersburga, oraz uczestnik wielu międzynarodowych konferencji naukowych poświęconych kwestiom dotyczącym filozofii, kulturologii oraz religii. Współorganizator cyklicznych obrad Międzynarodowych

Kongresów Naukowych „Polska-Rosja”, poświęconych najtrudniejszym zagadnieniom stosunków pomiędzy Rzeczpospolitą a Rosją zarówno w wymiarze historycznym, jak i współczesnym. Wieloletni kierownik Katedry UNESCO ds. Badań Porównawczych Tradycji Duchowych, Specyfiki Ich Kultur i Dialogu Międzyreligijnego, Sankt Petersburg/Moskwa, działającej przy Rosyjskim Naukowo-Badawczym Instytucie Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego im. D. S. Lichaczewa w Moskwie. Redaktor naczelny wiodącego eu-

ropejskiego periodyku naukowego „International Journal of Cultural Research”/„Международный журнал исследований культуры”, poruszającego na swoich łamach problemy dotyczące kulturologii. Prof. Dmitrij Spivak od kilku lat związany jest również z naszą uczelnią, gdyż od 2015 r. jest członkiem Rady Naukowej czasopisma naukowego „Orientalia Christiana Cracoviensia”, wydawanego na Wydziale Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII.

Muzeum-Rezerwat „Bitwa pod Stalingradem” w Wołgogradzie – strażnik pamięci historii najważniejszego starcia II wojny światowej – wykład gościnny dr. Siergieja Iwaniuka

tekst: Paweł Krokosz

zdjęcia: Muzeum-Rezerwat „Bitwa pod Stalingradem” w Wołgogradzie, Ewelina Skrabacz

Na przełomie 1942 i 1943 r. pod Stalingradem rozegrała się jedna z największych bitew II wojny światowej. Naprzeciw siebie stanęły potężne armie III Rzeszy i Związku Radzieckiego, dysponujące łącznie: 2 mln żołnierzy, blisko 2 tys. czołgów, niemal 2,3 tys. samolotów oraz około 26 tys. dział i moździerzy. Trwające kilka miesięcy starcie zakończyło się zwycięstwem Armii Czerwonej i powstrzymaniem niemieckiej ofensywy w stronę Kubania i Kaukazu. Złamana została także siła bojowa, jaką III Rzesza dysponowała na początku wojny ze Związkiem Radzieckim. Szczególnie zacięte boje toczyły się w samym Stalingradzie, gdzie wykorzystując wszelkie dostępne metody i techniki wojskowe,

walczone o każdą ulicę, każdy dom, a nawet o każde jego piętro. W takich warunkach szczególnie miejsce przypadło strzelcom wyborowym obydwu armii, którzy kryjąc się w załomach ruin miasta, celnym ogniem karabinowym eliminowali żołnierzy przeciwnika.

Ostateczny bilans bitwy stalingradzkiej był dla Niemców tragiczny – do niewoli dostało się ponad 90 tys. żołnierzy, łącznie z głównodowodzącym Friedrichem von Paulusem awansowanym w trakcie działań wojennych do stopnia feldmarszałka. W całej operacji stalingradzkiej śmierć w wyniku straci zbrojnych, mrozu, głodu i chorób poniosło 1 500 mln Niemców i ich sojuszników – żołnierzy wojsk rumuńskich,

włoskich, węgierskich, fińskich i chorwackich. Po stronie Armii Czerwonej straty zamknęły się w liczbie 1 100 mln ludzi, z czego około 480 tys. stanowili zabici. Do tej liczby należy doliczyć również straty wśród ludności cywilnej Stalingradu.

Jeszcze w 1945 r. przystąpiono do odbudowy zniszczonego całkowicie miasta. Wśród ocalałych jego mieszkańców i uczestników zmagani wojennych przetrwała pamięć o tamtych wydarzeniach, którą obecnie przechowuje utworzone po II wojnie światowej Muzeum-Rezerwat „Bitwa pod Stalingradem” w Wołgogradzie. 10 kwietnia 2019 r. na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

gościł wicedyrektor tej placówki muzealnej dr Siergiej Iwaniuk, który dla społeczności akademickiej wygłosił wykład gościnny zatytułowany *Muzeum-Rezerwat „Bitwa pod Stalingradem” w Wołgogradzie – strażnik pamięci historii najważniejszego starcia II wojny światowej*. Na samym wstępie prelegent przybliżył zgromadzonym historię miasta, noszącego od chwili swego założenia w XVI w. nazwę Carycyn, zamienioną w 1925 r. na Stalingrad. Zastąpienie starej nazwy podyktowane było polityką władz radzieckich odchodzenia od wszystkiego, co wiązało się z dawną carską Rosją. Nowe imię miasta miało upamiętnić zasługi położone przez przywódcę Związku Radzieckiego Józefa Stalina dla

jego obrony w 1919 r. przed wojskami „białych”, podczas toczącej się w Rosji wojny domowej. Kolejna zmiana nazwy miasta, tym razem na Wołgograd, nastąpiła w 1961 r. pod wpływem wewnętrznej sytuacji politycznej panującej w Związku Radzieckim (proces destalinizacji). W dalszej części wykładu dr Siergiej Iwaniuk w bardzo przystępny sposób zarysował przebieg bitwy pod Stalingradem w latach 1942–1943, aby następnie przejść do zasadniczego punktu, czyli zaprezentowania historii powstania Muzeum-Rezerwatu „Bitwa pod Stalingradem” w Wołgogradzie i jego działalności. Obecnie jest to wiodąca placówka muzealna w Rosji, która oprócz swej tradycyjnej misji – gromadzenia i wystawiennictwa – prowadzi także aktywną działalność edukacyjno-informacyjną związaną z upamiętnieniem rozgrywającej się tam jednej z kluczowych bitew II wojny światowej. Obiekty związane z heroiczną obroną Stalingradu, czyli wszelki sprzęt wojskowy, sztandary, dokumenty, fotografie oraz inne pamiątki z tamtego czasu, można zobaczyć w kilku oddziałach muzealnych zlokalizowanych na terenie miasta. Każdego roku wołgogradzką placówkę zwiedza około 2 mln osób.

Po wykładzie miało miejsce oficjalne spotkanie dr. Siergieja Iwaniuka z prorektorem Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. Robertem Tyrałą, przedstawicielami władz Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego – dziekanem ks. prof. Jackiem Urbanem, prodziekanem dr. Tomaszem Graffem oraz władzami Instytutu Historii – dyrektorem ks. prof. Andrzejem Bruździńskim i jego zastępcą o. prof. Tomaszem Gałuszką. W trakcie rozmów poświęconych historii i działalności wołgogradzkiego muzeum poruszono również kwestie związane z podjęciem współpracy naukowej pomiędzy UPJPII a placówką reprezentowaną przez dr. Siergieja Iwaniuka. Obecnie trwają ostatnie działania związane z parafowaniem stosownej umowy przez władze obydwu instytucji.

Więcej o utworzeniu i działalności Muzeum-Rezerwatu „Bitwa pod Stalingradem” w Wołgogradzie będzie można przeczytać w bogato ilustrowanym artykule zamieszczonym w jednym z numerów uczelnianego czasopisma naukowego „Textus et Studia” za rok 2018 (czasopismo jest wydawane na WHiDK UPJPII).

Wykład gościnny dr Katarzyny Drąg we Lwowie

tekst: Anna Teler (na podstawie materiałów ze strony: www.lvivcenter.org)

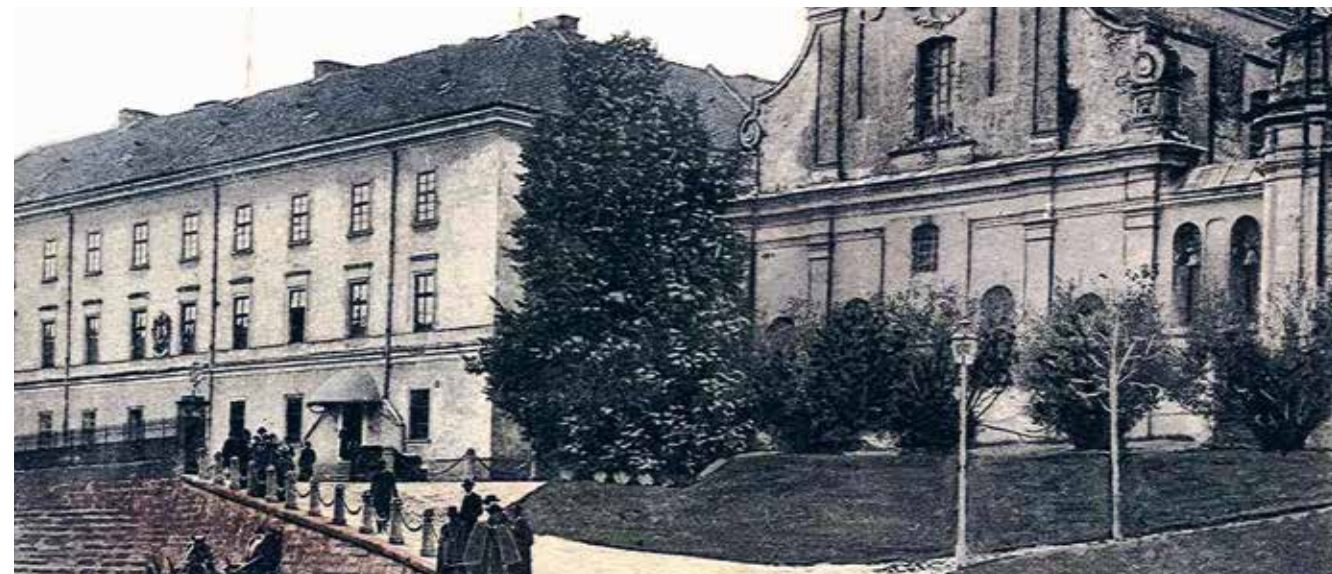
zdjęcia: Wikipedia

Przykładem rozwoju kontaktów międzynarodowych pracowników Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej jest przyjęcie zaproszenia przez dr Katarzynę Drąg do wygłoszenia wykładu gościnnego w Centrum Historii Miejskiej Europy Środkowo-Wschodniej we Lwowie.

Dr Katarzyna Drąg przedstawiła temat *Dziennikarski Lwów na przełomie XIX i XX wieku jako integralna część oblicza miasta*. Podczas wykładu poruszone zostały wątki dotyczące dziennikarstwa lwowskiego, wielonarodowego charakteru Lwowa i jego wpływu na rynek prasy. Dr Katarzyna

Drąg mówiła m.in. o najciekawszych osobowościach świata dziennikarstwa lwowskiego oraz o tym, na jakie wyzwania napotykają dziennikarze lwowscy.

Wykład dr Drąg odbył się 18 kwietnia 2019 r. w Centrum Historii Miejskiej Europy Środkowo-Wschodniej, przy ul. Akademika Bohomolca 6, we Lwowie. Centrum Historii Miejskiej skupia się „na badaniach, których tematyka dotyczy przeszłości, życia społecznego i kultury miast Europy Środkowo-Wschodniej, ich specyfiki przestrzennej, przemian społeczno-kulturowych i życia codziennego”.

W poszukiwaniu fundamentalnych wartości w mediach – debiut doktorancki na ogólnopolskiej konferencji naukowej

tekst i zdjęcia: IDiKS

Pod opieką naukową dr Klaudii Cymanow-Sosin z Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII pierwsze szlify związane z udziałem w konferencji naukowej o zasięgu ogólnopolskim zdobywali doktoranci z Wydziału Nauk Społecznych UPJPII, którzy otworzyli przewody doktorskie z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach.

10 kwietnia 2019 r. na Uniwersytecie Łódzkim odbyła się trzecia edycja konferencji naukowej *Słowo, dźwięk, cisza. Sztuka audialna i radiowa: VOL. III*. Podczas tej edycji toczyły się dyskusje na temat sztuki audialnej, gatunków radiowych, konwergencji i hybrydyzacji oraz ich miejsca w przestrzeni medialnej Polski i świata.

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie reprezentował o. mgr Marcin Ciechanowski OSPPE, który podejmuje na WNS badania w zakresie funkcji preewangelizacyjnych rozgłośni katolickich w Polsce, badając formatowanie i recepcję przekazów religijnych. W ramach badań, w których biorą także udział ks. Jarosław Raczak (student IDiKS, zajmujący się tematyką radiową i doktorant WNS) oraz dr Klaudia Cymanow-Sosin (IDiKS), został zaprezentowany referat *W poszukiwaniu fundamentalnych wartości w mediach – recepcja słuchaczy radiowych programów wieczornych* (badacze z naszego Uniwersytetu zostali uhonorowani udziałem w obradach plenarnych w auli Instytutu Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego).

„Chcemy podejmować tematy etyczne i dyskutować o wartościach także wśród młodych naukowców. Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej na Wydziale

Nauk Społecznych UPJPII wypracował – dzięki wieloletnim staraniom ks. prof. Michała Drożdża, czołowego przedstawiciela etyki mediów w naszym kraju i twórcy cyklu konferencji naukowych „Etyka Mediów” – swoistą szkołę opartą na uniwersalnych wartościach w oparciu o fundament personalistyczny. Naszym celem jest czynny udział w różnego typu spotkaniach i wykładach – przede wszystkim zaś na konferencjach naukowych i aktywny udział w debatach dotyczących tematyki aksjologicznej. Cieszy mnie bardzo, że tematyka, którą zajmują się nasi Profesorowie w swoich badaniach i którą poruszają na wielu konferencjach naukowych, zostaje także podejmowana przez młodych badaczy” – podsumowała dr Klaudia Cymanow-Sosin, z-ca dyrektora IDiKS. Dodała także, że czynnikiem, który łączy studentów, doktorantów i pracowników naszego wydziału podejmujących tematykę radiową, są osobiste doświadczenia związane z pracą w „teatrze wyobraźni” (ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII, to długoletni dyrektor programowy RDN i przewodniczący rady programowej oraz dyrektor Akademickiego Centrum Medialnego, w którym funkcjonuje Radio „Bonus”; dr Klaudia Cymanow-Sosin w przeszłości była współtwórcą programów dla młodzieży w radiu RDN/Radio Plus, a obecnie jest wiceprzewodniczącą rady programowej Radia Kraków; o. mgr Marcin Ciechanowski od wielu lat prowadzi audycje o tematyce biblijnej i ewangelizacyjnej „Przez uszy do duszy” w Radiu Jasna Góra; ks. Jarosław Raczak odbył staż w radiu watykańskim i angażuje się w akademickim Radiu „Bonus”).

Wizyta bp. Bashara Wardy na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

tekst i zdjęcia: IDiKS

3 września 2019 r. rektor UPJPII ks. prof. Wojciech Zyzak przyjął na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie arcybiskupa Irbilu w Iraku Bashara Wardę. Archidiecezja jest jedną z najbardziej pokrzywdzonych, jeśli chodzi o działalność Państwa Islamskiego. To właśnie do Kurdystanu trafiło najwięcej uchodźców choćby z Mosulu, gdzie chrześcijanie nie mogą wrócić do dziś.

„Bardzo się cieszę z wizyty abp. Wardy na naszym Uniwersytecie. Los chrześcijan na Bliskim Wschodzie leży nam na sercu, a na papieskiej uczelni czujemy szczególną powinność, by pomóc naszym braciom w edukacji i kształceniu młodych chrześcijan, którzy podniosą kraj z ruin wojny” – powiedział ks. prof. Wojciech Zyzak.

W archidiecezji Irbilu odbudowano chrześcijańskie szkoły – wszystkie czekają na uczniów i środki, które pozwolą na edukację dzieci i odbudowę uniwersytetu. Catholic University of Erbil jest jedynym w kraju uniwersytetem katolickim i jedynym jednocześnie zatwierdzonym oficjalnie przez ministerstwo szkolnictwa wyższego Iraku. Uniwersytet jest obecnie skupiony na kilku wydziałach technicznych, jednak wizyta w Polsce może oznaczać znaczne wzmocnienie jego humanistycznej działalności.

Dr Paulina Guzik w grudniu pojedzie do Iraku z gościnnymi wykładami i pomoże naszym partnerom w stworzeniu podstaw wydziału komunikacji. „Nic nie jest teraz chrześcijanom na Bliskim Wschodzie tak potrzebne, jak

głoszenie Dobrej Nowiny, a jednocześnie gwarancja, że informacje o ich strasznym losie dotrą do szerszej publiczności na Zachodzie. Wydział komunikacji i dziennikarstwa bardzo by w tym pomógł. Będziemy wspierać jak możemy misję abp. Wardy i jego współpracowników, aby chrześcijanie zostali w kolebce naszej religii i dalej, mimo horroru wojny, tworzyli tam społeczność pokoju i wzajemnego dialogu” – stwierdziła Paulina Guzik. UPJPII podejmie także starania, aby przyjąć dwóch studentów z Iraku na studia w Krakowie.

Katolicki Uniwersytet w Irbilu jest partnerem UPJPII w ramach Refugee & Migrant Education Network, którego jesteśmy członkami od 2017 r. Organizacja ta pomaga w kształceniu wyższym osób osiedlających się w nowych krajach, ale też w kształceniu Internally Displaced, czyli osób pozostających w obrębie swojego kraju, ale które musiały z powodu wrogości czy wojny opuścić poprzednie miejsce zamieszkania. Przykładem takiego terenu jest właśnie Erbil.

Podczas wizyty w Krakowie abp Warda spotkał się także z abp. Markiem Jędraszewskim i ks. kard. Stanisławem Dziwiszem.

„Jestem bardzo wdzięczny polskiemu Kościołowi – mówił w wywiadzie z Pauliną Guzik abp Bashar Warda, metropolita Irbilu (Irak) – pamiętam dobrze, jak zostaliśmy szczególnie i pięknie przyjęci podczas Światowych Dni Młodzieży w 2016 r. Ale to, czego potrzebuję, to pomocy

finansowej, i tego, aby zwiększać świadomość tego, jaka jest sytuacja chrześcijan na Bliskim Wschodzie, w Iraku, w Syrii i jak ważne jest to, aby zachować tam, utrzymać obecność chrześcijan. Chrześcijanie są mostami pojednania. Tak, byliśmy zranieni przemocą, a wciąż jesteśmy mostem dla pojednania w regionie.

Zawsze musimy pamiętać, że korzenie chrześcijaństwa są właśnie w tym regionie, one są na Bliskim Wschodzie. Jeśli stracimy te korzenie, to oznacza dla nas koniec. Nikt nie za-

przeczy ważności chrześcijaństwa w europejskiej kulturze. Ale nasza obecność tam to jest żywe świadectwo. Wciąż żyjemy świadectwem prześladowania i męczeństwa. Ktoś mnie zapytał – czy ja się boję. Nie mam poczucia strachu, jest za późno, aby o tym myśleć, byliśmy w znacznie gorszej sytuacji. Ale najważniejsze jest pozostać tym, kim jesteś, być pasterzem dla swoich owiec, być żywym przykładem prawdziwych pasterzy którzy są ze swoją społecznością, dbają o ich podstawowe społeczne potrzeby”.

Współpraca UPJPII z Renovabis

tekst: ks. Michał Drożdż

zdjęcia: Marta Mastyló

W dniu 12 marca 2019 r. z krótką wizytą w Krakowie przebywał dr Jörg Basten odpowiedzialny za projekty prowadzone przez akcję Renovabis na terenie Europy Środkowo-Wschodniej. Renovabis jest katolickim dziełem pomocy utworzonym przez Centralny Komitet Katolików Niemieckich i niemiecki episkopat, działającym w 28 krajach. W Polsce akcja wspiera przede wszystkim działalność Rady Szkół Katolickich i fundusz stypendialny polskiego episkopatu.

Oprócz wizyty u abp. Marka Jędraszewskiego dr Jörg Basten spotkał się również z prorektorem ds. studenckich i dydaktyki ks. dr. hab. Robertem Tyrałą, prof. UPJPII, dziekanem Wydziału Nauk Społecznych ks. dr. hab. Michałem Drożdżem, prof. UPJPII, i zastępcą dyrektora Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej ks. dr. Sławomirem Soczyńskim. Celem spotkania było poszukiwanie pól ewentualnej współpracy oraz możliwości wsparcia przez Renovabis projektów planowanych i realizowanych przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie.

Współpraca z Uniwersytetem w Zadarze

tekst: pracownicy CNBiWM

zdjęcia: pracownicy CNBiWM

3 maja 2019 r. w rektoracie Uniwersytetu w Zadarze odbyło się spotkanie jego władz z przedstawicielami trzech uczelni z Polski: Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – ks. prof. dr hab. Józef Stala (prorektor UPJPiI), Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie – prof. dr hab. Jerzy Lis (prorektor AGH) oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie – dr hab. Elżbieta Osewska (prof. PWSZ). Przedstawiciele z Polski zaprezentowali swoje uczelnie ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, które mogłyby być interesujące dla Uniwersytetu w Zadarze. Jest to kontynuacja wcześniej podpisanych umów między tymi placówkami w zakresie współpracy naukowej, badawczej i dydaktycznej. Uniwersytet w Zadarze należy raczej do mniejszych uczelni, co ułatwia budowanie osobistych relacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi, a duża otwartość władz uczelni oraz zbliżona do Polski mentalność Chorwatów ułatwia realizowanie różnorodnych projektów. Po około dwóch tygodniach, w drugiej połowie

maja, delegacja z Wydziału Teologiczno-Katechetycznego Uniwersytetu w Zadarze odwiedziła Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, realizując wizytę studyjną i podejmując dalsze rozmowy o współpracy.

Uniwersytet w Zadarze jest uczelnią, która swoimi korzeniami sięga 1396 r., kiedy powołana została do istnienia przez dominikanów jako Studium Generale, później Universitas Iadertina. Początkowo na uczelni funkcjonowały dwa wydziały: teologii i filozofii. Niestety, kiedy w okresie wojen napoleońskich Dalmacja znalazła się pod panowaniem Francuzów, w 1807 r. zamknięto uniwersytet. Dopiero w 1956 r. utworzono w Zadarze Wydział Filozofii Uniwersytetu w Zagrzebiu, w 1974 r. tenże wydział włączono do Uniwersytetu w Splicie, w 2002 r. z kolei Wydział Filozofii razem z Centrum Szkolenia Nauczycieli stał się bazą do powołania nowej uczelni – Uniwersytetu w Zadarze. Współcześnie Uniwersytet posiada 24 wydziały i około 6 tys. studentów.

Porozumienie o współpracy Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i Uniwersytetu Szczecińskiego

tekst: pracownicy CNBiWM

zdjęcie: Marek Górski

15 maja 2019 r. w rektoracie Uniwersytetu Szczecińskiego nastąpiło podpisanie porozumienia o współpracy między UPJPiI a USz. Dokument podpisywali: ks. prof. dr hab. Józef Stala, prorektor UPJPiI, i prof. dr hab. Edward Włodarczyk, rektor USz, w obecności prof. dr hab. Marka Górskiego, prorektora USz. Podczas spotkania Rektorzy rozmawiali o sytuacji szkolnictwa wyższego w Polsce w kontekście wprowadzania nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, przygotowywania i zatwierdzania istotnych dokumentów: statutu uczelni, regulaminów szkół doktorskich, rad dyscyplin, nowej listy wydawnictw oraz oczekiwanej listy periodyków.

Uniwersytet Szczeciński powstał w 1984 r. w wyniku połączenia Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego Transportu

Politechniki Szczecińskiej i Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Od roku akademickiego 1985/86 rozwija się intensywnie, zwiększając liczbę nauczycieli akademickich (obecnie około 1100) i studentów (obecnie około 14 tys.). Nieustannie doskonała jest oferta dydaktyczna i powstają nowe kierunki kształcenia zarówno w systemie stacjonarnym, jak niestacjonarnym. Studenci mają możliwość dodatkowego rozwoju w uczelnianych związkach sportowych, strefie kultury studenckiej, teatrze, chórze i wielu kołach studenckich. Uniwersytet Szczeciński ma coraz silniejszą pozycję na akademickiej mapie Polski, oferując nowe możliwości nie tylko studentom Pomorza, ale całego kraju oraz studentom zagranicznym.

Z przyjacielską wizytą w Gruzji

tekst: pracownicy CNBiWM
zdjęcia: Iwona Bąk

Prorektor UPJPiI ks. prof. dr hab. Józef Stala wraz z p. Iwoną Bąk, kierownikiem CNBiWM, uczestniczył w spotkaniach z prof. Vaja Vardidze, rektorem, i władzami Sulkhan-Saba Orbeliani Teaching University w Tbilisi, nakreślając warunki współpracy bilateralnej, w tym wymianę nauczycieli akademickich, studentów, propozycję wspólnych konferencji i projektów badawczych.

Podczas pobytu w Tbilisi ks. prof. Stala spotkał się z biskupem Tbilisi – bp. Giuseppem Pasotto, z którym rozmawiał na temat sytuacji i kondycji Kościoła katolickiego w Gruzji, szkolnictwa wyższego, zwłaszcza kształcenia teologów, oraz edukacji i formacji przyszłych księży. Sytuacja geograficzna, ale także ekonomiczna i społeczno-polityczna Gruzji stawia przed tym krajem ogromne wyzwania.

Gruzja to państwo znajdujące się na pograniczu Europy i Azji, które graniczy z Rosją, Armenią, Turcją, Azerbejdżanem. Ludność, prawie 4 mln, w 87 proc. stanowią Gruzini, pozostali to: Azerowie, Ormianie, Abchazowie. Większość ludności, około 89 proc., stanowią chrześcijanie, przy czym dominujący jest Kościół prawosławny i ormiański. Katolicy stanowią mniej niż 1 proc. Od 2014 r. Gruzja jest krajem stowarzyszonym z Unią Europejską, a od 2016 jest członkiem strefy wolnego handlu z Unią. Stolicą Gruzji jest Tbilisi, gdzie w 2002 r. powstał Sulkhan-Saba Orbeliani Teaching University, który początkowo oferował studia w zakresie filozofii, teologii, historii i kultury. Bardzo dużą rangę ma nauczanie teologii, gdyż to jedyny wydział teologiczny w Gruzji. Wydział ten przez 17 lat zorganizował wiele międzynarodowych konferencji i projektów, skupiając się na nauczaniu teologii, a także, co warte uwzględnienia, wspierał w tym zakresie także sąsiadujące kraje.

Uczelnia podjęła także intensywne prace związane z wydaniem książek z zakresu filozofii, teologii i historii, w tym między innymi pierwsze w języku gruzińskim tłumaczenie dokumentów Soboru Watykańskiego II. Szansą na rozwój tej jednostki jest ścisła współpraca z wieloma europejskimi uniwersytetami, co pozwoliło studentom na uczestnictwo w zajęciach realizowanych przez zagranicznych nauczycieli akademickich. W 2009 r. uniwersytet otrzymał pozytywną opinię Gruzjińskiej Komisji Akredytacyjnej. W tym samym roku zapoczątkował działalność wydział prawa. Obecnie uczelnia oferuje następujące programy studiów: teologia, prawo, relacje międzynarodowe, administracja, turystyka. Dodatkowo uczelnia podejmuje działania związane z wdrożeniem nowych programów w języku angielskim, co zachęci do studiowania nie tylko studentów gruzińskich, ale również zagranicznych. Studenci, poza zajęciami dydaktycznymi, mają możliwość rozwoju swoich zainteresowań i spędzania czasu wolnego w ramach następujących inicjatyw: klub filmowy, wizyty w muzeach, camping, wolontariat, studium biblijne, fitness.

UPJPiI i Ambasada na rzecz Polski i Gruzji

tekst: pracownicy CNBiWM
zdjęcia: Iwona Bąk

Podczas wizyty w Gruzji prorektor UPJPiI ks. prof. dr hab. Józef Stala spotkał się z dr. hab. Mariuszem Maszkiewiczem, ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym w Gruzji. Ambasador Maszkiewicz jest dyplomatą od wielu lat, wcześniej pełnił funkcje zastępcy ambasadora na Litwie, konsula generalnego na Białorusi, a następnie ambasadora tamże. Pełnił także funkcję wicedyrektora w departamencie wschodnim MSZ. Jest także autorem ponad dziesięciu książek oraz kilkudziesięciu artykułów dotyczących stosunków międzynarodowych, socjologii, historii oraz kultury. Podczas spotkania w ambasadzie Pan Ambasador zaprezentował polską obecność w Gruzji, istniejące na tym terenie organizacje polonijne, a zwłaszcza polską szkołę im. Królowej Jadwigi w Tbilisi, oraz możliwości nauki języka polskiego na terenie Gruzji. W trakcie rozmowy podjęto

kwestie współpracy polsko-gruzińskiej w zakresie nauki i kultury. Ambasador podkreślał wzrastające w Gruzji zainteresowanie Polską, a także nauką języka polskiego oraz podjęciem studiów na polskich uczelniach. Ks. prof. Józef Stala podkreślał otwartość na bezpośrednią współpracę UPJPiI z lokalną uczelnią oraz ambasadą w Gruzji, co mogłoby się przyczynić do promocji historii i kultury Polski na terenie Gruzji. Wydaje się, że zainicjowane i umacniane przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego pozytywne relacje z Gruzją mogą być kontynuowane przez naszą uczelnię w bardzo wielu obszarach z pozytywnymi rezultatami zarówno dla strony polskiej, jak i gruzińskiej. Notabene imieniem prezydenta Lecha Kaczyńskiego została nazwana jedna z głównych ulic w Tbilisi, a Polacy kojarzą się Gruzinom z dużą otwartością i zrozumieniem ich sytuacji.

UPJPiI i ICEA – razem na rzecz chrześcijańskiej przyszłości

tekst: pracownicy CNBiWM
zdjęcia: ks. Jan Mielewski

W czerwcu 2019 r. ks. prof. dr hab. Józef Stala, prorektor UPJPiI spotkał się z Matthieu Bergot, dyrektorem Institut Catholique Européen des Amériques (ICEA). Podczas spotkania określono możliwości i obszary wspól-

pracy obydwu jednostek akademickich, ze szczególnym uwzględnieniem wspólnego działania na rzecz rozwoju katolickiej nauki społecznej, teologii i dziennikarstwa. Oprócz wymiany nauczycieli akademickich planowana jest również

wymiana studentów. Dyrektor ICEA zaprezentował nowoczesny, wspaniale wyposażony budynek, umożliwiający także prowadzenie zajęć na odległość. Spotkanie ze studentami pozwoliło odkryć ich otwartość na poznanie Europy, a zwłaszcza Polski jako kraju o bogatej chrześcijańskiej tradycji.

Ks. Stala odpowiedział również na zaproszenie arcybiskupa Martyniki – abp. Davida Macaire’a, który podczas spotkania podkreślił, iż ogromny wpływ na jego życie i powołanie miał św. Jan Paweł II, stąd pragnienie, aby młodzi mieszkańcy Martyniki podążali śladami papieża i wprowadzali w życie założenia cywilizacji miłości. Podczas rozmowy przypomniał także Światowe Dni Młodzieży w Krakowie i swoje szczególne przeżycie tego miejsca. Stwierdził, że Kraków, ze swoją bogatą tradycją, architekturą, sztuką, ale przede wszystkim żywą wiarą Polaków, pokazał, jak wyglądała i jak może wyglądać chrześcijańska Europa. Z tych między innymi powodów arcybiskupowi zależało na dobrych relacjach z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, aby zwłaszcza jego młodzi diecezjanie mogli przeżyć i nabyć podobne doświadczenia. I chociaż Polska wydaje się być – z perspektywy geograficznej – daleko od Martyniki, to jednak łączy nas głęboka religijność i umiłowanie Jana Pawła II. Pozytywne doświadczenie Polski wzmacniają pracujący na Martynice polscy księża Fidei Donum, którzy przypominają postaci polskich świętych i błogosławionych. Arcybiskup wyraził otwartość i pragnienie na przyjęcie nowych księży z Polski,

nauczycieli akademickich i innych osób zaangażowanych w rozwój chrześcijańskiego społeczeństwa, którzy mogliby pomóc w kwestiach akademickich i pastoralnych na Martynice. Uzgodniono, że jedną z możliwości jest także wsparcie formacji dorosłych katolików poprzez szkolenia teologiczne. Bardzo długie spotkanie w rezydencji arcybiskupa przebiegło w niezwykle otwartej i przyjaznej atmosferze, a podczas rozmowy potwierdzono przyjęte założenia współpracy na płaszczyźnie naukowo-dydaktycznej i duszpasterskiej.

Institut Catholique Européen des Amériques (ICEA) w stolicy Martyniki Fort-de-France został powołany, by wspierać wyższą edukację, studia młodzieży w rejonie Karaibów. Ze względu na fakt, że Martynika stanowi rodzaj mostu między Europą a obydwiema Amerykami, ICEA nawiązał współpracę z uczelniami Ameryki Południowej i Kanady oraz katolickimi instytucjami we Francji, a obecnie także z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. ICEA zamierza być ośrodkiem umożliwiającym dialog między tradycyjnymi założeniami akademickimi a katolicką nauką społeczną, dlatego proponuje studia z zakresu nauk politycznych i ekologii. Studenci tej uczelni mają możliwość zdobyć podwójne dyplomy z nauk społecznych we Francji i w Kanadzie. ICEA pragnie budować doskonałość, ale nie elitaryzm. Spersonalizowane wsparcie studentów umożliwia wszystkim rozwój posiadanych talentów w celu zmiany oblicza świata w oparciu o chrześ-

cijańską wizję człowieka. Jednostka pragnie wspierać nie tylko rozwój akademicki, ale przede wszystkim twórczość, odpowiedzialność i umiejętności społeczne studentów tak, aby w przyszłości mogli podejmować mądre działania bardziej z myślą o dobru społecznym niż wyłącznie o własnej karierze. Wreszcie, ICEA jest ośrodkiem na pograniczu wiedzy i znaczenia. W centrum rozwoju kultury znajduje się służba dobru wspólnemu. Dlatego każdy student przeżywa

w trakcie studiów znaczenie daru, obowiązku i wdzięczności, a służba bliźnim jest integralną częścią szkolenia. Celem ICEA jest ukształtowanie mężczyzn i kobiet z solidną wiedzą akademicką, otwartością na świat i poczuciem dojrzałej przedsiębiorczości. Dwujęzyczni, odpowiedzialni absolwenci będą tworzyć nową rzeczywistość społeczną, dlatego ich studia w ICEA mają ogromne znaczenie zarówno dla Karaibów, jak i dla Kościoła.

List intencyjny o współpracy partnerskiej pomiędzy UPJPiI a Gminą Wadowice 21 VI 2019

zdjęcia: Marta Mastyló

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, reprezentowany przez JM Rektora ks. prof. dr. hab. Wojciecha Zyzaka, i Gmina Wadowice, którą reprezentował Burmistrz Wadowic Bartosz Kaliński, podpisały umowę o partnerskiej współpracy w zakresie:

- dydaktyczno-naukowym, między innymi poprzez organizację prowadzonych przez pracowników UPJPiI otwartych wykładów, związanych z postacią Świętego Jana Pawła II;
- wypracowania koncepcji rozwoju ośrodka uczelni na terenie miasta Wadowice;
- wymiany informacji, spostrzeżeń i doświadczeń;
- wzajemnego promowania stron.

Współpraca z instytucjami w Wadowicach nie jest dla Uniwersytetu czymś nowym. Dość przypomnieć ostat-

nią konferencję *Wadowice 7 czerwca 1979. 40 lat później*, przygotowaną wspólnie z Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach, czy niedawno zorganizowaną studencką pielgrzymkę do Wadowic, pogłębiającą wiedzę o patronie Uczelni. Dr Paulina Guzik, pracownik naukowy Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej WNS UPJPiI realizuje obecnie w Wadowicach część zdjęć do filmowego projektu *Jan Paweł II – Światowy Ambasador Humanistyki*. Jednak wszystko, co zostało tutaj wymienione, zasadało się na współpracy z Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach.

Podpisanie umowy pomiędzy Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie a Gminą Wadowice o współpracy gwarantuje poszerzenie zakresu wspólnych działań.

Wizyta szkół średnich w IDiKS UPJPiI

tekst i zdjęcia: IDiKS

17 grudnia 2018 r. w ramach umowy partnerskiej w IDiKS gościliśmy uczniów z Zespołu Szkół Nr 1 w Limanowej. Uczniowie odwiedzili Akademickie Centrum Medialne, uczestniczyli w warsztatach w studiu telewizyj-

nym oraz wysłuchali wykładu dr Katarzyny Drąg na temat kompetencji medialnych. Spotkanie było miłą okazją zaprezentowania oferty IDiKS i przybliżenia uczniom charakteru studiów dziennikarskich.

Praktyki w BizPartner Group na Słowacji

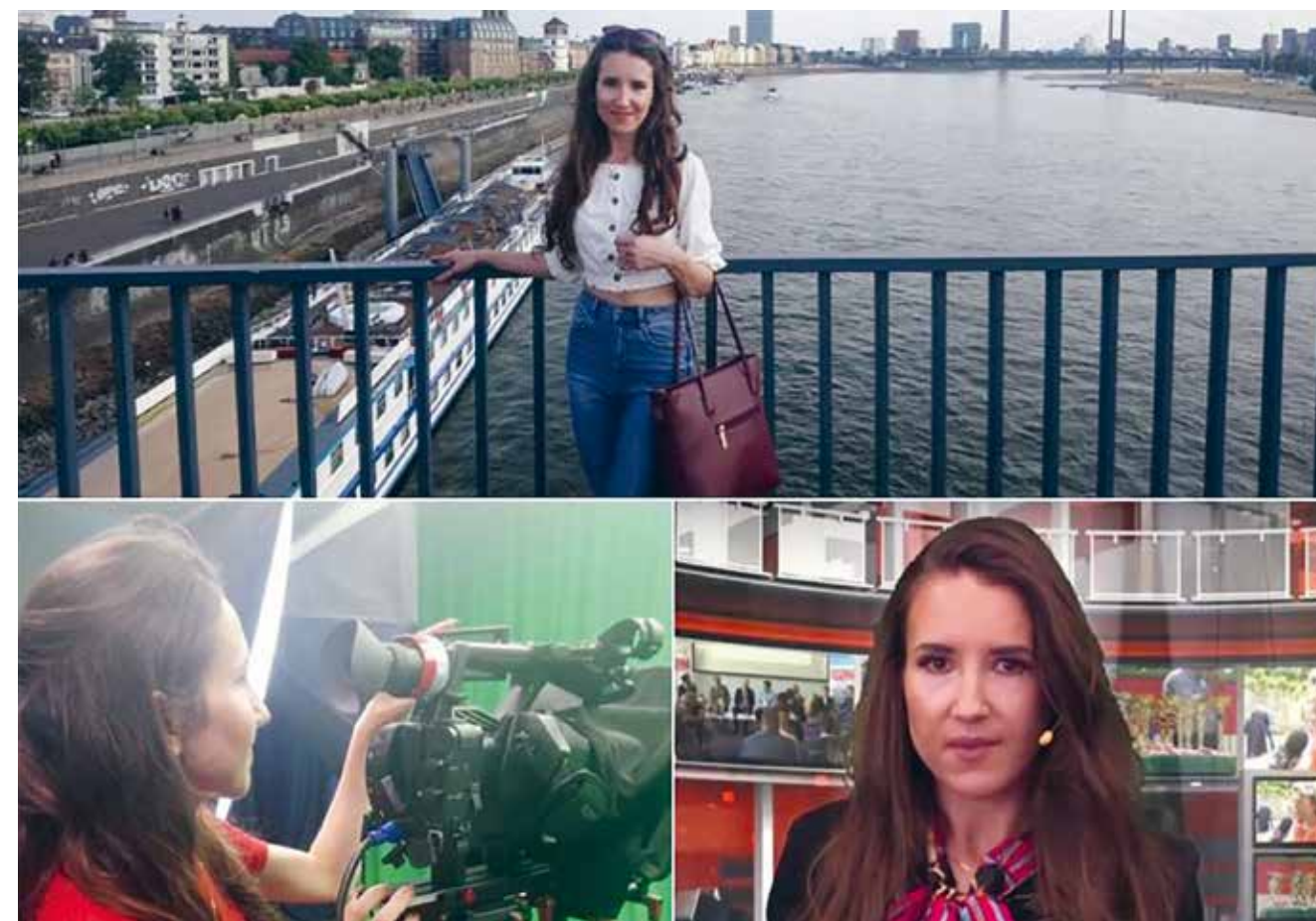
tekst: Agata Stachnik

zdjęcia: IDiKS

Niedługo minie tydzień, odkąd wróciłam z Popradu, gdzie spędziłam trzy miesiące swoich wakacji. Nigdy w życiu nie pomyślałabym, że sama będę zdawała relacje z wyjazdu, o którym wielokrotnie czytałam lub słyszałam z opowieści innych ludzi. A mowa o wyjeździe w ramach programu Erasmus+. Ale zacznijmy od początku. Na sam wyjazd zdecydowałam się w marcu, kiedy myśl o zbliżających się wakacjach nasuwała mi w wyobraźni widoki ciepłych krajów i szumiącego morza. Jednakże jak się później okazało, ja sama wylądowałam w górskiej miejscowości. A przemówiły za tym dwie kwestie. Udało mi się znaleźć ofertę praktyk z zakwaterowaniem, co było dla mnie o tyle istotną sprawą, że najbardziej obawiałam się, iż środki otrzymane w ramach programu Erasmus+ zupełnie nie wystarczą na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Kolejną rzeczą był fakt, że praktyki były związane z moim kierunkiem studiów, przez co dostrzegłam szansę na sprawdzenie swoich umiejętności w przyszłym życiu zawodowym. W ciągu tych trzech miesięcy spędziłam naprawdę niesamowity czas i poznałam wspaniałych ludzi. W pracy traktowano mnie jak normalnego pracownika, przez co spędzałam tam codziennie osiem godzin od poniedziałku do piątku.

Jednak weekendy starałam się całkowicie przeznaczyć na zwiedzanie Słowacji. Wracając jednak do pracy, Słowacy w ciągu ośmiogodzinnego dnia mają czterdzieści minut przerwy, w czasie której wszyscy wychodzili na obiad do pobliskiego centrum handlowego. Początkowo trudnością była bariera językowa, ponieważ jedyną osobą, która mówiła po angielsku, była moja współlokatorka z Danii. Jednak Słowacy, wbrew stereotypom, są bardzo otwartymi i pomocnymi ludźmi, którzy starali się nauczyć mnie ich narodowego języka. Przez to wielokrotnie dochodziło do zabawnych dla mnie i dla nich sytuacji, ponieważ niektóre słowa, choć tak samo brzmiały, miały zupełnie inne znaczenie. Tak było np. ze słowem „frajer”, który po słowacku oznacza chłopaka, natomiast u nas nie jest to zbyt pozytywne określenie kogoś, czy w przypadku słowa „czerstwy”, który po słowacku oznacza „świeży”, a u nas wprost przeciwnie.

Same praktyki nie były jednakże tylko pracą, ponieważ, jak wspomniałam, każdy weekend starałam się gdzieś wyjeżdżać, czy to do pobliskich miejscowości, czy w góry. Odnośnie gór – jeżeli ktoś jest miłośnikiem wędrowek, to z pewnością doceni urok Słowacji, ponieważ na szlakach właściwie nie spotkamy innych osób, co jest niemoż-

liwie po polskiej stronie Tatr. Ja sama przed wyjazdem nie zdawałam sobie sprawy, że na Słowacji jest tak wiele pięknych miejsc, które zachwycają swoją dziką naturą. Tak było w przypadku Popradzkiego czy Szczyrbskiego Jeziora, a także Słowackiego Raju, w którym jestem zakochana, i pomimo że byłam w Popradzie trzy miesiące, nie udało mi się go zwiedzić całego.

Co prawda, moje praktyki dobiegły już końca, jednak wiem, że na pewno wrócę na Słowację, ponieważ zachwyciły mnie krajobrazy, poza tym chciałabym odwiedzić ludzi, których tam poznałam. Jedyną rzeczą, której żałuję, jest to, że zdecydowałam się na ten wyjazd tak późno, ponieważ jest to nie tylko wspaniała przygoda, ale jedyna okazja, by w czasie studiów poznać kulturę innego kraju i zdobyć doświadczenie zawodowe.

ERASMUS STORY

Once An Erasmus, Always An Erasmus

Università Cattolica del Sacro Cuore, Mediolan, Włochy

tekst i zdjęcia: Aleksandra Wilkosz

Będąc studentką drugiego roku nauk o rodzinie w semestrze wiosennym roku akademickiego 2018/2019 wzięłam udział w programie Erasmus+. Studiowałam na Università Cattolica del Sacro Cuore w Mediolanie. Było to doświadczenie na pewno niepowtarzalne, inne od jakichkolwiek wcześniejszych, niezwykle ubogacające, choć muszę także przyznać, że trudne. Długotrwały pobyt za granicą, zwłaszcza jeśli się wyjechało samemu, jest dużym wyzwaniem. Trzeba zrozumieć nowe miejsce, ludzi i ich mentalność, nauczyć się żyć, a także uczyć w innym trybie, ale można temu podołać. Doświadczenie studiowania w obcym języku oraz w innej formie pozwala rozwinąć się człowiekowi i poszerzyć własne możliwości. Niewątpliwie jest również znaczącym dodatkiem do CV. Erasmus to jed-

nak nie tylko nauka, choć jej naprawdę było sporo, to przede wszystkim relacje! Dzięki temu programowi poznałam ludzi z całego świata! Udało mi się zawrzeć przyjaźnie i zwiedzić kilka nowych miejsc. Università Cattolica del Sacro Cuore to jeden z najlepszych uniwersytetów we Włoszech, ma więc wiele kontaktów z najlepszymi uczelniami z całego świata, dlatego też studentów zagranicznych było wielu. Bardzo ubogacającym było poznanie ludzi z różnych kultur, religii, z różnymi osobowościami i doświadczeniem. To właśnie Ci ludzie i wspólnie przeżyte chwile zostaną w mojej pamięci na zawsze. To doświadczenie na pewno mnie rozwinęło, pomogło mi poznać jeszcze bardziej siebie i swoje słabości, a także moją niezłomność oraz odwagę. Świat jest wielki i piękny. Ludzie są darem, a doświadczenia nagrodą.

UNIVERSITÀ
CATTOLICA
del Sacro Cuore

Erasmus+ dla wykładowców – warto skorzystać!

tekst i zdjęcia: Magdalena Łubiarz, Lidia Kosiniak, Magdalena Tatara

Kolejny raz dzięki programowi Erasmus+ oraz pomocy p. Urszuli Kubiczek trzy osoby z Międzywydziałowego Studium Języków Obcych (Lidia Kosiniak, Magdalena Tatara oraz Magdalena Łubiarz) otrzymały możliwość wyjazdu zagranicznego w celu wymiany doświadczeń z kadrą akademicką innej uczelni, zapoznania się z systemem kształcenia, metodami nauczania, oceniania, a także poznania elementów kultury danego miejsca.

Tym razem nasza trzyosobowa grupa spędziła w czerwcu kilka dni w Paryżu oraz w odległym ok. 40 km od stolicy Francji Cergy. Głównym celem wyjazdu były spotkania z przedstawicielami dwóch uczelni: Instytutu Katolickiego w Paryżu (Institut Catholique de Paris) oraz ILEPS-u (Ecole Supérieure des Metiers du Sport), gdzie kształcą się m.in. przyszli trenerzy, managerowie i psychologowie sportu, specjaliści turystyki i rekreacji, specjaliści w zakresie ochrony zdrowia fizycznego i duchowego, a także w zakresie filozofii, historii i rozwoju sportu.

Bezpośrednie rozmowy z dyrektorem Instytutu Języka i Kultury Francuskiej (Institut de Langue et de Culture Françaises) – Danielem Ollivierem oraz profesorem i jednocześnie koordynatorem Erasmus w ILEPS – Gillesem Lecokiem na tematy związane z procesem nauczania i kształcenia w obu jednostkach dydaktycznych pozwoliły nam skonfrontować naszą wiedzę i nasze akademickie doświadczenie ze stroną francuską.

Współpraca, którą nawiązałyśmy podczas tego pobytu, będzie z pewnością kontynuowana przez obie strony, czego konkretnym dowodem jest zaproszenie nas na 3 Międzynarodowy Kongres Duszpasterstwa Sportu (3è congrès international de Pastorale du Sport) w kwietniu 2020 r. do Paryża.

Warto również podkreślić, że wyjazdy w ramach programu Erasmus są nieocenione w kontekście kulturowym. Nie chodzi tylko o możliwość zobaczenia danego miejsca, jego największych zabytków, ale przede wszystkim o szansę poznania innych ludzi, obcowania z nimi oraz długich rozmów przy wspólnym stole.

Archiwum Historyczne UE we Florencji bazą nowych doświadczeń

tekst i zdjęcia: Marcin Rdzak

W gorącym wakacyjnym okresie (czerwiec–sierpień) miałem okazję odbyć staż w Archiwum Historycznym Unii Europejskiej we Florencji, które podlega pod Europejski Instytut Uniwersytecki i sąsiaduje bezpośrednio z Wydziałem Historii i Cywilizacji tej uczelni. Zadania archiwum koncentrują się wokół przejmowania dokumentacji z instytucji Unii Europejskiej (za wyjątkiem tych, które posiadają własne archiwa) oraz przyjmowania dokumentacji od stowarzyszeń, fundacji i innych

organizacji, których działalność jest zbliżona do celów UE. Archiwum w swoich zasobach posiada również spuścizny osób zaangażowanych w pracę na rzecz integracji, takich jak Słudzy Boży: Robert Schumann i Alcide de Gaspari.

Archiwum znajduje się w zabytkowym budynku Villa Salviati. W samych zabytkowym gmachu ulokowana została czytelnia, pomieszczenia reprezentacyjne oraz sala dla zatrudnionych w archiwum naukowców. Magazyny zostały zlokalizowane w podziemiach budynku, spełniając najbardziej wygórowane standardy techniki archiwalnej. Także pomieszczenia dla pracy archiwistów znajdują się w nowym budynku przylegającym do magazynów, dobudowanym jednak w taki sposób, aby nie zaburzał struktury kompleksu parkowo-pałacowego.

Pracownicy archiwum stanowią środowisko międzynarodowe. Każdy z nich musi posługiwać się, oprócz swojego ojczystego języka, również angielskim i francuskim. Tak więc archiwiści posługują się wszystkimi językami państw członkowskich UE sprzed 2004 r. Zespół zgromadzony w archiwum udostępniany jest po 30 latach od wytworzenia (w przypadku Europejskiej Agencji Lotów Kosmicznych po 15 latach od wytworzenia). Czytelnicy archiwum reprezentują

różne dziedziny wiedzy. Najliczniejszą grupę stanowią jednak ekonomiści, socjologowie, politolodzy oraz historycy.

Moje zadania w trakcie stażu koncentrowały się na opracowaniu spuścizny Johna Pindera. Zajmowałem się również przygotowywaniem prezentacji zasobu archiwum dla odwiedzających je gości, szczególnie studentów, i przygotowywaniem akt dla czytelników. Mogłem również zapoznać się z działaniem pracowni digitalizacyjnej, archiwizacją zasobów cyfrowych oraz z komputerowymi systemami zarządzania informacją i dokumentacją.

Staż w instytucji zagranicznej był dla mnie niezwykle cennym doświadczeniem pracy zgodnie z metodyką wypracowaną w zachodnich ośrodkach naukowych. Dzięki niemu miałem okazję poznać specjalistyczne słownictwo używane w kontekście naukowym, jak i zawodowym. Niebagatelne znaczenie ma również możliwość poznania ludzi zajmujących się podobnymi zagadnieniami oraz zdobycia nowych kontaktów naukowych.

Dwumiesięczny pobyt w Toskani był również doskonałą okazją do poznania języka i kultury, także tej kulinarnej. Uczestnictwo w programie Erasmus+ dało mi możliwość szeroko pojętego rozwoju osobistego i doskonale spędzonego czasu wakacji.

European University Institute HISTORICAL ARCHIVES OF THE EUROPEAN UNION

erasmus.upjp2.edu.pl

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II
w Krakowie realizuje projekt
dofinansowany z Funduszy Europejskich

Studenci UPJPII skorzystajcie z szansy jaką daje program POWER-HE i zrealizujcie wyjazd za granicę na studia lub praktyki w r.a. 2019/2020

Zagraniczna mobilność studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Edycja 3

Rekrutacja na studia trwa do 30 marca 2020 r.
Rekrutacja na praktyki trwa do 30 czerwca 2020 r.

Dzięki dofinansowaniu ze środków POWER (Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014–2020) w ramach projektu „Zagraniczna mobilność studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Edycja 2” studenci, którzy mają stypendium socjalne uprawnieni są w programie ERASMUS+ do wyższego dofinansowania przy wyjazdach na studia oraz na praktyki. Projekt jest realizowany w ramach PO WER i wspiera mobilność ponadnarodową studentów.

Cel główny projektu to podniesienie kompetencji zawodowych i kluczowych studentów niepełnosprawnych oraz studentów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, poprzez zrealizowanie części programu kształcenia w zagranicznej uczelni.

Więcej informacji:

Centrum Naukowo-Badawcze Współpracy Międzynarodowej UPJPII
ul. Bernardyńska 3, 31-069 Kraków, pok. 207
tel.: +48 12 428 60 36
e-mail: erasmus@upjp2.edu.pl

ZAPRASZAMY!

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

www.mapadotacji.gov.pl

Wyjazd naukowy Koła Naukowego Studentów Muzyki Kościelnej „Congaudeant”

tekst i zdjęcia: Michał Piechnik

W dniach 23–24 maja odbył się wyjazd do Olkusza i Katowic zorganizowany przez Koło Naukowe Studentów Muzyki Kościelnej „Congaudeant”. Razem ze studentami muzyki kościelnej z Akademii Muzycznej w Poznaniu zobaczyliśmy zabytkowe, niedawno odrestaurowane organy w Olkuszu i Katowicach oraz zwiedziliśmy Muzeum Organów Śląskich działające przy Akademii Muzycznej w Katowicach.

Wyjazd do Olkusza miał miejsce 23 maja 2019 r. Mieśliśmy okazję osobiście zagrać na organach z XVII w. zbudowanych przez Hansa Hummla. Organ ten jest jedynym tego typu instrumentem w tej części Europy. Organ zaprezentował nasz wykładowca, mgr Filip Presseisen. Dzień zakończyliśmy Mszą św., w której uczestniczyliśmy też, grając i śpiewając.

24 maja odwiedziliśmy katedrę protestancką w Katowicach. Tu z kolei dane nam było grać na bardzo cennym romantycznym instrumencie firmy Sauer z 1922 r. W tym samym dniu zwiedziliśmy muzeum organowe w Akademii Muzycznej, gdzie nas przywitał prof. Julian Gembalski. Instrumenty, które trafiły do muzeum, pokazują wielką gorliwość w pracy i dbałość twórców o ich piękno. Muzeum pokazuje też utracone instrumenty, które przez lata wojny oraz komunizmu zniszczono, a wraz z nimi pogrzebana została kultura muzyczna w danych ośrodkach.

Wyjazd naukowy przygotowała s. dr hab. Susi Ferfoglija, prof. UPJPII, która jest opiekunem naszego Koła, a odbył się on dzięki dofinansowaniu przez UPJPII.

„Klucz do wykluczenia”

tekst: Agnieszka Klimczyk, Klaudia Dudka

zdjęcia: Klaudia Senderska

W dzisiejszych czasach zjawisko wykluczenia społecznego jest wciąż rosnącym zagrożeniem, stawiającym przed instytucjami pomocowymi wyzwanie uporania się z jego negatywnymi następstwami. Polega ono na wyłączeniu pewnych jednostek z życia społecznego m.in. ze względu na ich pochodzenie, status majątkowy czy posiadaną niepełnosprawność. Powodów, dla których ludzie są marginalizowani, jest znacznie więcej, a wymienione powyżej są jedynie przykładami spośród wielu innych spotykanych na co dzień. Wraz z próbą ograniczenia rozrastania się tego zjawiska należałoby równocześnie podjąć się działań zapobiegawczych, aby w sposób jak najbardziej efektywny zmniejszyć jego negatywne skutki i ograniczyć powstawanie wykluczenia społecznego.

Członkowie Koła Naukowego Studentów Pracy Socjalnej UPJPII podjęli dyskusję, co tak naprawdę stanowi przeszkodę w ograniczaniu wyłączenia społecznego i jak można zmniejszyć skalę tego zjawiska. Problemem okazał się brak dostatecznej wiedzy o marginalizowanych grupach i trudnościach, z jakimi się zmagają, oraz niewiedza co do sposobów pomagania ludziom dotkniętym wykluczeniem. Złotym środkiem mającym na celu zminimalizowanie szkodliwego procesu wyłączenia ze społeczeństwa okazało się zrozumienie drugiego człowieka i nauczanie się prostych metod wspierania. Podjęto wyzwanie, aby tego dokonać

poprzez organizację cyklu spotkań pod nazwą „Klucz do wykluczenia”. W poszukiwaniu tytułowego „klucza” każdego miesiąca Koło Naukowe Studentów Pracy Socjalnej zapraszało przedstawicieli z różnych obszarów pomocowych, którzy przybliżali słuchaczom problematykę oraz specyfikę pracy w sferze marginalizacji z punktu widzenia własnego zawodu i działań podejmowanych w tym zakresie.

Od października 2018 r. każdego miesiąca w ramach cyklu odbywały się spotkania dotyczące zjawiska wykluczenia z różnych dziedzin życia. Tak oto jednym z gości styczniowego forum był kurator okręgowy pracujący przy Sądzie Okręgowym w Tarnowie. Poszukując odpowiedzi na to, czym jest wykluczenie społeczne, przedstawiona pozostała także specyfika już wspomnianego zawodu. W marcu została poruszona tematyka pracy z osobami chorującymi psychicznie, a gościem specjalnym była prezes jednej z Krakowskich Spółdzielni Socjalnych. Podczas tego spotkania członkowie Koła mogli nie tylko poszerzyć swoją wiedzę na temat zjawiska wykluczenia, ale także zapoznać się z programem włączania osób wykluczonych realizowanym na terenie miasta Krakowa. Głównym tematem kwietniowego sympozjum był autyzm oraz związane z nim zagrożenia wykluczenia społecznego. Zagadnienie to zostało zaprezentowane przez psychologa i pedagoga, pracujących przy jednej ze szkół w Wieliczce.

Wszystkie spotkania zaowocowały odnalezieniem tytułowego „klucza” pomagającego w walce z wykluczeniem społecznym. Poprzez burzliwe rozmowy z zaproszonymi gośćmi członkowie Koła dogłębnie zapoznali się z poruszaną tematyką. Zdobyta wiedza oraz konkretne wskazówki

uzyskane podczas tych spotkań niewątpliwie przyczynią się do efektywniejszej pracy w zawodzie pracownika socjalnego, jak również poprawy w funkcjonowaniu w społeczeństwie.

Bardzo dziękujemy wszystkim zaproszonym gościom oraz uczestnikom cyklu „Klucz do wykluczenia”.

Festiwal Nauki i Sztuki w Krakowie

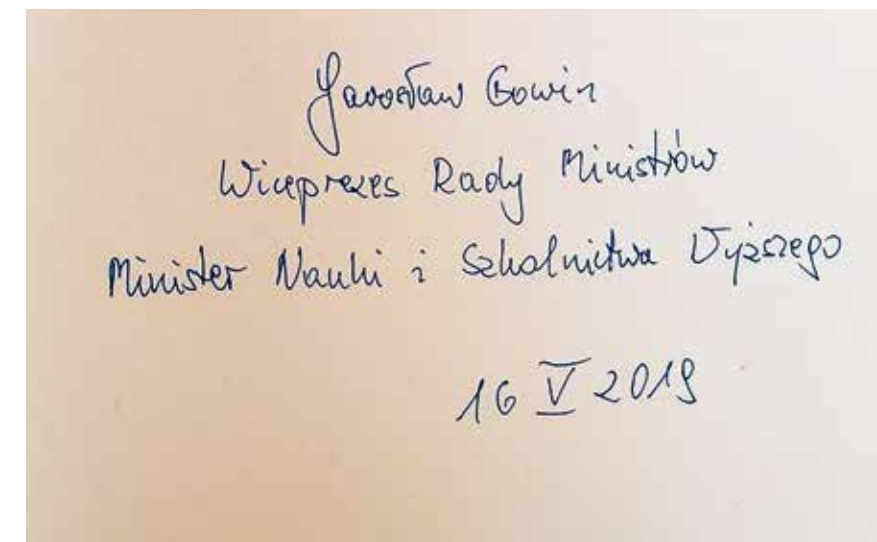
tekst: Klaudia Senderska

zdjęcia: Klaudia Senderska, Justyna Kastelik

Festiwal Nauki i Sztuki to wyjątkowa okazja do zaprezentowania się naszej uczelni. Koło Naukowe Studentów Pracy Socjalnej przy udziale studentów pracy socjalnej przygotowało Księgę Pamiątkową, do której wpisywały się osoby uczestniczące w FNiS. Obok wpisów rektorów Uniwersytetu Pedagogicznego, Uniwersytetu Rolniczego, dziekana WNS – ks. dr. hab. Michała Drożdża, prof. UPJPiI, prodziekana ds. studenckich – ks. dr. hab. Grzegorza Godawy, księdza kanclerza – ks. mgr. Andrzeja Lichosyta, wykładowców UPJPiI, organizatorów FNiS, studentów oraz przyjaciół UPJPiI, za najważniejszy należy uznać wpis Jarosława Gowina, wiceprezesa Rady Ministrów, ministra nauki i szkolnictwa wyższego: „Życzę, by praca w Kole Naukowym była początkiem

trwałej, wspaniałej przygody z nauką”, który udało się zdobyć naszym studentkom Klaudii Senderskiej oraz Klaudii Dudce. Koło Naukowe Pracy Socjalnej przygotowało dla uczestników labirynt „Czy zdążysz z pomocą?” oraz krzyżówkę „Czym dla Ciebie jest...?”. Zadania były dość trudne, jednakże cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno najstarszych, jak i tych najmłodszych. Studenci KNPSPS przygotowali również stanowisko „Przestrzeń rozwiązań”, do którego osoby potrzebujące wsparcia mogły się zgłosić i otrzymać spis placówek, instytucji świadczących pomoc w wybranym obszarze. To były wyjątkowe, pełne wrażeń, trzy dni. Do zobaczenia za rok!

fnis.pl

Studenci UPJPiI uczcili 14. rocznicę śmierci Jana Pawła II w Wadowicach i Kalwarii Zebrzydowskiej 2 IV 2019

tekst: Justyna Lisowicz

zdjęcia: Oskar Jopek

2 kwietnia to dzień bardzo wyjątkowy, zwłaszcza dla naszej społeczności akademickiej. 14. rocznica śmierci patrona naszej Uczelni to najlepsza okazja do wspomnień związanych z jego życiem. 60 osób z UPJPiI w Krakowie wybrało się do Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach. Multimedialna wystawa połączona z oprowadzeniem i przywołaniem jakże bogatej historii życia Karola Wojtyły, a potem Jana Pawła II, wywołała u wielu osób niesamowite emocje, a nade wszystko skłoniła do refleksji – szczególnej tego dnia. Warto dodać, że p. przewodnik Barbara Las, która profesjonalnie wykonała swoje zadanie (jest absolwentką UPJPiI), przyjęła naszych studen-

tów wyjątkowo ciepło. Oprócz odwiedzin w Wadowicach, gdzie wszyscy zasmakowali papieskiej kremówki, znalazł się również czas na inne, bardzo ważne w życiu naszego patrona miejsce. Kalwaria Zebrzydowska to jedno z najchętniej odwiedzanych, głównie w Wielkim Poście, miast. Słoneczna pogoda, wiosenny wiatr, chwile modlitwy w bazylikach, cudowny powrót do przeszłości wielkiego świętego i wspaniali ludzie – krótkie odwiedziny w tak pięknych i ogarniętych duchem Jana Pawła II miejscach stały się idealnym upamiętnieniem tego dnia. Jesteśmy niezmiernie wdzięczni Samorządowi Studentów UPJPiI za zorganizowanie tego wyjazdu!

Sprawozdanie z wymiany studenckiej między Ruhr-Universität Bochum a Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

tekst i zdjęcia: Andrzej Tarchała

W dniach 21–25 maja 2019 r. miała miejsce wymiana studencka w ramach wzajemnej współpracy naszego Uniwersytetu z Uni Bochum. We wspólnym spotkaniu w Bochum nasz Uniwersytet reprezentowało 27 osób – ks. dr hab. Jarosław Jagiełło, prof. UPJPII, ks. dr hab. Dariusz Oko, prof. UPJPII, doktoranci Wydziału Filozoficznego: mgr Przemysław Bukowski, mgr Andrzej Tarchała oraz 23 studentów płci obojga różnych wydziałów. 23 maja 2019 r. odbyła się wspólna konferencja naukowa, której organizatorem był Katholisch-Theologische Fakultät der Uni Bochum. Po przywitaniu uczestników przez dziekana Wydziału Teologii Katolickiej prof. dr. Thomasa Södinga wygłoszono następujące referaty:

- Prof. UPJPII dr hab. Dariusz Oko – *Struktur des menschlichen Geistes*;
- Prof. dr. Markus Knapp – *Der Mensch geht unendlich über den Menschen hinaus (Blaise Pascal). Theologische Anthropologie angesichts des Transhumanismus*;
- Prof. dr. Benedikt Göcke – *Anthropologie 4.0 Künstliche Intelligenz und synthetische Biologie als Herausforderungen philosophisch-theologischer Reflexionen*,
- Prof. UPJPII dr hab. Jarosław Jagiełło – *Tischners Streit um die Existenz des Menschen*. Następnie miała miejsce dyskusja.

W ramach integracji doktorantów i studentów obu uniwersytetów – 22 maja 2019 odbyła się wspólna wycieczka do miasta Xanten, gdzie mieszczą się ruiny zniszczonego w 275 r. n.e. miasta Cesarstwa Rzymskiego o nazwie Colonia Ulpia Traiana. Następnie grupa udała się do sanktuarium Matki Bożej Pocieszycielki Strapionych w Kevelaer. 24 maja 2019 – miało miejsce zwiedzanie katedry i skarbcza katedralnego w Essen a po powrocie do Bochum spotkanie podsumowujące wyjazd w Zentrum für angewandte Pastoralforschung.

IV Wieczór Łaciński – Życie żaków w czasach średniowiecznych i nowożytnych

tekst: Jan Bulak

zjęcia: Elżbieta Zachara

*Cieszymy się z każdego dnia,
Póki czas młodości!
Cieszymy się z każdego dnia,
Póki czas młodości!
Gdy przeminie wiek młodzieńczy
Trudną starość kir uwieńczy,
W ziemi spoczną kości!*

Słowami najbardziej znanej pieśni studenckiej *Gaudeamus igitur!* rozpoczęliśmy 13 maja 2019 r. IV Wieczór Łaciński, który w tym roku poświęcony był życiu żaków w czasach średniowiecznych i nowożytnych. To święto języka łacińskiego organizowane jest rokrocznie przez studentów i doktorantów Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego (WHiDK) (związanych z kołami naukowymi „Phronesis” i „Onyks”) wespół z lektorami języka łacińskiego Międzywydziałowego Studium Języków Obcych (MSJO). Wydarzenie to zostało wpisane w dwie większe imprezy: poprzedziło Festiwal Nauki i Sztuki (16–18 maja) i Krakowskie Juwenalia 2019. Wszystko zaś udało się zorganizować dzięki finansowej pomocy Rady Kół Naukowych UPJPII.

Punktualnie o 16.30 skład kameralny Chóru Akademickiego „Psalmodia” rozpoczął nasze spotkanie uroczystym śpiewem *Gaudeamus igitur!*. Całość spotkania prowadził, ubrany w barwny strój żaka, Jan Bulak. Po jego krótkim wprowadzeniu przywitała wszystkich zebranych kierownik MSJO Maria Banach i – jak co roku – długi passus powiedział w języku Cyserona, zmuszając uczestników do potężnego wysiłania umysłów. Merytorycznego wprowadzenia na temat problemu studiowania w XV–XVII wieku dokonał w sposób bardzo dowcipny Tomasz Graff, prodziekan WHiDK. Publiczność raz po raz wybuchała śmiechem, gdy prelegent opowiadał zabawne historie związane z życiem żaków – jakże innym niż nam współczesne...

Po wystąpieniu prodziekana nadeszła część artystyczna, w której studenci i doktoranci prezentowali teksty łacińskie dotyczące studiów i studenckiej codzienności dawnych wieków. Pro memoria należy wymienić czytających. Byli to: Sebastian Granickowski, Daniel Marek, Albert

Kołodziejczyk, Monika Graczyk, Adrian Kędzierski, Anna Protsyk, Anna Makarczyk, Krzysztof Potoczny i Eryk Wilmont. Utwory te miały charakter poetycki, jednak w ramy wieczoru wciągnięto także teksty napisane prozą – dokumenty czasów średniowiecznych. Rozpoczęto od tekstu poświęconego stanowi scholarów (*Ci, co chcieliby studiować | Mają to w pamięci chować: | Preceptorów zawsze słuchać | I wszelką im chwałę dać. | Starszym ludziom nie przyganiać, | Nisko się przed nimi kłaniać. | Zabaw niecznych się wystrzegać, | A tkwić całą duszą w księgach...*), następnie odczytano fragmenty przywileju założenia Uniwersytetu Krakowskiego z 1364 r. i Statutów Wszechnicy Jagiellońskiej (*Zaś co się tyczy nowych bakalarzy, niech każdy z nich, poszcząc, dwa razy w tygodniu uczestnicy w dyspucie...*). Sporą grupę tekstów stanowiła tzw. liryka prośzalna, którą tworzyli średniowieczni studenci, by wybłagać datki (*...Lecz, jak wiecie, głód nam kieszki skręca. | Przeto, godni panowie, do was bardzo uprzejmie wołamy. | Ni wieczorem, ni rano pić i jeść nam nie dano. | W takiej nędzy błagamy, panowie, raczcie nas wspomóc co prędzej...*). Liryka ta, przesycona humorem, nieraz rozjaśniała uśmiechem twarze zgromadzonych (jeśli prawdą jest, że śmiech przedłuża życie, to niewątpliwie uczestnicy IV Wieczoru Łacińskiego będą żyli długo). Kolejnym motywem obecnym w twórczości łacińskiej żaków była chęć podchlebiania się protektorom (co Tomasz Graff zgrabnie nazwał „lizusostwem”) – odczytano więc panegiryk piętnastoletniego Jana Ługowskiego napisany dla Marcina Wadowity.

Nie można było nie wspomnieć o święcie studentów – Juwenaliach. Choć teraz w całej Polsce obchodzone są pod różnymi nazwami (zob. hasło „juwenalia” w Wikipedii), to jednak swój początek miały w Krakowie. Odbywały się

w październiku – a nie, jak dziś, w maju – i wybierano wówczas króla studentów, żaków pasowano na rycerzy i pozwalamo się bawić. Z tej okazji również powstawały łacińskie utwory, które odczytano na naszym wieczorze. W programie znalazł się także tekst ze źródeł sądowych, w których oskarżono profesora Marcina Wadowitę, jakoby wprowadził Reginę Bieniaszową w ubóstwo z powodu niezapłacenia jej za dzban miodu, który wypił w towarzystwie kolegi i „kobiet bez czci”.

Ostatnie odczytywane utwory poetyckie dotyczyły miłości. Żakiem mógł być wyłącznie mężczyzna, więc miłość kwitła poza murami uczelni. Liryka miłosna tworzona była również po łacinie, z wplecionymi weń wersami polskimi (np. *Omnes tui inimici | Boday vrychlye kyem szbicy | y kapustą pluszkany...*), co również wywoływało uśmiech na twarzach zgromadzonych. Należy powiedzieć, że uczestnikom rozdawane były „śpiwniki”, czyli odczytywane podczas wieczoru teksty wraz z tłumaczeniem na język polski. Co ciekawe, tłumaczenia te nie były wyłącznie wzięte z opublikowanych już łacińsko-polskich dzieł, ale korzystaliśmy także z dokonanych specjalnie na ten wieczór przekładów naszych pań lektorek z MSJO czy p. Tomasza Graffa. Naszą uroczą duchową zakończył pięknym śpiewem chór „Psalmodia”.

*Akademio, chwała ci!
Chwała Profesorom!
Akademio, chwała ci!
Chwała Profesorom!
Ci, co z wiarą i nadzieją
Ziarno wiedzy w nas zasieją,
plon mądrości zbiorą!*

(tłum. Gaudeamus igitur – Roman Kołakowski)

Zaraz potem, przed podziękowaniami za udział, dokonano losowania prezentu dla jednego spośród uczestników – nowej książki Tomasza Graffa pt. *Marcin Campius Wadowita*. Szczęśliwym nabywcą okazała się doktorantka historii Ewa Bałuszyńska.

Tradycją już stało się, że naszemu spotkaniu z tekstami łacińskimi towarzyszy „coś dla ciała”, czyli uczta przygotowana przez lektorki języka łacińskiego MSJO. Panie Maria Banach, Agnieszka Caba, Bogusława Frontczak, Lidia Kosiniak, Bożena Machowska-Jaros i Bożena Tuszeńska upichciły przepyszne potrawy nawiązujące do kuchni staropolskiej (np. ciasto drożdżowe z kruszonką, kołacz z serem, ciasto jaglane z bakaliami, ciasto jaglane czekoladowe, biszkopt kokosowy, paluszki z dynią, kapuśniaczki, smalec z jabłkami i cebulką, sałatka z pęczaku i warzyw, pieróg biłgorajski, paluszki grassini, sałatka z soczewicy, hummus parprykowo-pomidorowy...). Dzięki uprzejmości p. Sławomira Dryi mogliśmy też biesiadować przy napojach dawniej spożywanych. Długo trwało to spotkanie, a ze stołu szybko zniknęły kolejne smakołyki. Mamy nadzieję, że w przyszłości nie zabraknie sił, by organizować następne spotkania z językiem łacińskim, gdzie ucztować duchowo i fizycznie będziemy znów do sytości.

„Lilia” znowu w akcji!

tekst: Agata Stodolska

Oprócz występu na Światowych Dniach Młodzieży w Panamie naszą wielką radością w tym roku było rozpoczęcie cyklu warsztatów i spotkań tanecznych w duchu uwielbienia Pana Boga tańcem. Poprzez warsztaty uczymy się wyrażania w tańcu wdzięczności za życie, a także odkrywania siebie w prawdzie i miłości, bez oceniania i porównywania, ponieważ robimy to dla Tego, który nas kocha. Cieszymy się, że warsztaty przynoszą piękne owoce w życiu wielu osób: rozwijają świadomość ciała i ducha, pozwalają na pogłębienie relacji z Panem Bogiem, ponieważ stają się formą modlitwy. W ruchu wykorzystujemy Słowo Boże, które jest punktem wyjścia do naszej interpretacji tanecznej oraz wyrażenia tego, co Pan Bóg do nas mówi. Dotknięcie Boga w Eucharystii, adoracji czy medytacji pozostają źródłami naszej pracy i radości.

Do tej pory zorganizowaliśmy 3 spotkania warsztatowe oraz 2 spotkania polegające na spontanicznym uwielbieniu

Pana Boga tańcem (tzw. „sacro jamy”), które łączą szukanie wewnętrznego skupienia w Bogu poprzez ruch z prawdziwie Dawidową ekspresją Bożej radości. Oba rodzaje spotkań cieszą się dużym zainteresowaniem.

W kwietniu dołączyło do naszego zespołu 12 pięknych i utalentowanych kobiet, a do samej wspólnoty kilku równie pięknych i zdolnych pasjonatów i pasjonek uwielbienia tańcem, którzy towarzyszą nam w modlitwie i nie raz oferują swoją cenną pomoc.

W najbliższym czasie (31 lipca) wystąpimy ponownie z „Lilią” w Łagiewnikach z okazji jubileuszu Zgromadzenia Córek Bożej Miłości, a zaraz potem ponownie lecimy do Lourdes, aby już kolejny raz zatańczyć u stóp Maryi – Uzdrawienia Chorych.

Po powrocie zabieramy się do pracy nad nowym spektaklem, którego premiera planowana jest w przyszłym roku 2020.

**TANIEC TO TAKI RUCH,
KTÓRY NIESIE W SOBIE PIĘKNO**

Uczcijmy Jubileusz naszego Samorządu!

tekst: Maria Gil

zdjęcia: Paulina Krzyżak

Rok 2019 jest szczególnym rokiem dla naszego Uniwersytetu. Mija już 20 lat od rozpoczęcia działalności Samorządu Studentów, a choć święto to trwa całe 365 dni, to właśnie maj sprzyja organizowaniu wydarzeń celebrujących tę rocznicę.

Świętowanie rozpoczęliśmy od uroczystego zebrania, które odbyło się w środę 30 maja o godz. 11:00 w sali senackiej przy ul. Kanoniczej 25. Na posiedzeniu obecni byli przedstawiciele władz naszej uczelni, a także reprezentanci Samorządu Studenckiego na czele z przewodniczącym – Mateuszem Więckiem. Nie zabrakło również przewodniczącej „emerytki”, Sylwii Sperling, która po powitalnym słowie ks. rektora Wojciecha Zyzaka przedstawiła zebra- nym krótki rys historyczny powstawania instytucji, jaką jest nasz Samorząd. Sylwia zwróciła uwagę, że w ciągu 20 lat w jego działalność włączyło się ok. 400 osób. Wszyscy ci ludzie poświęcili swój czas i siły, aby na naszej uczelni po- jawiało się coraz więcej inicjatyw. Jednymi z ważniejszych były: wybudowanie windy dla niepełnosprawnych w bu- dynku przy ul. Franciszkańskiej 1 i przyznanie praw wy- borczych dla studentów w głosowaniach dotyczących władz Uniwersytetu. Po przemowie Sylwii Sperling głos zabrał ak- tualny przewodniczący – Mateusz Więcek, który wymienił szereg inicjatyw Samorządu podjętych podczas swojej ka- dencji, czyli przez ostatnie dwa lata. Znalazły się wśród nich m.in.: comiesięczne wyjścia do kina, spotkania oplatkowe,

pielgrzymki do Wadowic i Częstochowy oraz rajd adapta- cyjny dla studentów I roku. Za tę pracę, ogrom pomysłów i chęć działania podziękowała wszystkim zaangażowanym mgr Celina Budzowska, opiekunka Samorządu Studentów, która również zadbała, aby na spotkaniu nie zabrakło prze- pysznego poczęstunku.

Na koniec zebrania nadszedł czas na wnioski i refleksje dotyczące dalszych działań. Wśród zaproponowanych ini- cjatyw znalazło się ustanowienie Dnia Samorządu oraz pro- wadzenie kroniki, która pozwalałaby upamiętnić wiele osób i wydarzeń. Współpracę studentów z pracownikami uczelni owocującą realizacją wielu planów pochwaliła Pani kwesor Michalina Betlej, a ks. kanclerz Andrzej Lichosyt dosko- nale podsumował te 20 lat trwania Samorządu UPJPII – „Bez studentów nie ma uczelni, a najważniejsze, aby uczel- nia dawała przykład, jak być ludźmi, z których dumna bę- dzie Rodzina, Polska i Kościół”.

Wieczorem tego samego dnia studenci i pracowni- cy naszej uczelni udali się do Łagiewnik, gdzie w Auli św. Jana Pawła II odbyła się uroczysta gala finałowa Laurów Studenckich UPJPII. Zgromadzonych gości ciepło powitał prowadzący wydarzenie Daniel Sowa, a po nim głos zabra- li kolejno – Mateusz Więcek i Sylwia Sperling. Nie zabra- kło również słów uznania od prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego, którego list gratulacyjny przeczytała wi- ceprzewodnicząca Katarzyna Skoczeń.

Potem pozostało już tylko oczekiwać na ogłoszenie wy- ników rozdania Laurów. Nominowano tych pracowników Uniwersytetu, którzy w sposób szczególny pomagają studen- tom, stanowią dla nich wzory do naśladowania i motywują do realizacji dalekosiężnych celów. I tak wśród ekscytacji, braw i łez wzruszenia wywoływano zwycięzców wszystkich pięciu kategorii tegorocznego plebiscytu. Przypomnijmy ich! Mentorem roku został dr Maciej Zakrzewski, Naukowcem – ks. prof. dr hab. Bogdan Stanaszek, Dydaktykiem – dr Robert Piechowicz, a Przyjacielem Studentów – ks. dr hab. Grzegorz Godawa. Miano Sprzymierzeńca Studentów otrzymała na- tomiast Violetta Szydłowska-Cygan.

To jednak nie był koniec nagród, ponieważ pozosta- ła kategoria specjalna, czyli Laury Honorowe. Trafiły one do Teresy Słapak, Władysławy Wędzichy oraz ks. dr. hab. Damiana Wąska. Każdy z laureatów uświetnił galę krótkim przemówieniem, a następnie złożono podziękowania na rę- ce Opiekunki Samorządu Studentów – Celiny Budzowskiej, bez której pomocy cała inicjatywa byłaby niemożliwa do zrealizowania.

Galę zwieńczył koncert zespołu Sonbird, jednym z jego członków jest student naszej uczelni Kamil Worek. Po świet- nym występie chłopaków z Żywca nadszedł czas na uroczy- sty bankiet. To był wyjątkowy wieczór zarówno dla nas, stu- dentów, jak i dla wszystkich wykładowców i pracowników UPJPII. Jeszcze raz składamy ogromne gratulacje wszystkim nagrodzonym i czekamy na przyszłoroczne Laury.

Następnego dnia, w budynku przy ul. Bernardyńskiej 3, miała miejsce wystawa zatytułowana „20 lat Samorządu Studentów na fotografii”. Po niej, w kościele św. Marka, od- była się Msza św. w intencji Samorządu, której przewodni- czył nasz prorektor, ks. prof. Robert Tyrała. Niech słowa wypowiedziane przez księdza podczas homilii towarzyszą nam na co dzień:

„Dziękujcie za wszystko Bogu. Taka jest treść dzisiejszej liturgii. Bowiemy my, po 20 latach istnienia samorządu na UPJPII, stajemy wszyscy razem, w naszym uniwersyteckim kościele i wsłuchujemy się w głos Boga mówiącego do swo- jego Kościoła – czyli do nas”.

Graduacja 2019, Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej

Potrójny chóralny jubileusz chóru „Psalmodia” Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

tekst: Małgorzata Gądek

zdjęcia: arch. chóru „Psalmodia”, Agata Jedynak

Rok akademicki 2018/2019 jest szczególny dla społeczności akademickiej Uniwersytetu. 19 czerwca przypada 10. rocznica przemianowania Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie w Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. Świętować ten jubileusz Uczelnia będzie podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 2019/2020 w dniu 16 października br.

W październiku 1988 swoją działalność rozpoczął chór „Psalmodia”, który przez cały obecny rok świętuje swoje 30-lecie (jego debiutancką płytą była *Do kraju tego* wydana w listopadzie 2018 r.). 10 lat temu z kolei, na wiosnę 2009, swoją działalność rozpoczęły chóry jednorodne utworzone przy „Psalmodii” przez ówczesnych asystentów dyrygenta: Krakowski Chór Żeński (z dyrygentką Katarzyną Śmiałkowską na czele) oraz Krakowski Chór Męski (dyrygent Marcin Wróbel). Głównymi inicjatorami i pierwszymi inspektorami zespołów byli Agata Kuliś i Mateusz Prendota. Nikt wtedy się nie spodziewał, że dzięki staraniom tych osób, a także wielu ich następców, te dwa zespoły wpiszą się na stałe nie tylko w krajobraz artystyczny uczelni, ale także Krakowa i regionu.

Chóry męski i żeński, mimo że wyrosły z jednego zespołu, a ich członkowie są przecież równocześnie chórzystami „Psalmodii”, mają odrębny repertuar, gust i styl.

Krakowski Chór Męski po raz pierwszy zaprezentował się podczas XI Małopolskiego Konkursu Chórów „O złotą strunę” na zamku królewskim w Niepołomicach w kwietniu 2009 r. Przez 10 lat działalności KCM wykonywał przede wszystkim utwory patriotyczne, muzykę dawną i cerkiewną. Współpracował przy projektach artystycznych m.in. ze stowarzyszeniem PASSIONART, koncertując w Małopolsce i na Śląsku, występował kilkakrotnie podczas Festiwalu Chórów Męskich „Krakowska Wiosna”, a także wyjeżdżał na konkursy m.in. do Myślenic i Niepołomic. W latach 2009–2011 dyrygentem zespołu był Marcin Wróbel, w roku akademickim 2011/2012 Szymon Markiewicz, w latach 2012–2017 Janusz Wierzgacz, a od roku akademickiego 2017/2018 chór prowadzi Ivan Vrublewski.

Pierwszy koncert Krakowskiego Chóru Żeńskiego odbył się w czerwcu 2009 r. w Krakowie w kościele sióstr sercerek. Zespół upodobał sobie przez lata szczególnie muzykę ludową oraz wokalnoinstrumentalną. Do największych osiągnięć KCŻ należy kilkakrotne zaprezentowanie *Stabat Mater* G. B. Pergolesiego w Krakowie i Budapeszcie, wykonanie *Ceremony of Carols* B. Brittena oraz *The Dancing Day* J. Ruttera z udziałem uznanej na świecie harfistki Ireny Czubek-Davidson. Zespół wielokrotnie brał udział w konkursach kolęd, wygrał nagrody m.in. podczas Rybnickiej

Jesieni Chóralnej, a ostatnio, w kwietniu 2018 r., zdobył Grand Prix XX Jubileuszowego Ogólnopolskiego Konkursu Chórów „O złotą strunę” w Niepołomicach. Do 2018 r. dyrygentką zespołu była Katarzyna Śmiałkowska, od roku akademickiego 2018/2019 zespół prowadzi Łucja Nowak.

Zespoły jednorodne wielokrotnie ubogacały swoim repertuarem tournée chóru „Psalmodia”. Prezentowały się podczas wyjazdu do Niemiec i Beneluxu (2009), w Budapeszcie (2010), w Hiszpanii i Szwajcarii (2012), w Czechach, Niemczech i Austrii (2013) oraz na konkursie w Warnie w Bułgarii (2015).

Tradycją już stały się wspólne coroczne koncerty koładowe „w trzech osłonach”, których owocem jest między innymi płyta *Gloria in excelsis Deo* z kołedami i pastorałkami na chór żeński, męski i mieszany.

Podczas koncertu jubileuszowego 25 maja 2019 w kościele św. Marcina można było usłyszeć głównie utwory cerkiewne i współczesne opracowania najważniejszych modlitw chrześcijańskich, takich jak hymn *Te Deum*, psalm *Laudate Dominum* i *Ojcze Nasz*. Chór żeński pod dyktando Łucji

Nowak zaprezentował utwory J. Brahmsa, C. Casoliniego, A. Koszewskiego, P. Łukaszewskiego i I. Vrublevskiego, zaś chór męski (dyr. Ivan Vrublevski) sięgnął po dzieła D. Bortnianskiego, P. Jańczaka, M. Kiedrowa, I. Vrublevskiego, M. Szucha i A. Schronena. Na zakończenie chór „Psalmodia” wraz z absolwentami pod kierownictwem dyrygentów zespołów jednorodnych zaśpiewał utwory a cappella A. Schnittkego i M. Duruflego. Na koniec zaś wykonał pod kierownictwem prof. Włodzimierza Siedlika monumentalną *Ojczyznę* F. Nowowiejskiego z towarzyszeniem organów, przy których zasiadł Marek Pawelek.

Koncert był szeroką prezentacją możliwości wokalnych wszystkich trzech zespołów oraz popisem wirtuozowskich umiejętności organisty.

W roku 2019 wszystkie trzy zespoły przygotowywały się także, w ramach Roku Moniuszkowskiego, do sierpniowego wyjazdu do Wilna, gdzie prezentować miały podobny program, wzbogacony o muzykę polskich mistrzów – S. Moniuszki, H. M. Góreckiego, J. Świdra i R. Twardowskiego.

Studenckie spotkanie przy grillu na zakończenie roku akademickiego 2018/2019

Nagroda Feniks 2019 dla ks. prof. Janusza Królikowskiego (UPJPII), wyróżnienie Feniks 2019 dla ks. prof. Wojciecha Misztala (UPJPII)

tekst: Paweł Waszczyk, Rzecznik XXV Targów Wydawców Katolickich, sekretarz Kapituły Nagrody SWK FENIKS 2019
zdjęcia: Wojciech Paduchowski

Tegoroczni laureaci nagrody Feniks 2019:

Nagrodę Feniks 2019 w kategorii „seria wydawnicza/dzieła zebrane” przyznano za serię „Ministerium Expositions”, „Nauka, mądrość i powołanie”, „Powołanie, konsekracja i posłanie”, „Tajemnica Trójjedynego”, „Syn Boży i nasz Zbawiciel”, „Światło Chrystusa i sakrament zbawienia” autorstwa ks. prof. dr. hab. Janusza Królikowskiego wydaną przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Wyróżnienie Feniks 2019 w kategorii „seria wydawnicza/dzieła zebrane” przyznano za serię „Duchowość klasztorów

polskich. Przekaz i komunikacja” pod redakcją ks. prof. zw. dr. hab. Wojciecha Misztala, wydaną przez Wydawnictwo św. Jana Pawła II.

Ogłoszenie wyników konkursu o Nagrodę Feniks 2019 miało miejsce 4 kwietnia 2019 r. na Zamku Królewskim w Warszawie, podczas uroczystości otwarcia XXV Targów Wydawców Katolickich. Gala wręczenia Nagród i Wyróżnień FENIKS 2019 odbyła się w sobotę 6 kwietnia, o godz. 19.30 w katedrze polowej Wojska Polskiego (ul. Długa 13/15, Warszawa).

Dr hab. Lucyna Rotter w Komisji Ewaluacji Nauki MNiSW

tekst: serwis prasowy MNiSW
zdjęcia: serwis prasowy MNiSW

Wicepremier Jarosław Gowin, minister nauki i szkolnictwa wyższego powołał na członków komisji trzydziestu jeden przedstawicieli poszczególnych dziedzin nauki i sztuki oraz specjalistów od polityki naukowej. Będą odpowiedzialni m.in. za przeprowadzenie ewaluacji jakości działalności naukowej uczelni i instytutów. Do KEN została powołana dr hab. Lucyna Rotter, pracownik naukowy Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Komisja Ewaluacji Nauki to nowy organ ustanowiony przez Konstytucję dla Nauki. Do zadań komisji należy przede wszystkim przeprowadzenie ewaluacji jakości działalności naukowej, która odbędzie się w 2021 r. Oprócz ewaluacji jednostek naukowych KEN zajmie się również ewaluacją kształcenia w szkołach doktorskich.

KEN będzie również odpowiedzialna za:

- przygotowanie projektów wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych;
- przedstawianie ministrowi propozycji kategorii naukowych dla podmiotów poddanych ewaluacji;
- sporządzanie opinii i ocen w sprawach określonych przez ministra lub z własnej inicjatywy;
- sporządzanie analiz w zakresie ewaluacji jakości działalności naukowej i jakości kształcenia w szkołach doktorskich;

- współpracę z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami zajmującymi się ewaluacją jakości działalności naukowej.

W skład KEN wchodzi po trzech przedstawicieli poszczególnych dziedzin nauki i sztuki, wybranych spośród kandydatów zgłoszonych przez uczelnie, instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze i instytuty międzynarodowe. Do komisji weszło także siedem osób z doświadczeniem w zakresie polityki naukowej, wskazanych przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego. 1 marca 2019 r. odbyło się pierwsze posiedzenie KEN.

O. dr hab. Piotr Skonieczny, prof. UPJPII, rzecznikiem dyscyplinarnym ministra na lata 2019–2022

tekst i zdjęcia: info.dominikanie.pl

18 lutego 2019 r. Senat Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie wręczył o. dr. hab. Piotrowi Skoniecznemu OP nominację profesorską, natomiast Jarosław Gowin, minister nauki i szkolnictwa wyższego, powołał go na rzecznika dyscyplinarnego ministra na lata 2019–2022.

O. Piotr Skonieczny, dominikanin, przed wstąpieniem do zakonu ukończył prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie oraz aplikację sądową. Po złożeniu profesji zakonnej skończył teologię w Kolegium Filozoficzno-Teologicznym w Krakowie i uzyskał doktorat z prawa kanonicznego na Uniwersytecie Papieskim Świętego Tomasza –

„Angelicum” w Rzymie. W latach 2009–2015 był wykładowcą na Wydziale Prawa Kanonicznego tej rzymskiej uczelni, piastując również funkcję prodziekana Wydziału. W 2015 r. powrócił do Polskiej Prowincji i jest wykładowcą Wydziału Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Jest kierownikiem Katedry Kanonicznego Prawa Karnego.

Ks. prof. zw. dr hab. Józef Marecki został powołany do Rady Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki na drugą kadencję

opracowała: Marta Mastyło

Minister nauki i szkolnictwa wyższego powołał nową Radę Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Jej przewodniczącym został ponownie prof. Włodzimierz Bolecki.

W tej kadencji po raz kolejny zasiada w Radzie ks. prof. Józef Marecki.

Ks. prof. Józef Marecki jest kierownikiem Katedry Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii, a zarazem jednym z pierwszych wychowanków Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII. Zajmuje się problematyką szeroko pojmowanego dziedzictwa kulturowego Europy, jak i historią najnowszą. Szczególnie bliskie są mu: heraldyka, numizmatyka oraz weksylologia, falerystyka i symbolika chrześcijańska. Jest niezrównanym specjalistą w dziedzinie historii zakonów. Należy do wielu towarzystw i rad naukowych różnych instytucji w Polsce i za granicą.

Jest autorem lub współautorem blisko 60 książek i monografii, wielu artykułów. Wygłosił ponad 150 wykładów popularyzujących wiedzę historyczną podczas ważnych konferencji. Jest też świetnym felietonistą, co podkreślał w laudacji prof. zw. dr hab. Ludwik Frey.

Ks. prof. Józef Marecki został odznaczony Brązowym Medalem Jana Pawła II za zasługi dla Archidiecezji Krakowskiej. Jest członkiem Kolegium Instytutu Pamięci

Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Ks. prof. Józef Marecki przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej został uhonorowany Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal (UPJPII) oraz dr Katarzyna Drąg (UPJPII) członkami Komisji Medioznawczej Polskiej Akademii Umiejętności 9 IV 2019

opracowała: Marta Mastyló
zdjęcia: Agata Jedynak

Ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal, kierownik Katedry Duchowości Mediów i Relacji Społecznych na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie został powołany na członka Komisji Medioznawczej Polskiej Akademii Umiejętności. W uzasadnieniu decyzji czytamy: „Mając na uwadze zainteresowania naukowe [...] i znaczący [...] wkład badawczy w rozwój nauki”.

Nowym członkiem Komisji Medioznawczej Polskiej Akademii Umiejętności została także dr Katarzyna Drąg, medioznawca, literaturoznawca, kulturoznawca, dyrek-

tor Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, adiunkt w Katedrze Mediów i Komunikacji Społecznej. Zainteresowania badawcze realizuje na dwu polach: nauka o komunikowaniu, kompetencje komunikacyjne, komunikowanie międzykulturowe oraz historia prasy i dziennikarstwa, proces profesjonalizowania dziennikarstwa (zwłaszcza w wieku XIX i XX do roku 1939). Członek Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej. Stypendystka Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Wycieczka słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII do Sandomierza i Kazimierza Dolnego

tekst i zdjęcia: Teresa Partyka, Wikipedia

W dniach 18 i 19 maja 2019 r. grupa słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku udała się na wycieczkę do Sandomierza i Kazimierza Dolnego zorganizowaną z charyzmą przez p. Dawida Czaickiego, który prowadzi zajęcia artystyczne i liturgiczne dla seniorów. Podróż autokarem minęła szybko.

Sandomierz przywitał nas słoneczną pogodą. Wraz z całą grupą uczestników i przewodnikiem udaliśmy się na zwiedzanie pięknego, zabytkowego miasta. Zaczęliśmy od obejrzenia wąwozów lessowych Sandomierza. Najpierw przeszliśmy Wąwozem Królowej Jadwigi, który, według legendy, często odwiedzała królowa, idąc na nabożeństwo do kościoła św. Jakuba. Drugi zwiedzany przez nas wąwóz nosi nazwę Piszczele. Określenie to pochodzi od ludzkich kości znajdujących kiedyś na jego terenie. Następnie zwiedziliśmy kościół św. Jakuba z XIII w., który jest najstarszą świątynią w mieście. Jest to sanktuarium Matki Bożej Różańcowej i Męczenników Dominikańskich. Szlakiem kupców przeszliśmy do zwiedzania Podziemnej Trasy Turystycznej. Oglądaliśmy lochy z XIV w., w których kupcy przechowywali m.in. wino, zboże, skóry. Po przejściu tej trasy udaliśmy się na dalsze zwiedzanie zabytków. Podeszliśmy pod Ucho Igielne, które jest fragmentem istniejących kiedyś murów obronnych Sandomierza. O uroku miasta decyduje malownicze położenie na nadwiślańskiej skarpie oraz wyjątkowy

klimat uliczek i zaułków. To wszystko mogliśmy podziwiać z tarasu Bramy Opatowskiej. W drodze do bazyliki katedralnej oglądaliśmy zamek, synagogę, piękny rynek z ratuszem i studnią oraz Dom Długosza. Bazylika została wzniesiona ok. 1360 r., a rozbudowana w połowie XV w. Z powodu renowacji świątyni nie mogliśmy zobaczyć ogromu jej wnętrza i nagromadzonych w nim detali. Oglądaliśmy za to fragmenty fresków bizantyjsko-ruskich. W prezbiterium podziwialiśmy ołtarz główny z czarnego marmuru oraz 12 obrazów przedstawiających męczeńską śmierć pierwszych chrześcijan. Następnie każdy z uczestników miał chwilę wolnego czasu do wykorzystania według własnych potrzeb.

Po południu zwiedzaliśmy Muzeum Figur Woskowych, gdzie znajdują się postacie z serialu „Ojciec Mateusz”.

Po zwiedzeniu muzeum i zrobieniu pamiątkowych zdjęć udaliśmy się na obiadokolację i wypoczynek do hotelu.

19 maja po śniadaniu wyjechaliśmy do Kazimierza Dolnego – cudownego miasta, uważanego za perłę polskiego renesansu. Podziwialiśmy pięknie zdobione kamienice, artystyczną atmosferę, która przyciąga zarówno malarzy zainspirowanych urokiem Kazimierza, jak i turystów. Udaliśmy się na spacer po starówce. Wstąpiliśmy także na krótką modlitwę do kościoła Matki Bożej Kazimierskiej. Cała grupa słuchaczy UTW poszła na Mszę św. do kościoła farnego św. Jana Chrzciciela i św. Bartłomieja. Po nabożeń-

stwie oglądaliśmy ruiny zamku oraz Górę Trzech Krzyży. Część uczestników wyszła na Basztę, skąd mogli podziwiać piękną panoramę Kazimierza Dolnego i okolic. Po obiedzie popłynęliśmy w rejs statkiem po Wiśle. Płynęliśmy w górę

Wisły do Międzimerza i z powrotem. Z oddali widzieliśmy ruiny zamku w Janowcu.

Zadowoleni z wycieczki, pełni pozytywnych wrażeń powróciliśmy wieczorem do Krakowa.

Uroczyste zakończenie roku akademickiego 2018/2019 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku

tekst: Teresa Partyka
zdjęcia: Justyna Kastelik

13 czerwca 2019 r. w kaplicy przy ul. Bernardyńskiej 3 miała miejsce uroczystość zakończenia roku akademickiego 2018/2019 na Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

Na Mszy św. zgromadzili się licznie słuchacze UTW. Uroczystości przewodniczył JM Rektor ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak. Obecni byli również Prorektor ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII, Ksiądz Kanclerz Andrzej Lichosyt, ks. dr Jan Klimek oraz kierownik ds. Uniwersytetu Trzeciego Wieku ks. dr hab. Jan Dziedzic, prof. UPJPII. Mszę św. rozpoczęła pieśń, którą zaintonował i razem ze wszystkimi zebranymi zaśpiewał Chór UTW.

Słowo wstępne wygłosił Ksiądz Rektor Wojciech Zyzak. Podkreślił w nim rolę nauki i znaczenie studiów w życiu człowieka, wskazując, jak wiele jest różnych powodów, poza zawodowymi, które sprawiają, że dobrze jest studiować. Na UTW można się dowiedzieć czegoś nowego, poszerzyć swoje horyzonty, wyjść z domu, spotykać się z ludźmi, poczuć trochę ciepła wspólnoty. Za to wszystko Ksiądz Rektor podziękował tym, którzy organizują studia dla seniorów na naszej uczelni.

W kazaniu, które wygłosił ks. dr Jan Klimek, była mowa o obecności Jezusa Chrystusa w tajemnicy Eucharystii. Duch Święty gromadzi nas, w tej wspólnotcie i w tej świętynie, pobudza nas do dziękczynienia, bo przecież słowo

Eucharystia oznacza dziękczynienie. Dziękujemy za zdobytą wiedzę, za ludzi, których poznaliśmy, za wspólnotę, którą tworzymy i która daje niezwykle wsparcie, oraz za kapłanów, pracowników naszego uniwersytetu, którzy nie tylko przekazują nam wiedzę, głoszą Bożą prawdę, ale dają nam piękne czytelne świadectwo kapłańskiego życia i powołania.

W modlitwie wiernych wszyscy zebrani dziękowali Panu Bogu za czas wspólnych spotkań na wykładach UTW. Modlitwą objęto kapłanów sprawujących Eucharystię oraz wszystkich wykładowców, aby ich troska o uczynki wiary i nauki pomagała studentom poszerzać wiedzę i pogłębiać życie duchowe. Pamiętano również o modlitwie za chorych na duszy i ciele, by u Jezusa szukali uzdrowienia, wsparcia i światła w swoich życiowych problemach. A dla zmarłych profesorów uniwersytetu, studentów, w tym za śp. Elżbietę Dyląg – niedawno zmarłą studentkę UTW i naszych bliskich, aby dostąpili łaski oglądania Boga „twarzą w twarz” w Królestwie Niebieskim.

Następnie głos zabrał kierownik Uniwersytetu Trzeciego Wieku ks. Jan Dziedzic. W swoim przemówieniu skierowanym do wszystkich zebranych przytoczył słowa papieża Franciszka, który powiedział, że starość jest wezwaniem. Nie jest to jeszcze czas, by „wyciągnąć wiosła na pokład”. Trzeba dalej działać tak jak Michał Anioł, który rozpoczął prace

przy bazylice św. Piotra w 82. roku życia, Sofokles, który w 90. roku życia napisał Edypa, czy najstarsza studentka UTW p. Barbara Swolkień, która w wieku 101 lat rozpoczęła naukę języka łacińskiego i greki na UPJPII. Ks. Jan podziękował wszystkim osobom zaangażowanym w działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku, bez których pomocy i wsparcia nie mógłby on funkcjonować. Ks. Jan Dziedzic zwrócił się do zebranych słowami Świętego Jana Pawła II: „Nie bój się jutra. Niech jutro boi się ciebie. Wyznacz kierunek, a wszystko stanie się proste. To ty możesz sprawić, że jutro będzie działało na twoją korzyść”.

Następnie w imieniu wszystkich studentów UTW głos zabrała przedstawicielka samorządu, składając na rę-

ce Księdza Rektora serdeczne podziękowania dla władz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II za pomoc, za życzliwość okazywaną Uniwersytetowi Trzeciego Wieku. Zaznaczyła, że szczególne słowa uznania należą się ks. dr. hab. Janowi Dziedzicowi, prof. UPJPII, za jego zaangażowanie w działalność UTW i wsparcie na rzecz seniorów oraz wykładowcom i prowadzącym zajęcia fakultatywne ubogacające seniorów intelektualnie i duchowo.

Na zakończenie uroczystości miało miejsce rozdanie dyplomów studentom UTW. Następnie wszyscy zebrani udali się do refektarza na drobny poczęstunek, podczas którego wystąpiła grupa „Radośni”, działająca przy Towarzystwie Przyjaciół Skawiny.

Pielgrzymka studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku po Warmii i Mazurach

tekst: Maria Krawiec
zdjęcia: Dawid Czaicki

W dniach 8–11 lipca 2019 r. studenci Uniwersytetu Trzeciego Wieku Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie pielgrzymowali po Warmii i Mazurach. Dzień pierwszy wyjazdu rozpoczął się w Gietrzwałdzie – maleńkiej wsi liczącej zaledwie 600 mieszkańców. Tutaj 142 lata temu, między 27 czerwca a 16 września 1877 r., aż 160 razy ukazywała się Matka Boża dwóm dziewczynkom – Barbarze i Justynie. Mówiła w języku polskim, prosząc, aby gorliwie odmawiać różaniec, i wzywała do nawrócenia narodu. Przesłanie to jest nadal aktualne dla Polski i świata. To jedno z dwunastu na świecie miejsc objawień Matki Bożej uznanych przez Stolicę Apostolską. Bazylika pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny istnieje od XVI w. Na ołtarzu głównym umieszczony jest cudowny obraz Matki Bożej Gietrzwałdzkiej z dzieciątkiem na ręku. Rano przed Mszą św., przy pięknej melodii, seniorzy ze wzruszeniem spoglądali na odsłonięcie obrazu, a wieczorem po Apelu Gietrzwałdzkim na jego zasłonięcie. Modlili się nie tylko w kościele, gdzie na ścianach są piękne malowidła, witraże i obrazy, ale także ze świecami na drodze stacji różańcowych oraz indywidualnie przy stacjach drogi krzyżowej położonych na rozległym wzgórzu gietrzwałdzkim. Alejka ze szpalerem drzew prowadząca do źródła wody, które pobłogosławiła Matka Boża, a także kapliczka objawień to również miejsca wyjątkowe do modlitwy.

W drugim dniu pielgrzymki studenci UTW odwiedzili Olsztyn, a w nim zwiedzili zamek Kapituły Warmińskiej z XIV w., który pełnił funkcje obronne i był siedzibą administratora Kapituły. Tu mieszkał i pracował Mikołaj Kopernik. Seniorzy podziwiali rzeźby gotyckie, malarstwo religijne, wyroby konwisarskie i ludwisarskie, zobaczyli miejsca, w których mieszkał i pracował astronom, obserwując przez blisko 40 lat ruch słońca po niebie. Do dziś zachowała się na ścianie krużganka doświadczalna tablica, która służyła wielkiemu mistrzowi do obserwacji nieba. Zbiory muzeum to pamiątki związane z astronomią i kopie dokumentów, które sporządzał Mikołaj Kopernik. Muzeum Archidiecezji Warmińskiej jest miejscem, w którym prezentowane są naczynia i szaty liturgiczne, malarstwo i rzeźba sakralna oraz ołtarze w formie tryptyków. W katedrze olsztyńskiej pw. św. Jakuba, która jest skromnie wewnątrz wyposażona, na uwagę zasługują sklepienia w nawie głównej i nawach bocznych. Po południu studenci UTW podziwiali największe na Pojezierzu Olsztyńskim jezioro Ukiel, potocznie zwane Krzywe, o powierzchni 412 ha. Wieczór seniorzy spędzili w zajęzdzie „MORENGO”, gdzie atrakcją okazała się przejażdżka konnymi bryczkami, w czasie której jej uczestnicy oglądali piękny krajobraz Warmii i Mazur. W zajęzdzie zjadano się smakołykami regionalnymi i przyglądano tańcom

folklorystycznym z różnych regionów Polski. Ten wieczór pozostanie na długo w pamięci wszystkich.

Trzeci dzień pielgrzymki rozpoczął się w Lidzbarku Warmińskim na Zamku Biskupów Warmińskich. To najcenniejszy gotycki zabytek architektury z XIV w. Seniorzy podziwiali wystawę dawnego uzbrojenia, pamiątki po biskupach oraz wystawę malarstwa współczesnego Zdzisława Beksińskiego. Następnie odwiedzili sanktuarium Matki Pokoju w Stoczku, gdzie w 1953 r. uwięziono Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Jest tu Izba Pamięci, w której są zgromadzone pamiątki po Nim. Proboszcz Sanktuarium opowiedział przybyłym historię tego miejsca zwracając uwagę na obraz Maki Bożej Pokoju, który koronował Ojciec Święty Jan Paweł II i przy którym Kardynał Stefan Wyszyński pozostawił bursztynowy różaniec jako wotum wdzięczności.

Kolejnym miejscem pielgrzymowania była Święta Lipka nazywana Częstochową Północy. To cudowne zabytkowe barokowe sanktuarium słynące z cudów i uzdrowień. Zespół architektoniczny tworzą klasztor, kościół i krużganki. W głównym ołtarzu jest obraz Matki Bożej Świętolipskiej. Początki kultu Maryjnego sięgają tu XIV w. Zachwyca piękne wnętrze świątyni, tabernakulum, obrazy, freski, rzeźby z drewna i kamienia oraz kuta wejściowa główna brama. W nawie głównej znajduje się imitacja legendarnej lipy z figurką Matki Bożej. Kościół słynie z pięknych organów. Słuchając koncertu organowego, seniorzy oglądali poruszające się figurki archanioła Gabriela, Matki Bożej, aniołów kręcących głowami i grających na lutni, trąbkach i dzwonkach.

W ostatnim dniu pielgrzymki zwiedzany był Frombork – historyczna stolica Warmii. Studenci UTW odwiedzili Wzgórze Katedralne, na którym znajduje się największa i najdłuższa bazylika archikatedralna pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i Świętego Andrzeja we Fromborku oraz Muzeum Mikołaja Kopernika.

Bazylika archikatedralna, zbudowana w XIV w., powstała na ufortyfikowanym wzgórzu, w miejscu dawnej drewnianej świątyni, pełniącej wcześniej rolę katedry. W sąsiedz-

twie znajduje się dawna rezydencja biskupia i kanonie. Na uwagę zasługuje ołtarz główny, który powstał dzięki staraniom biskupa Adama Grabowskiego, 16 ołtarzy bocznych z XVII w. z cennymi obrazami, płyty grobowe biskupów warmińskich i grób Mikołaja Kopernika. Na zakończenie zwiedzania jego uczestnicy wysłuchali krótkiego koncertu organowego. Warto dodać że w czasie letnim odbywa się w bazylice Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej. Obok katedry rośnie potężny dąb Mikołaj, który ma około 500 lat i 734 cm obwodu.

W Muzeum Mikołaja Kopernika, w budynku na Wzgórzu Katedralnym, znajduje się pierwsza izba pamiątkowa jemu poświęcona, założona w 1912 r. Prezentowana jest tutaj wystawa stała: „Mikołaj Kopernik – życie i dzieło”, na którą składają się repliki dawnych instrumentów astronomicznych, książki naukowe, popiersia oraz obraz *Kopernik obserwujący niebo* pędzla Jana Matejki, astronomia w nawigacji i geodezji. Ponadto na parterze prezentowana jest zabytkowa ceramika, wykopaliska archeologiczne i fragmenty gotyckich witraży.

Niespodzianką pod koniec pielgrzymki była wizyta na polach Grunwaldu, na których co roku odbywa się inscenizacja Bitwy pod Grunwaldem, która miała miejsce 15 lipca 1410 r., kiedy to Król Władysław Jagiełło odniósł zwycięstwo nad Krzyżakami.

W drodze powrotnej seniorzy nawiedzili grób błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki znajdujący się przy kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie na Żoliborzu.

Pielgrzymka dobiegła końca, jej uczestnicy szczęśliwie i bezpiecznie wrócili do Krakowa. To były szczególne dni dla seniorów z UTW, gdyż zwiedzili najbardziej interesujące zabytki Warmii i Mazur, nawiedzili piękne sanktuaria Maryjne, poznając bogatą sztukę sakralną, odkryli uroczne zakątki, przeżyli chwile wzruszeń i odnowy duchowej.

Serdecznie podziękowania należą się organizatorowi pielgrzymki za jej zaplanowanie i przeprowadzenie oraz trud i zaangażowanie, a także panom kierowcom za bezpieczne pielgrzymowanie.

„Dębniaki – śladami Jana Pawła II” z udziałem studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku

tekst i zdjęcia: Teresa Partyka

27 października 2018 r. grupa studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku udała się na zwiedzanie Dębniak. Jest to dzielnica Krakowa znana z tego, że tutaj w latach 1938–1944 mieszkał, pracował oraz uczył się jeden z największych Polaków – Karol Wojtyła, czyli papież Jan Paweł II. Seniorzy zebrali się pod kościołem św. Stanisława Kostki i św. Jana Bosko, przy ulicy Konfederackiej 6. Na ścianie tego kościoła znajduje się pamiątkowa tablica wmurowana z okazji 50-lecia parafii, w dniu 6 października 1980 r. Po wejściu do świątyni uczestnicy zwiedzania z uwagą zapoznali się z ciekawą historią tego kościoła i jego patronów, którą przedstawiła, w niezwykle i barwny sposób Pani przewodnik. Kościołem opiekują się salezjanie, do których należy parafia Dębniaki. Patronem tamtejszego kościoła oprócz św. Stanisława Kostki jest także św. Jan Bosko. Jest on założycielem zgromadzenia salezjanów, twórcą Rodziny Salezjańskiej, będącej zjednoczeniem wspólnot, instytutów zakonnych i świeckich oraz grup apostolskich, które żyją duchem salezjańskim i mają wspólny cel ewangelizacji oraz wychowywania młodzieży. Św. Jan Bosko nazywany jest „Ojcem i Nauczycielem Młodzieży”.

Wracając do kościoła św. Stanisława Kostki, trzeba wiedzieć, że w 1930 r. nie było jeszcze obecnego kościoła murowanego, tylko drewniany kościółek. Ogłoszono wtedy konkurs na projekt architektoniczny nowego murowanego

kościoła parafialnego na Dębnikach, który rozstrzygnięto po dwóch latach. W dniu 9 października 1932 r. arcybiskup krakowski Adam Stefan Sapieha poświęcił kamień węgielny pod jego budowę. Trwała ona 6 lat i w roku 1938 nowo wybudowany kościół konsekrował bp Stanisław Rozpond. Kościół jest budowlą w stylu modernistycznym, jest jednonawowy, na planie krzyża łacińskiego. Ma ażurową kopułę z wieżą – dzwonnica, zwieńczoną krzyżem. Wieża ma 45 m wysokości i jest dobrym punktem orientacyjnym dla miasta. Kościół posiada liczne witraże, stacje męki Pańskiej z polichromią oraz mozaiki zdobiące filary, pochodzące z lat 80. XX w. Wystrój wnętrza został zaprojektowany przez Tadeusza Furdynę. Przy kościele istnieje kaplica Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych, która jest dziełem Konstancji Cęckiewicz.

W nawie po lewej stronie znajduje się obraz i grób Czcigodnego Sługi Bożego Jana Tyranowskiego, bardzo mocno związanego z parafią na Dębnikach, który wywarł duży wpływ na życie młodego Karola Wojtyły. Jan Tyranowski był człowiekiem zaangażowanym w życie parafii. Organizował życie religijne młodych ludzi, tworzył grupy różańcowe i prowadził duszpasterstwo młodzieżowe. W 1997 r. rozpoczął się diecezjalny proces beatyfikacyjny Jana Leopolda Tyranowskiego, zamknięty w marcu 2000 r. 20 stycznia 2017 r. papież Franciszek promulgował de-

kret o heroiczności jego cnót. Odtąd przysługuje mu tytuł Czcigodnego Sługi Bożego.

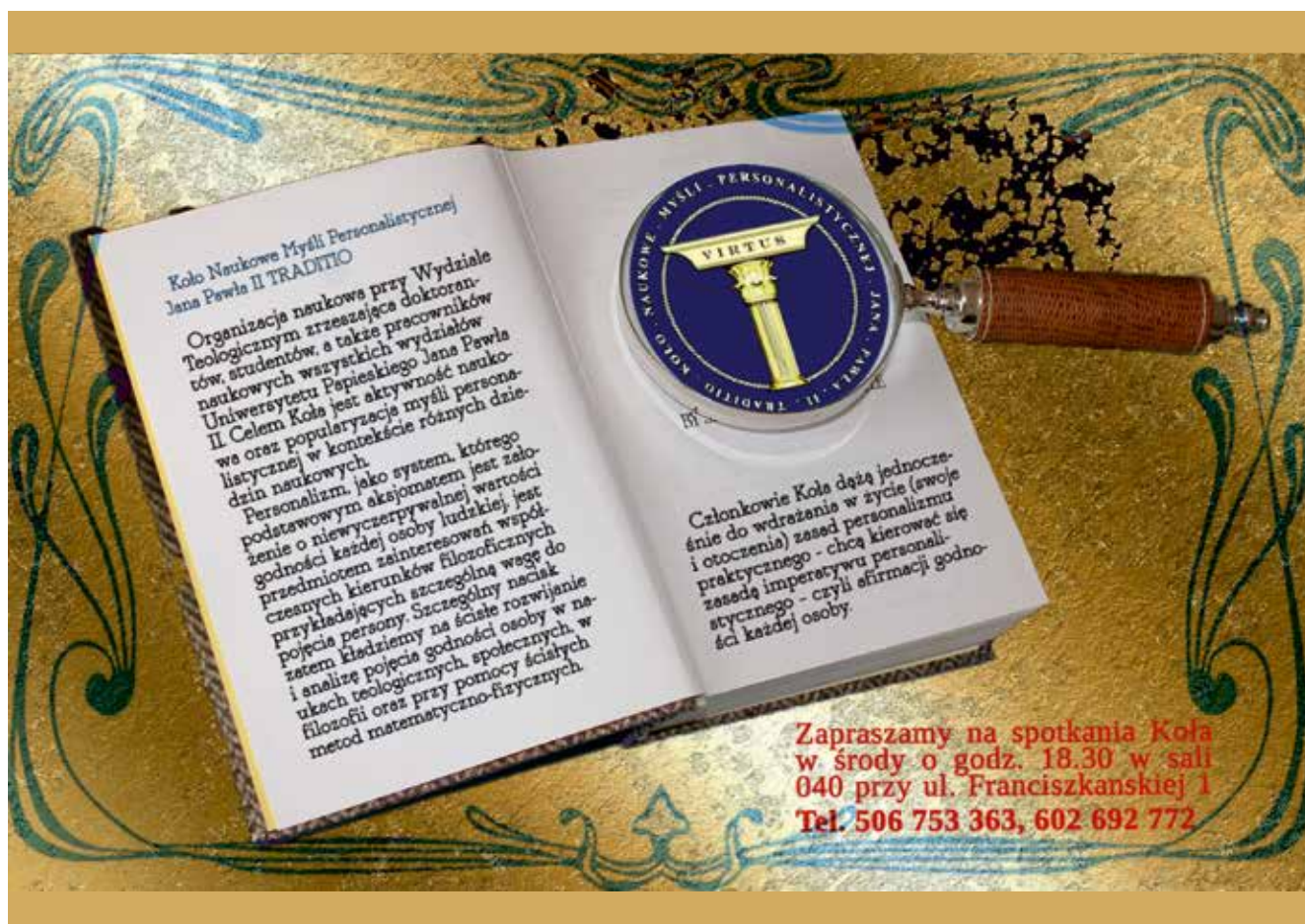
Po prawej stronie kościoła znajduje się obraz Pana Jezusa Miłosiernego, przy którym często modlił się Karol Wojtyła. Uczestniczył on jako młody student polonistyki w uroczystej konsekracji kościoła w dniu 9 października 1938 r. W tym też kościele Karol Wojtyła w dniu 3 listopada 1946 r. odprawił swoją Mszę św. prymicyjną z udziałem wiernych. Przechodząc do bocznej kaplicy, poświęconej Matce Bożej Wspomożycielce Wiernych, uczestnicy zwiedzania minęli tablicę pamiątkową wmurowaną w roku 1951, a upamiętniającą śmierć męczeńską 13 księży salezjanów z Dębniak, jaką ponieśli oni w obozach hitlerowskich w latach 1941–1944. Powstała tutaj figura św. Jana Pawła II, wykonana przez dwóch braci salezjanów.

W kaplicy znajdują się również zdjęcia tych kapłanów, którzy zginęli w obozie hitlerowskim w Oświęcimiu oraz piękne pamiątkowe zdjęcia przedstawiające przyjazd papieża Jana Pawła II do parafii w Dębniakach. To jest ta kaplica, w której modlił się i przebywał bardzo często młody Karol Wojtyła. Tu, przed wizerunkiem Matki Boskiej Wspomożycielki Wiernych, wymodlił swoje powołanie. Wskazuje na to pamiątkowa tablica. Pani przewodnik przeczytała piękną modlitwę do Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych, która opiekuje się księżmi salezjanami. Po osobistej modlitwie słuchacze UTW opuścili kościół i udali się na ul. Różaną 11, gdzie mieszkał Czcigodny Sługa Boży Jan Tyranowski.

Stamtąd studenci UTW skierowali się na ulicę Tyniecką 10, do domu młodego Karola Wojtyły. Idąc bulwarami nad Wisłą, po kilkunastu minutach dotarli na miejsce. Przed

sobą seniorzy dostrzegli dwupiętrowy, ładnie odrestaurowany dom. Tablica informacyjna mówi o tym, że obecnie znajduje się tu Muzeum Archidiecezjalne – mieszkanie rodziny Wojtyłów w Krakowie w latach 1938–1944. Karol Wojtyła zamieszkał tutaj razem ze swoim ojcem w dwóch pokojach u rodziny swojego wuja Feliksa Kaczorowskiego. Mieszkanie znajdowało się w przyziemiu. Wejście do niego było pod schodami. Było małe i warunki do życia były ciężkie. Do dzisiaj zachowały się dwa łóżka, kredens, zlew, piec, stół, krzesła, kilimy na ścianach oraz klęczniki. Znajdują się tu również zdjęcia przedstawiające obrazy z życia Karola Wojtyły, jego rodziny oraz przyjaciół z czasów studenckich i teatralnych.

Po opuszczeniu mieszkania seniorzy odbyli spacer wzdłuż bulwarów wiślanych oraz budynków Salezjańskiej Organizacji Sportowej, które wybudowali księża salezjanie z myślą o dzieciach i młodzieży. Dotarli do obiektu „Wioski Świata – Park Edukacji Globalnej”, którym zajmuje się Salezjański Wolontariat Misyjny „Młodzi Światu”. Ma on na celu prowadzenie działalności wychowawczej wśród młodzieży, w tym także działalności misyjnej. Park ten zajmuje powierzchnię 2 ha i jest jak gdyby ogromną mapą, na której zbudowano osady, obrazujące życie na różnych kontynentach, domy, w których żyją ludzie, ich wyposażenie, zwierzęta, zwyczaje ludzi z odległych zakątków świata. Przedstawiono wiele ciekawych eksponatów, pochodzących z odległych stron, oraz mapy. Wszystko to pozwala poczuć odmienną rzeczywistość i kształtować w sobie postawę empatii i chęć współpracy. Słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku obejrzeniem tego parku zakończyli swoją wycieczkę po pięknych Dębniakach.

Koło Naukowe Myśli Personalistycznej Jana Pawła II

TRADITIO

tradio.upjp2.edu.pl

Do zadań Koła należy w szczególności: badanie dorobku naukowego Karola Wojtyły – Jana Pawła II z zakresu personalizmu i antropologii chrześcijańskiej; rozwijanie zainteresowań naukowych i kształtowanie umiejętności pracy badawczej; dążenie do podniesienia poziomu studiów; kontynuacja i rozwój dziedzictwa naukowego Karola Wojtyły – Jana Pawła II.

Swoje zadania Koło realizuje poprzez: organizowanie i udział w panelach dyskusyjnych, wyjazdach naukowych, konwersatoriach, seminariach, konferencjach, sympozjach naukowych; opracowywanie i publikowanie wyników przeprowadzonych badań; tworzenie i realizowanie projektów edukacyjnych oraz spotkań autorskich; organizowanie i prowadzenie badań naukowych z obszarów: teologii, nauk społecznych, filozofii, prawa, historii i dziedzictwa kulturowego; nawiązywanie współpracy z organizacjami, ośrodkami oraz osobami związanymi z myślą personalistyczną Karola Wojtyły – Jana Pawła II; pozyskiwanie środków finansowych na planowane przedsięwzięcia.

Koło współpracuje z innymi organizacjami naukowymi o zasięgu lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym, w szczególności z organizacjami badającymi i promującymi myśl personalistyczną Jana Pawła II.

Koło wydaje czasopismo pod nazwą „Traditio. Przestrzeń Cywilizacji Łacińskiej”, tworzone przez studentów, doktorantów i wykładowców Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, którzy poprzez działalność dziennikarską i naukową chcą na jej łamach popularyzować i pogłębiać myśl personalistyczną naszego Patrona.

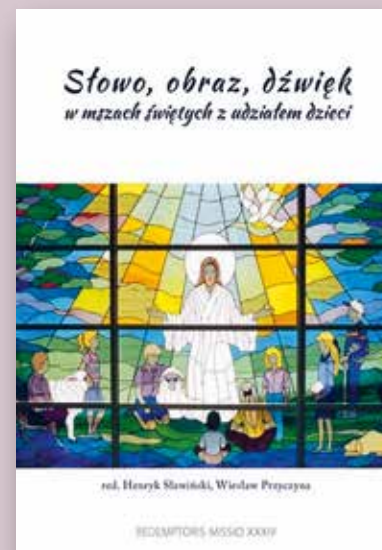
*Dorota Kumorek, doktorantka Nauk o rodzinie (WNS) Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie,
Karolina Tytko, doktorantka filozofii (WF) Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.*

recenzje

Słowo, obraz, dźwięk w mszach świętych z udziałem dzieci, red. ks. Henryk Sławiński, ks. Wiesław Przyczyna, Kraków 2019

Dyrektorium o mszach świętych z udziałem dzieci, przygotowane przez Kongregację Kultu Bożego, a zatwierdzone przez papieża Pawła VI 22 października 1973 r., stwierdza, że wszystko, co zostało zawarte w tym dokumencie, „zmierza do tego, aby dzieci, uczestnicząc we Mszy św., mogły bez przeszkód i z radością iść razem na spotkanie z Chrystusem i razem z Nim stać przed Ojcem. Formowane przez świadome i czynne uczestnictwo w eucharystycznej ofierze i uczcie, niech stale się uczą lepiej głosić Chrystusa w domu i poza domem, w rodzinie i wśród rówieśników, żyjąc wiarą, «która działa przez miłość» (Gal 5, 6)” (DMD 55). Prezentowana publikacja nakreśla problemy, z jakimi spotykają się duszpasterze, którzy odprowadzają msze dla dzieci. Może to być msza dla dorosłych z udziałem dzieci albo msza dla dzieci z niewielkim udziałem dorosłych. Rozwój współczesnych środków techniki sprawia, że są obecne podczas liturgii nowoczesne środki multimedialne, co stwarza podstawę do dyskusji, czy i w jakim celu powinny być one używane. Przedstawione artykuły, w których wypowiedzieli się specjaliści z dziedziny teologii, a także psychologowie, pedagodzy i językoznawcy, prezentują kwestie współczesnego kontekstu, celebracji i homilii w mszach świętych z udziałem dzieci. Środki werbalne, wizualne, dźwiękowe stosowane podczas mszy dla dzieci mają sprawić, aby spełniło się pragnienie Pana Jezusa, by pozwalać dzieciom i nie zabraniać przychodzić do Niego, ponieważ do takich należy Królestwo Boże.

Renata Dulian

Słownik biograficzny księży diecezji sandomierskiej XIX–XX w., red. ks. Bogdan Stanaszek, ks. Ryszard Nowakowski, ks. Piotr Tylec, Sandomierz 2019

Ukazał się 4 tom słownika prezentującego biogramy kapłanów posługujących na terenie diecezji sandomierskiej w XIX–XX w. Autorami *Słownika biograficznego księży diecezji sandomierskiej XIX–XX w.* są: ks. prof. dr hab. Bogdan Stanaszek, ks. Ryszard Nowakowski i ks. dr Piotr Tylec. Tom zawiera biogramy duchownych, których nazwiska rozpoczynają na literę od S–Ż, a także życiorysy biskupów sandomierskich oraz uzupełnienia do poprzednich tomów.

W ten sposób ukończono edycję całego *Słownika biograficznego*, którego 1 tom ukazał się w roku 2014.

Dzięki tej publikacji diecezja sandomierska jest jedną z nielicznych w Polsce, która posiada słownik biograficzny księży przynależnych do niej w okresie 200 lat jej istnienia. Słownik ma duże znaczenie dla badań nad przeszłością Kościoła w Polsce i dziejami regionu świętokrzyskiego. Cztery tomy, liczące łącznie 1180 stron, obejmują blisko 1911 biogramów i 982 fotografie zmarłych księży diecezji sandomierskiej. Oprócz danych biograficznych Słownik zawiera również informacje o działalności kościelnej, społecznej, patriotycznej i naukowej księży. Wydanie pozycji wpisuje się w obchody 200-lecia diecezji sandomierskiej, utworzonej w 1818 r. oraz 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

Słownik ukazał się w ramach serii wydawniczej: „Prace Katedry Historii XIX–XX w. Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie”. Projekt realizowany był przy wsparciu finansowym przyznanym UPJPiI przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Polsce na utrzymanie potencjału badawczego. Wydawcą 4 tomu *Słownika* jest Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu oraz Wydawnictwo Naukowe UPJPiI.

